

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

Особливості перекладу термінологічної лексики контрактів в англомовному економічному дискурсі

Студентки Юрченко Карини
Володимирівни
ОПП Переклад (англійська)
Спеціальність 035 Філологія
Керівник дипломної роботи
Голуб Дарина Олександрівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської
філології та перекладу

Дніпро
2021

**УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри Зінукова Н.В.

д. пед. наук, доцент

« 01 » вересня 2020 р.

ЗАВДАННЯ

**на кваліфікаційну роботу
здобувачу денної форми навчання
освітнього ступеня «магістр» ОПП Переклад (англійська) спеціальності
035 Філологія
Юрченко Карині Володимирівні**

Тема кваліфікаційної роботи «Особливості перекладу термінологічної лексики контрактів в англомовному економічному дискурсі»

Керівник кваліфікаційної роботи Голуб Дарина Олександрівна

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	02.09.2020	02.09.2020	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	03.09.2020	03.09.2020	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	24.10.2020	24.10.2020	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	03.09.2020	03.09.2020	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	28.09.2020	28.09.2020	
6	Виконання першого розділу	30.10.2020	30.10.2020	
7	Виконання другого розділу	30.11.2020	30.11.2020	
8	Виконання третього розділу	22.12.2020	22.12.2020	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	30.12.2020	30.12.2020	
10	Оформлення роботи, одержання відзиву	08.01.2021	08.01.2021	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	23.12.2021	23.12.2021	
12	Захист кваліфікаційної роботи	21.01.2021	21.01.2021	

Дата видачі завдання «02» вересня 2020 р.

Здобувач _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р. Зав. кафедри

Н. В. Зінукова

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу за темою **Особливості перекладу термінологічної лексики контрактів в англомовному економічному дискурсі**

студентки 2 курсу
спеціальності 035 Філологія
Юрченко Карини Володимирівни
(*прізвище, ім'я та по батькові*)

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. **Оформлення роботи** (не більше 10 балів) - _____ 10 _____
(відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)

2. **Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику** (кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів, не більше 20 балів) - _____ 20 _____

3. **Теоретичний та аналітичний аспекти роботи** (не більше 25 балів) з них:

- **Структура та логічність побудови роботи** - _____ 5 _____
(відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення 3-4 глав, в кожній із яких – по 2-3 параграфи, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)

- **Фактичний матеріал** - _____ 5 _____
(наявність фактичного матеріалу, в тому числі зібраного здобувачем за допомогою лінгвістичного аналізу)

- **Використання лінгвістичних методів аналізу** - _____ 5 _____

- **Використання літератури** - _____ 4 _____
(масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)

- **Повнота та деталізація** (ступінь повноти та деталізації при розкритті основних аспектів теми роботи)
_____ 4 _____

4. *Практична реалізація результатів дослідження* (не більше 20 балів)

20

(наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, викладених в роботі та відбиваючих власний погляд студента)

5. *Оцінка попереднього захисту* (не більше 25 балів)

25

Додаткові думки та загальний висновок керівника. Робота відповідає вимогам до кваліфікаційної роботи магістра та виконана самостійно. Теоретичний та аналітичний аспекти роботи, а також практична реалізація результатів дослідження вказують на високий рівень кваліфікаційної роботи. Робота заслуговує на оцінку «відмінно» (98 балів)

Загальна оцінка (не більше 100 балів) 98

Дата оформлення відгуку _____

КЕРІВНИК

кваліфікаційної роботи

Голуб Дарина Олександрівна,
кандидат філологічних наук

_____
(підпис)

(П.І.Б. керівника,
вчений ступінь,
наукове звання)

АНОТАЦІЯ

Юрченко К.В. Особливості перекладу термінологічної лексики контрактів в англomовному економічному дискурсі.

В роботі розглядаються питання перекладу англійської термінологічної лексики контрактів на українську мову.

Актуальність даної кваліфікаційної роботи полягає у тому, що на сьогоднішній день переклад англійської термінологічної лексики та ділового мовлення, які використовуються в економічному дискурсі, має великий попит у зв'язку зі стрімким розвитком економічного, політичного та соціального аспектів життя. При перекладі будь-якої офіційно-ділової документації може виникнути ряд труднощів, оскільки існує велика кількість варіантів передачі термінів на українську мову. Слід зазначити, що на переклад термінологічної лексики впливають екстралінгвістичні фактори, які постійно змінюються разом зі світовим розвитком суспільства. Також при перекладі можуть з'явитися питання, щодо правильного розуміння певних термінів.

Метою даного дослідження є визначення особливостей перекладу термінологічної лексики контрактів в англomовному економічному дискурсі.

Дана робота складається зі вступу, теоретичної, аналітичної та практичної частин, висновку, списку використаних джерел та додатку.

Ключові слова: економічний дискурс, термін, контракт, офіційно-діловий стиль, способи перекладу.

SUMMARY

Yurchenko K. Features of translation of terminological vocabulary of contracts in English economic discourse.

The paper considers the translation of English terminological vocabulary of contracts into Ukrainian.

The relevance of this qualification work is that today the translation of English terminological vocabulary and business speech used in economic discourse is in great demand due to the rapid development of economic, political and social aspects of life. There may be a number of difficulties in translating any official business documentation, as there are a large number of options for transferring terms to Ukrainian. It should be noted that the translation of terminological vocabulary is influenced by extra linguistic factors that are constantly changing along with the world development of society. Also when translating, there may be questions about the correct understanding of certain terms.

The purpose of this study is to determine the features of the translation of the terminological vocabulary of contracts in English-language economic discourse.

This work consists of an introduction, theoretical, analytical and practical parts, conclusion, list of sources used and appendix.

Key words: economic discourse, term, contract, official business style, translation methods.

ЗМІСТ

ВСТУП	8-10
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС ЯК СУЧАСНА ЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМА	11-30
1.1. Економічний дискурс як об'єкт лінгвістичного дослідження	11-17
1.2. Специфіка офіційно-ділового стилю в англійській мові	17-23
1.3. Особливості перекладу англійськомовних текстів економічного спрямування	23-30
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ КОНТРАКТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	31-50
2.1. Контракт як різновид офіційно-ділової документації	31-33
2.2. Структура та різновид контрактів	33-43
2.3. Особливості перекладу термінологічної лексики в контрактах	43-50
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ КОНТРАКТІВ	51-77
3.1. Однокомпонентні терміни	51-58
3.2. Багатокомпонентні терміни	58-77
ВИСНОВКИ	79-81
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	82-87
ДОДАТОК	

ВСТУП

Прогрес людства, розвиток науки і техніки передбачає активну дослідницьку діяльність у галузі термінологічної лексики, явищ і процесів номінації та термінологізації. Проблеми перекладу, становлення, семантики, деривації та тенденції розвитку термінології як прошарку наукової лексики привертають увагу дослідників. Вчені вважають, що для підтримання орієнтації та одностайності при зображенні фахових знань сучасний стан науки вимагає поглибленого вивчення таких питань, як особливості перекладу термінів, процеси формування термінологічних систем, семантизація термінів в науковій літературі та науковій комунікації. Дослідження термінів як лінгвістичної категорії посідає важливе місце в мовознавстві. Адже, терміни здатні не тільки максимально точно передати інформацію, а і надати документам юридичної сили. Але особливості їх функціонування можуть викликати труднощі під час вибору способів їх перекладу. Дослідження проблем перекладу термінів можна зустріти у працях таких лінгвістів та мовознавців, як: В.Н. Комісаров, В.Л., Білокамінська, Н.М. Абабілова, В.І.Карабан, Т.П.Левицька, О.І.Дуда, В.М.Лейчик, та інші.

Економічний дискурс - це особливий тип дискурсу, який є сукупністю мовленнєвих актів в якому присутні і повідомляються знання про економічні явища, властивості і якості економічних феноменів. Контракти тісно пов'язані з економічним дискурсом. Контракт – це документ правового характеру, який містить домовленості між сторонами-партнерами для здійснення певної діяльності, яка буде їх пов'язувати обов'язками та правами і він є заключним етапом будь-яких економічних або ж соціально-політичних відносин. Переклад контрактів є одним з найбільш складних видів перекладацької діяльності, адже в таких текстах повинні бути

використані слова, вирази виключно ділового стилю. Переклад повинен бути логічним та інформативним.

Актуальність даної кваліфікаційної роботи зумовлена тим, що на сьогоднішній час переклад англійської термінологічної лексики має великий попит так, як ми спостерігаємо дуже стрімкий розвиток економічного, наукового та соціально - політичного аспектів нашого життя. В результаті цього, виникають певні труднощі при перекладі термінологічної лексики на українську мову. Адже при такому стрімкому світовому розвитку, екстралінгвістичні фактори, які впливають на переклад термінологічної лексики, часто змінюються.

Об'єктом дослідження даної роботи є проблеми англійської термінології, а **предметом дослідження** є особливості термінологічної лексики у текстах контрактів та способи перекладу на українську мову.

Метою даного дослідження є обґрунтування сутності поняття "економічний дискурс" як окремого виду дискурсу та визначення особливостей перекладу англійської термінологічної лексики контрактів в економічному дискурсі шляхом виконання поставлених завдань.

Основними завданнями роботи є:

- дослідити поняття "термінологія";
- розглянути чинні групи термінів та їх кваліфікацію;
- розглянути поняття економічного дискурсу та його типологію;
- охарактеризувати основні способи перекладу термінологічної лексики в контрактах;
- проаналізувати групи термінів, які можуть створити певні труднощі під час перекладу.

Наукова новизна даної роботи полягає у:

- використанні значної кількості матеріалу для комплексного наукового аналізу термінів;
- визначення найбільш розповсюджених та найефективніших способів перекладу англійської термінологічної лексики;

- аналізі термінологічної лексики у економічному дискурсі на основі прикладів з контрактів.

Під час написання кваліфікаційної роботи було застосовано різні **методи та прийоми дослідження**, а саме порівняльний аналіз для виявлення схожості та описовий аналіз для уточнення інформації.

Теоретичне значення роботи полягає у вивченні питання термінологічної лексики контрактів у економічному дискурсі, їх специфіки, способів перекладу та використання матеріалів дослідження під перекладу текстових документів.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що отримані результати можна використовувати в методичних посібниках для викладання в вищих навчальних закладах. Також робота може бути корисною при перекладі інших подібних документів ділового стилю.

Теоретична частина роботи базується на працях таких лінгвістів, як: В.Н. Комісаров, В.Л. Білокамінська, Н.М. Абабілова, В.І.Карабан, Т.П.Левицька, О.І.Дуда, В.М.Лейчик, М.В. Квітко, С.П. Флорін та інші.

Апробація за результатами роботи складені тези доповіді " Economic discourse: types of lexical features in English language" для Міжнародної наукової конференції молодих вчених та студентів "Молодь України в контексті міжкультурної комунікації".

Структура даної роботи визначена метою та завданнями і представлена наступними частинами: вступ, теоретичний, аналітичний та практичний розділи, висновки, список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС ЯК СУЧАСНА ЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМА

1.1. Економічний дискурс як об'єкт лінгвістичного дослідження

Сучасна лінгвістика зацікавлена у вивченні взаємодії мови та суспільства. Ця взаємодія базується на усьому культурно–історичному, лінгвокогнітивному та діяльнісному досвіді. В даний час англійська мова є міжнародною мовою. Це загальноприйнятий спосіб спілкування. Людство прагне до спілкування на одній мові. Англійська мова - це глобальний мову. Він може передати максимум інформації як в повсякденному спілкуванні, так і в діловій сфері. Усі міжнародні конференції проходять англійською мовою, також міжнародна торгівля і банківська сфера здійснюється англійською мовою. Більшість угод проводять англійською мовою, в зв'язку з цим з'являються нові економічні терміни, з'являється велика затребуваність перекладу економічних текстів.

Особливість перекладу економічних текстів полягає в тому, щоб передати більш точний переклад, з огляду на при цьому відмінності, які є в різних реаліях економіки. Найбільш точний переклад економічних текстів може бути досягнутий тільки в тому випадку, коли перекладач підбере еквівалентні терміни. Складність даної роботи полягає у тому, що велика кількість економічних термінів в українській мові з'явилися не так давно, або вони були запозичені з англійської мови. Поняття, яким відповідають ці терміни, відсутні в українській мові або тільки формуються під впливом українських економічних реалій.

Тексти з економічною спрямованістю є, безсумнівно, важливими, так як до них можуть ставитися контракти і документи, пов'язані з банківськими або митними справами. Якщо перекладач економічних текстів передасть сенс перекладного тексту з спотвореннями, то це може привести до яких-небудь наслідків.

Головною особливістю перекладу економічних текстів є точність передачі інформації. Для того, щоб переклад економічного тексту був точний і якісний від перекладача потрібно не тільки добре знання мови, а й наявність спеціальних знань економічної теорії, а також розуміння особливостей спеціальної термінології. Економічна наука, як і будь-яка інша, має свої власні терміни.

Переклад спеціальних економічних термінів представляє цілий ряд складнощів. У більшості випадків терміни англійської та української мов характеризуються різним числом компонентів. Розбіжності можуть бути викликані відсутністю в українській мові аналогічних понять або неможливістю передати семантику терміна одним еквівалентним словом. Такі відмінності часто виникають при перекладі односкладних термінів, яким відповідають складові українські терміни.

Багато термінів складаються з декількох лексичних одиниць, при перекладі яких необхідно не тільки правильно схилити іменники і утворювати множину (це, по суті, рутинна робота перекладача), але коректно розташовувати елементи, що входять в складну комбінацію. Хоча одного знання термінології та недостатньо для виконання перекладу, проте, знання термінології відіграє важливу роль, так як терміни визначають і систематизують поняття. Вони є своєрідними ключами, організовують і кодують спеціальну інформацію.

Фахівці відзначають, що між економічними системами існують серйозні структурні відмінності, тому часто економічні реалії, поняття і моделі однієї економічної системи не мають еквівалентів в іншій. Розрізняються понятійні апарати, використовувані в різних економічних системах, що створює труднощі, як для економістів, так і для перекладачів.

Тому, для того щоб досягти адекватної передачі економічних реалій з англійської мови на українську потрібні, якщо не спеціальні, то хоча б якісь фонові знання в сфері економіки, а також уявлення про ситуації, що економічної картині в Європі і світі. Адже світ не стоїть на місці, економіка

розвивається, з'являється багато міжнародних угод, отже з'являється безліч нових слів в сфері економіки, які необхідні для якісної комунікації партнерів.

Враховуючи стрімкий розвиток економіки, а саме міжнародних відносин, головне місце в лінгвістиці XXI століття займає таке складне і багатогранне явище як дискурс. Вчені активно досліджують його теоретичні та прикладні проблеми, а також окремі типи дискурсу. Незалежно від численної кількості мовознавчих студій, присвячених вивченню дискурсу, досі залишаються актуальними питання трактування дискурсу і класифікації.

Багато хто вважає, найбільш укомплектованим і точним трактуванням поняття «дискурс», представлено Н. Д. Арутюнова, вона вважає, що це текст, який сприймається в сукупності з екстралінгвістичними — прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими факторами; мова, розглянута як цілеспрямоване соціальне дію, як компонент, що бере участь у взаємодії людей і механізмах їх свідомості (когнітивних процесах). Дискурс включає паралінгвістичний супровід мови (міміку, жести) і вивчається спільно з відповідними «формами життя» (репортаж, інтерв'ю, інструктаж, світська бесіда, визнання) [4, с.136].

Дискурс вивчається теоретичною лінгвістикою, а також з його дослідженнями пов'язані такі науки, як психологія, соціологія, логіка, філософія, політологія, етнологія, антропологія, семіотика, теорія і практика перекладу, теологія, педагогіка, юриспруденція, комунікаційні дослідження та інші.

Сформовано основні підходи до розуміння терміна «дискурс»:

- 1) дискурс як текст, що актуалізується в певних умовах з урахуванням екстралінгвістичних параметрів;
- 2) дискурс як спілкування, що реалізується в ході певних дискурсивних практик;
- 3) дискурс як вид мовної комунікації;
- 4) дискурс як знаково-символічне культурна освіта, як культурний код.

Дискурс являється єдиним центром, в якому реалізуються найрізноманітніші аспекти мови та мовного мислення. Проявлення в комунікації та функціонування в ній, властиво саме для дискурсу, який охоплює лінгвістичні та екстралінгвістичні компоненти. Для дискурсу, також, характерні наступні властивості:

1) тематична зв'язність — зміст мовного фрагмента (монологічного чи діалогічного) концентрується навколо певної теми (наприклад: погоди, моди, здоров'я, театральних новин);

2) ситуативна обумовленість — мовні дії актуалізуються в конкретній комунікативній ситуації, характерної для тієї чи іншої комунікативної сфери (ділової, професійної чи навіть повсякденній);

3) динамічність — видозміна теми навіть в умовах однієї й тієї ж комунікативної ситуації; зміна теми може бути спонтанним або поступовим, логічно обґрунтованим чи необґрунтованим, навмисним і ненавмисним рішенням; динамічність може також проявлятися і в зміні загальної тональності дискурсу;

4) соціальна орієнтація — в мовних фрагментах використовуються найважливіші категорії соціальної комунікації, а це можуть бути: комунікативні ролі, соціальний статус, комунікативна установка, ціннісна орієнтація комунікантів; неоднорідна структурованість проявляється за багатьма параметрами функціонального та когнітивного аспектів комунікації завдяки тому, що в дискурсі актуалізуються як мовні, так і немовні фактори;

5) недискретний (цілісний, не розділений на частини) — невизначеність кордонів дискурсу, як цілісного мовного твору; на відміну від висловлювання, дискурс не володіє вираженою цілісністю, закінченістю; втім, в змістовному плані ознаками цілісності дискурсу можуть служити комунікативна ситуація і

тематична зв'язність. Умовні ознаки цілісності можуть бути невербальні сигнали, які визначають закінчення розмови чи паузи, переключаючи співрозмовників на іншу тему, а в письмовій формі це зображено червоною лінією абзацу.

Дискурс — це багатоаспектне і багатозначне поняття, це також мовне зображення дійсності, мовний код життя. Все, що відбувається в історії людства, нації, народу, суспільства в різних його сферах: медицини, політики, релігії, економіки, та має свій відбиток в мові. Зміни в економічній моделі розвитку України у зв'язку з проголошенням незалежності призвели до збільшення попиту на висококваліфікованих фахівців в області економіки, економічно компетентних фахівців інших сфер суспільства (дипломатів, юристів, журналістів, а також перекладачів).

Актуальною стає необхідність визначення в лінгвістиці поняття «економічний дискурс» («економічний текст»), виділення жанрів даного підвиду дискурсу та дослідження його функціонально-стилістичних, соціолінгвістичних особливостей.

Дослідженню економічного дискурсу присвячено ряд лінгвістичних досліджень, таких вчених, як: Е.Ільченко, М.Лікунь, Е.Лут, В.Мальцева, Т.Мартинюк, Е.Петушинська, Ю. Степанов, К.Томашевська та інших. Деякі мовознавці економічний дискурс досліджують в рамках інших дискурсів, або ототожнюють з ними. Такі мовознавці, як А.П. Чудінов, А.Н. Баранов, Є.І. Лінгвісти, Шейгал, вважають, що економічний дискурс є невід'ємною частиною політичного дискурсу. Економіка і політика є одними з найважливіших сфер розвитку держави і мають тісний зв'язок між собою, проте саме їхнє існування як окремих інститутів, різні цілі, учасники та інші відмітні ознаки дають підстави для їх відділення один від одного і, відповідно, виділення окремих дискурсів. Інші дослідники, а саме: Н.Наумов, Е.Петушинська, Н.Щекина, Р.Пилипенко, поняття «економічний дискурс» вживають паралельно з поняттям «діловий дискурс» або «бізнес-дискурс». Але така заміна не є логічною, оскільки економічний дискурс є більш

широким поняттям, яке включає в себе, крім професіонального спілкування фахівців цієї сфери, ще й міжособистісне спілкування продавця і клієнта, керівника і працівника підприємства.

Діловий (професійно спрямований) дискурс, в свою чергу, обмежується комунікацією тільки між фахівцями певної сфери. Тобто встановлюються обмеження на сферу використання економічного дискурсу і коло учасників.

Макаров М.Л. виділяє два підходи до визначення поняття «економічний дискурс». Відповідно до першого напрямку, економічний дискурс - це текстова система, яка утворюється під впливом різних факторів (екстралінгвістичних, прагматичних, соціокультурних) і об'єднується однією тематикою. Що стосується другого напрямку, то економічний дискурс можна розглядати як вид комунікативної діяльності, інтегровану сукупність індивідуальних комунікативних моделей поведінки в області економіки. Результатом такої дискурсивної діяльності є економічні тексти[34,с.203].

Аналізуючи обидва підходи, можна помітити, що вони мають спільну рису, а саме, домінантою цього дискурсу виступає економічний текст, який служить засобом комунікації в економічній сфері та має певні особливості в залежності від направленості контексту більшості одержувачам.

Під поняттям економічний дискурс, можна зрозуміти, що це сукупність мовних актів в сфері економіки, а також створені професіоналами, журналістами письмові та усні тексти чи їх фрагменти, які відображають реалії економічного світу.

Ціль економічного дискурсу полягає в :

- 1) інформуванні про стан економіки;
- 2) створенні економічних теорій;
- 3) формуванні певного відношення до різноманітних змін і спонукання до певних дій;
- 4) дослідженні напрямків розвитку економіки, а також рівня життя населення;
- 5) висвітленні подій в економічному житті суспільства.

Згідно багатьом дослідженням, даний дискурс визначається конкретним набором учасників: юридичні та фізичні особи, держава, журналісти, вчені, наукові співробітники, викладачі.

С.А. Шереметьєва зазначає, що в залежності від сектора економіки в рамках економічного дискурсу формуються відповідні підвиди, наприклад: фінансовий дискурс (фінанси та кредити), бухгалтерський дискурс (бухгалтерський облік і аудит), податковий дискурс (податкова справа та страхування), бізнес дискурс (підприємницька діяльність та торгівля)[51, с.13].

Май Лікунь, в свою чергу, з економічного дискурсу виділив низку професіональних дискурсів, а саме: промислово-економічний, торговельно-економічний, фінансово-економічний, економіко-статистичний та економіко-теоретичний[32,с.15].

Мова економічного дискурсу релевантна різноманіттю у виборі мовних засобів і граматичних форм, використанні економічної лексики, термінів, комбінації лексики різних жанрів, відсутністю єдиної форми побудови текстів. Все це обумовлено необхідністю вплинути на адресата, щоб донести інформацію і спонукати на відповідні дії [40, с. 224].

Також, не менш важливим є синтаксична побудова тексту економічного дискурсу, яка є формою для вираження відповідного змісту, а також є засобом вираження функції впливу засобів масової комунікації, правильної подачі інформації та досягнення цілі спілкування. Тому, слід зазначити, що синтаксис економічного дискурсу має тісний зв'язок зі змістом висловлювання. До прикладу, дискурс економічної публіцистики репрезентує різноманітні семантико-синтаксичну структуру складних речень, які мають вагоме функціонування в тексті. Наведені до прикладу синтаксичні явища засобів масової інформації є найбільш уживаними сьогоднішній час. Економічний дискурс використовується в документах офіційно-ділового стилю.

1.2. Специфіка офіційно-ділового стилю в англійській мові

Розвиток сучасної економіки дуже стрімкий — це пов'язано з розширенням міжнародних відносин та співпраць, що у свою чергу потребує своєчасного обміну інформацією, при цьому не потребує значних економічних витрат, для здійснення ефективної міжкультурної комунікації, координації спільної діяльності на міжнародному рівні.

Працюючи з правовою та адміністративною діяльністю під час бесід в адміністративних закладах, в ділових і дипломатичних перемовинах завжди спостерігається офіційно-діловий стиль. Він присутній в законах, контрактах, договорах, інструкціях, актах, наказах, юридичній документації, а також в ділових листуваннях між партнерами, закладами.

Граудина Л.К. визначає, що офіційно діловий стиль — це сукупність мовленнєвих засобів, які функціонують задля обслуговування офіційних ділових відносин, які бувають між органами держави, організаціями та їх підрозділів, приватними особами в процесі їх промислової, економічної, господарської, дипломатичної чи юридичної діяльності [16, с. 25].

Шевнін А.Б. виділяє основні особливості офіційно-ділового стилю, а саме:

- 1) зміст повинен бути виключно без двозначності та будь-якої інтерпретації;
- 2) притаманність обмеженого кола тем;
- 3) висока регламентованість мови (певний запас засобів вираження та способу їх побудови);
- 4) офіційністю (строгістю передачі смислу: слова зазвичай використовуються в прямому значенні, образність зазвичай відсутня);
- 5) безособовістю (офіційно-діловій мові не притаманне особисте)[50, с.138].

Дослідженню даного стилю присвячено неймовірна кількість наукових робіт, більшість вчених вважають, що офіційно-діловий стиль характерний стабільністю, точністю, стандартизованістю, об'єктивністю, традиційністю,

офіційністю. Текстам цього стилю в більшій чи меншій мірі притаманні вищезгадані характеристики, але у всіх подібних текстах зазвичай спостерігається використання мовних засобів, що сприяють задоволенню потреб даної сфери спілкування та перш за все точної передачі інформації.

Існують наступні види офіційно-ділового стилю:

- 1) Дипломатичний. Мова дипломатії має терміни, які зазвичай мають схожість з іншою термінологією, проте у неї є своя особливість - насичена кількість міжнародної лексики. Для дипломатичної мови характерно використання слів етики, а це може бути звернення до представників інших держав, позначення титулу та форм титулування;
- 2) Юридичний. Мова закону - це офіційна мова, мова спілкування держави і народу. Мова закону в першу чергу вимагає точності. Тут не повинно бути двозначності або непорозуміння. Найголовніше - це точність вираження думки. Ще одна важлива особливість юридичної мови - це узагальнення вираження. Законодавці прагнуть до максимального узагальнення, уникаючи деталей і деталей. Характерною рисою юридичної мови є повна відсутність індивідуалізованої мови і стандартного вираження. Закон поширюється не на окремих осіб, конкретних осіб, а на всіх людей або групи. Отже, мова права абстрагується від особистих мовних характеристик людей, тому необхідні певні стереотипи.
- 3) Ділова документація. Службові листи або галузеві листи відносяться до щоденних змін у формальному діловому стилі. Особливістю форми телеграми є те, що побудова синтаксичної структури має найбільшу раціональність і може розглядатися як приклад офіційної мови спілкування. Не забороняється тут і нанизування відмінків, що вважається в інших стилях серйозним стилістичним недоліком. Тут це допомагає заощадити мовні

ресурси і спростити мова. Головна особливість офіційної мови спілкування - високий ступінь стандартизації. Зміст ділових листів часто повторюється, тому що багато виробничих ситуацій однотипні. Тому цілком природно, що для всіх основних аспектів ділових листів використовується один і той же мовний стиль оформлення. Для кожного з цих аспектів існує своя синтаксична модель речення, яка має в залежності від смислової, стилістичної характеристики ряд конкретних мовних варіантів [19, с. 56].

Ахманова О. вважає, що особливостями текстів офіційно-ділового стилю на лексичному рівні, є високий рівень термінологічності, фразеологічних сполучень та кліше. Така риса, перш за все, спостерігається у використанні спеціальної термінології, вживаність фразеологічних сполучень, штампів, кліше також притаманні діловій документації [6, с.11].

Згідно з визначенням, яке тлумачить лінгвістичний словник, то термін — це слово чи словосполучення, точно та однозначно характеризує поняття і його співвідношення з іншими поняттями в межах відповідної сфери. Терміни слугують спеціалізованими позначками характерних для конкретної сфери явищ, предметів, їх властивостей і відношень. Насиченість термінів є однією з найважливіших характеристик офіційно-ділового стилю, адже спостерігається таке, що використання термінологічної лексики в даному стилі становить близько 25%. [33]

Термінологічна лексика несе в собі більше інформації, ніж будь-яка інша, тому її вживання сприяє стислості, лаконічності та точності викладу. Але, необхідно відзначити, що лексика офіційного документа повинна бути доступна читачеві. Для цього терміни, які використовують, повинні бути освоєні в достатній мірі, а так само зрозумілі і відомі фахівцям і учасникам ділових відносин; нові терміни необхідно роз'яснювати. Від термінів необхідно відрізняти професіоналізми, які теж називають поняття, але ці назви не є офіційними. Такі слова і словосполучення вживаються вузькою

групою людей, яких об'єднує спільна професія або коло спілкування. У письмовій мові їх використання неприпустимо.

Терміни можуть мати різну структуру. Структурно англійські термінологічні одиниці можна поділити на дві групи:

- 1) однослівні, які можна розділити на: однокореневі (access, bank, base, benefit); похідні, утворені від однокореневих слів і афіксів (equipment); складні, що мають не менше двох коренів (undertone);
- 2) багатослівні, зв'язки всередині яких реалізуються з'єднанням, при якому атрибутивні та деякі релятивні компоненти поєднуються між собою, утворюють термінологічні словосполучення (shipping date, legal entity)[8, с.123].

На думку Авербуха К.Я., терміни загальномовної сфери, зазвичай, однослівні, а якщо багатослівні, то вони можуть бути фразеологічного походження або сприймаються як поєднання лексичних одиниць. Вчений стверджує, що “кваліфікувати багатослівні терміни як фразеологічні одиниці, в принципі можливо, саме це підкреслить особливу зв'язність термінологічних словосполучень і цілісність їх призначення” [2, с.73].

До прикладу термінологія, фразеологічні одиниці та кліше, які характерні у використанні в офіційно-ділових документах (статутах, звітах, законах, контрактах): invoice; terms and conditions; on behalf of; terms of payment; I beg to inform you.

Не менш важливою особливістю термінологічної лексики офіційно-ділового стилю є те, що у тексті слово може використовуватися тільки в одному значенні. Адже, однозначність терміна та обмеженість контекстного вживання обумовлена тематикою документа, що також є однією з основних особливостей терміна взагалі. Як вже було сказано вище, лексика офіційно-ділового стилю в цілому має характерні риси. Так, наприклад, для позначення протилежних правових відносин використовуються лексичні пари, утворені з допомогою флексії: суб'єкт, що здійснює будь-яку дію,

позначається лексемою з суфіксом -or або -er; пасивний учасник правових відносин позначається лексемою з суфіксом -ee: Consignor - Consignee, Offeror - Offeree, Employer - Employee, Trustor - Trustee, Addressor- Addressee, Assignor - Assignee, Lessor - Lessee, Mortgagor (er) - Mortgagee.

В офіційно-ділових документах досить широко використовуються аббревіатури. Певний набір аббревіатур призначений для позначення різного роду організацій і компаній, а також посад: ICC - International Chamber of Commerce; LLC - Limited Liability Company; Corp. - corporation; Plc.- public (company); CEO - Chief Executive Officer; CPA - Certified Public Accountant; PA - Personal Assistant.

В англомовних офіційно-ділових документах часто зустрічаються запозичення, наприклад, в галузі юридичної термінології. Так, можна сказати, що багато термінів в офіційно-ділових текстах мають іноземне походження (є запозиченнями), що є їх особливістю. Величезний пласт англійської юридичної лексики складають запозичення з французької та латинської мов через історичного розвитку, що свідчить про важливість правових понять, привнесених в англійське право з римського права[29, с.74].

Дослідники відзначають, що збереглося до 10% прямих латинських запозичень, наприклад: (ad arbitrium; ad finem; ad hoc; ad instantiam partio; ad disputandum; ad rem; altera pars; condit / cio sine qua non; de facto; de jure; ipso jure; pro et contra; prima facie evidence; pari passu; extra), а також в контрактах використовуються латинські скорочення (e.g., et.al., v.v., i.e.).

У різних мовах роль запозичень різна і залежить від певних історичних умов розвитку тієї чи іншої мови. В англійській мові кількість запозичень набагато більше, ніж у багатьох інших мовах, так як у зв'язку з деякими історичними причинами він виявився, на відміну від, наприклад, ісландської мови, дуже проникним. Вченими встановлено, що число споконвічних слів в англійській мові становить всього біля 30%.

Поняття «запозичення» дослідник Г.Пауль розкриває досить широко. Так наприклад, він вважає, що воно включає як засвоєння різних компонентів чужих мов, так і елементи, які перейшли в дану мову з діалектів цієї ж мови [38,с.93].

Причини запозичень можуть бути як екстралінгвістичними, так і лінгвістичними. Екстралінгвістична причина запозичень - розвиток міжнаціональних контактів, що спричинило за собою виникнення інтернаціоналізмів. Інтернаціоналізми - слова, що мають схожу семантичну або звукову структуру і відповідне значення (pilot, congress, attache, communique, ambassador, export, import). Інтернаціоналізми позначають деякі наукові та політичні поняття, а також поняття, які мають важливість в будь-яких професійних сферах, наприклад, в сфері політики і дипломатії, також вони часто використовуються в офіційно-ділових документах. Інтернаціональні терміни широко поширені в офіційно-діловому стилі, можна сказати, що терміни в офіційно-діловому стилі відрізняються своєю інтернаціональністю.

Лінгвістичні причини включають в себе наступні аспекти:

- 1) Необхідність назвати нове явище або предмет. Найменування запозичується з іншої мови, оскільки в запозиченій мові відсутнє найменування подібного предмета або явища. Дана причина є найбільш важливою, тому що разом з новим поняттям в мову впроваджується і слово, що іменує його.
- 2) Необхідність найменування предмета або явища обумовлене неточним або некоректною назвою вже наявного в мові і культурі явища [42, с.37].

Таким чином, офіційно-діловий стиль своєрідний своєю термінологією, оскільки вони відрізняються своєю однозначністю, обмеженістю сферою вживання (контекстом), відсутністю експресивності, іноземним походженням (запозичення) та інтернаціональністю.

1.3. Особливості перекладу англomовних текстів економічного спрямування

У міру розвитку суспільства відбувається поступове ускладнення суспільних відносин. Поділ людей на різні народи, кожен з яких говорив своєю мовою, призвело до зародження і розвитку міжнародних відносин. Здійснення міжнародних контактів у всіх областях тягне за собою розширення перекладацької діяльності в усіх її формах. Політика, економіка, наука, культура - все ці сфери життєдіяльності людини, переходячи на міжнародний рівень, потребують лінгвістичному забезпеченні. В таких умовах надзвичайно важлива як роль перекладу економічних текстів для отримання і поширення інформації в світі, так і робота самого перекладача для здійснення подібного роду співпраці.

Економічна діяльність впливає на життя всіх людей, незалежно від ступеня їх залучення в цю сферу. При вирішенні економічних проблем фахівці всіх країн об'єднують свої сили, а перекладачі сприяють тому, щоб ці зусилля увінчалися успіхом.

Для докладного вивчення особливостей перекладу економічних текстів, необхідно дати визначення тексту як об'єкта перекладу. Згідно з визначенням Гальперіна І.Р., «текст - це послідовні відрізки писемного мовлення, пов'язані за змістом і граматично, що володіють жанрової та стилістичної приналежністю, логічною завершеністю і певною прагматичною настановою». Існує 5 основних стилів мови: офіційно-діловий, публіцистичний, науковий, художній і розмовний. Належність тексту до одного з цих стилів визначає його цілі і завдання, а також відмінні риси, які є характеристиками даного стилю тексту вже в мові перекладу. При перекладі між двома текстами встановлюється певний зв'язок. Зіставляючи два тексти, можна зрозуміти, як змінилася його форма і зміст в процесі перекладу [14, с.15].

Федоров А.В. запропонував розглядати переклад з двох сторін. По-перше, переклад - це процес, під час якого текст мовою оригіналу відтворюється на мові перекладу. По-друге, переклад - це результат у вигляді нового тексту мовою перекладу[47, с.20].

Незалежно від того, до якого стилю належить текст, незмінною залишається мета перекладу, яка полягає в тому, щоб якомога точніше донести до читача інформацію, яка міститься в початковому тексті. Вдала відповідність цієї мети залежить від ступеня адекватності та еквівалентності перекладу. Ці два поняття часто плутають, підміняючи одне іншим, і використовують як синоніми. Еквівалентність перекладу відображає ставлення вихідного тексту і його перекладу. Адекватність перекладу полягає у відповідності перекладу цілі, вимогам і умовам конкретного акту міжмовної комунікації.

Протиставлення поняття еквівалентності та адекватності пов'язане з подвійною можливістю перекладу. Згідно з визначенням Федорова А.В., переклад - це і процес, і результат. Еквівалентність розглядає переклад як результат, в той час як адекватність пов'язана з протіканням процесу перекладу і його відповідністю даними комунікативним умовам [47, с.52].

Переклад часто не допускає максимальної еквівалентності, тобто абсолютно повної передачі змісту оригінального тексту. У процесі перекладу доводиться йти на жертви, щоб передати основну інформацію, укладену в оригінальному тексті. Адекватний переклад містить в собі певну частку еквівалентності, але еквівалентний переклад може не бути адекватним. Ступінь адекватності перекладу багато в чому залежить від уміння перекладача здійснювати перекладацькі трансформації, тобто ті прийоми перекладу, які використовує перекладач в тих випадках, коли відсутнє словникове підкріплення або воно не може бути використано в даних умовах[49, с.110].

Іншими словами, адекватний переклад - це такий переклад, який вірно передає вихідну інформацію при дотриманні норм мови, на яку

перекладають. Адекватним може бути і буквальний переклад, тобто той, який здійснюється дослівно, але не порушує норм мови і не спотворює сенс оригінального тексту[32,с.18].

Теорія перекладу включає в себе кілька розділів. Загальна теорія перекладу вивчає певні правила перекладу, які не залежать від того, які мови беруть участь в процесі перекладу і тексти якого стилю використовуються.

Приватна теорія перекладу досліджує ту пару мов, яка бере участь в процесі перекладу. Об'єктом вивчення спеціальної теорії перекладу є відмінні риси перекладу текстів, які належать до різних стилів. Теорія перекладу розглядає не будь-які відносини на мові першотвору і мовою перекладу, а лише закономірні відношення, тобто типові, регулярно повторювані. Завданням лінгвістичної теорії перекладу є моделювання процесу перекладу, тобто побудова певної моделі, що відбиває істотні сторони цього процесу. У своїй сукупності міжмовні операції і складають те, що називається «процесом перекладу» в лінгвістичному сенсі. Таким чином, переклад можна вважати трансформацією, а саме, міжмовною трансформацією, тобто перетворення тексту на одній мові в еквівалентну їй текст на іншій мові [24, с.28].

Як відомо, головна особливість перекладу економічних текстів - це точність передачі інформації. Переклад економічних текстів вимагає від перекладачів не тільки гарного знання мови, а й особливого розуміння економічної теорії та особливостей спеціальних термінів. Економічна наука, як і будь-яка інша, має свої власні терміни.

Як вже раніше вказували в пункті 1.2. термін - це емоційно нейтральне слово (словосполучення), яка передає назва точно певного поняття, що відноситься до тієї чи іншої галузі науки і техніки, або що означає специфічні об'єкти і поняття, якими оперують фахівці певній галузі науки техніки.

Термінологічна лексика дозволяє найбільш точно викладати зміст даного предмета і забезпечує правильне розуміння вихідного матеріалу.

Під спеціальною лексикою розуміються слова і словосполучення, що не володіють властивістю терміна ідентифікувати поняття і об'єкти в певній галузі, але вживаються виключно в даній сфері спілкування, відібрані вузьким колом фахівців, звичні для них, що дозволяють їм не замислюватися над способом вираження думки.

Всі економічні терміни поділяються на одно-перекладні (мають тільки один варіант перекладу) і різноперекладні (мають кілька варіантів перекладу), а з урахуванням їх семантичної структури - на однозначні і багатозначні.

Одно-перекладні (однозначні) є в основному терміни, що належать до міжнародного термінологічної лексики. До них відносяться:

- 1) прості терміни, які утворені або на матеріалі лексики латинської, французької, італійської, німецької та інших мов (від латинського слова *deficit*), або на матеріалі лексики англійської мови (*devaluation*);
- 2) складні терміни, які, в свою чергу, поділяються на складні слова (*infrastructure*), прості словосполучення (*a letter of credit*) і складні словосполучення (*interest-bearing deposit*).

Однозначні терміни не становлять особливих труднощів для перекладача, так як їх переклад не залежить від контексту, і від перекладача вимагається лише тверде знання відповідного еквівалента [37].

Таким чином, при перекладі термінологічної лексики економічних текстів виникають складності в підборі точної перекладацької відповідності, що є необхідною умовою адекватного перекладу, оскільки найменша помилка може призвести до спотворення сенсу вихідного перекладного матеріалу.

Економічним текстам притаманно використання безліч специфічних лексико-граматичних особливостей, які повністю можна віднести до наступних:

1) вживання незліченної кількості економічної лексики, яка виражена економічними термінами;

2) присутність стилістичних відхилень від загальнолітературного пласта мовних дефініцій (особливо в економічних документах);

3) наявність скорочень і аббревіатур, більшість з яких зазвичай використовуються тільки в економічних текстах і документах (повідомленнях, рішеннях, звітах). У зв'язку з цим слід зазначити, що при перекладі більшості скорочень перекладачеві слід звертатися до словників, довідників або пошуковим системам, щоб зрозуміти значення цих скорочень;

4) ряд слів і термінів, які отримали назву через «хибних друзів перекладача», транслітераційний переклад яких призводить до зміни сенсу тексту;

5) широке використання в текстах на економічні теми особливих ідіоматичних виразів і фразеологічних сполучень, які не вживаються в загальнолітературному шарі мови[45,с.34].

Під фразеологізмом (фразеологічної одиниці) слід розуміти семантично вільне поєднання слів, яке виробляється в мові як щось ціле з точки зору смислового змісту і лексико-граматичного складу. Основні труднощі при перекладі фразеологічних одиниць полягає в тому, що жоден словник не може надати всі можливості використання фразеологізмів в економічному контексті. Слід також відзначити, що фразеологічні одиниці в економічних текстах варто переводити в нейтральному стилі[39,с.125].

Як вже раніше відзначали, що при перекладі економічних текстів можна зустріти величезну кількість аббревіатур і назв організацій. Існує кілька способів перекладу аббревіатур:

- переклад слова або словосполучення, яке лежить в основі даної аббревіатури, наприклад, GDP (gross domestic product) .
- транслітерація, наприклад, Brexit.
- використання еквівалентів в перекладній мові (G7).

При перекладі назв організацій використовують такі прийоми:

- транслітерація (наприклад, назва банку «Monte dei Paschi di Siena Bank»).
- дослівний переклад (назва організації «World Bank»).

У процесі перекладу економічних текстів досить часто зустрічаються стійкі вирази. Форма такого виразу строго закріплена, навіть якщо її можна було б змінити без втрати сенсу. До стійких виразів належать мовні кліше, фразеологічні звороти і ідіоматичні вирази. Їх переклад здійснюється за допомогою підбору аналогічних еквівалентів в мові на яку перекладається. Наприклад, вираз «to drum up business» на українську мову перекладається як «створити бізнес» [48, с. 87].

При перекладі економічних текстів особливу складність представляє безеквівалентна лексика, тобто ті іншомовні слова і словосполучення, які позначають реалії життя і на даний момент не мають еквівалента в мові перекладу. Існує кілька способів перекладу безеквівалентної лексики:

- підбір близького за значенням слова або словосполучення в мові перекладу, наприклад, найближчим за значенням перекладом виразу «vulture fund» в українській мові є вираз «фонд-стерв'ятник» (установа, яке вкладає кошти в акції знаходяться у важкому фінансовому положенні підприємств у розрахунку на те, що їх становище зміниться на краще, і вони принесуть прибуток інвесторам);
  - транслітерація (назва біржового індексу «Dow Jones» на українську мову перекладається як «Доу Джонс»);
  - описовий переклад (наприклад, вираз «mission creep» не має еквівалента в українській мові, воно означає «виконання організаціями або людьми невласних їм функцій» [26, с. 38].

Відомо, що в економічних текстах зустрічається не тільки спеціальна лексика і терміни, а і загальноживана лексика, проте слід зазначити, що деякі загальноживані слова (наприклад: provision, patent, discount) не викликають труднощів при перекладі, а інші слова даного типу можуть

викликати певні труднощі, оскільки їх переклад безпосередньо залежить від контексту. До останніх можна віднести наступні групи різновидів загальноповживаної лексики:

1) службові слова (before, since, as, after, for), особливістю яких є те, що деякі з них мають різні значення в межах однієї частини мови і, крім того, вони можуть виконувати функції різних частин мови. Наприклад: «OK, so we have arranged for finance and now we can go ahead with marketing».

2) слова, що вживаються в значеннях, які відрізняються від повсякденного вжитку. Наприклад, прикметник «to be red» в словосполученні «to be in the red» має різне значення на стилістичному рівні [36, с.5].

Отже, одна з основних цілей перекладу економічних текстів — це передача інформації на лексичному, граматичному, стилістичному рівнях, а також передача прагматичних функцій тексту. Ці цілі досягаються за рахунок адекватності перекладу, тому перекладачі повинні вміти виконувати різні міжмовні перетворення, тобто перекладацькі трансформації. Основні труднощі перекладу економічних текстів полягає в тому, що перекладач повинен володіти широким кругозором в області економіки, а це має на увазі не тільки знання економічних термінів та їх перекладу, а й розуміння основних економічних законів і реалій. Завдання перекладача полягає в тому, щоб максимально повно і точно донести до читачів сенс оригінального тексту.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ КОНТРАКТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

За останні десятиліття відбулися значні зміни в сфері політичних і економічних міжнародних відносин. На даний момент у всьому світі та в Україні, зокрема, зауважується розширення міжнародних зв'язків і співпраць різних галузях економіки. При будь-якій діяльності міжнародного рівня необхідна наявність офіційного документа (договору, контракту, угоди і т. д.), що підтверджує серйозність відносин співпрацюють сторін і визначає їх обов'язки один перед одним.

Одним з факторів ефективності такого роду діяльності є грамотно складена і адекватно перекладена документація. У зв'язку з цим які співпрацюють боку потребують професійно виконаному перекладі договорів і контрактів, які представляють собою саму велику групу документів, яка застосовується у всіх сферах життя суспільства.

2.1. Контракт як різновид офіційно-ділової документації

В сучасних умовах світової економіки переклад офіційних ділових документів стає одним з найбільш затребуваних видів перекладу. Будь-яка галузь економіки зараз характеризується наявністю міжнародного співробітництва. Варто відзначити, що ефективність такого співробітництва буде залежати від того, наскільки грамотно і професійно складена і переведення документація, в тому числі контракти, договори, рахунки. У зв'язку з цим співпрацюють боку потребують професійно виконаному перекладі договорів і контрактів, які представляють собою саму велику групу документів, що застосовується у всіх сферах життя суспільства.

Проблема перекладу контрактів і договорів представляє собою важливе завдання, оскільки будь-яке ділове рішення між іноземними партнерами підтверджується за допомогою контрактів і угод.

В офіційно-діловому стилі досить часто як синоніми використовуються такі терміни, як «контракт», «договір» і «угоду». Принципової різниці в найменуваннях «контракт» і «договір» немає.

В англійських документах можна зустріти такі терміни, як contract, agreement. Переклад даних лексем на українську мову безпосередньо залежить від контекстуального оточення вищевказаних термінологічних одиниць.

Контракт - це діловий документ, який представляє собою угоду для поставки товарів, послуг, і т.д., схвалений і підписаний покупцем (експортер) і продавцем (імпортер). Відповідно до закону контракти записані в письмовій формі. Широко використовуються стандартні контракти. Деякі пункти в них можуть бути змінені і додані [14, с.32].

Термін «договір» в більшості випадків розшифровується комплексно - як угода, як документ, що фіксує цю угоду, і як виникає зобов'язання. Як вид документа «договір - це документ (опис угоди), в якому взаємини між підписантами його сторони регламентуються законодавством або іншими умовами, які в ньому передбачені»[21].

У сучасній економічній і юридичній літературі є кілька типологій контрактів. В рамках теорії інституційної економіки дослідники, як правило, поділяють контракти на три типи:

- класичний контракт - повний, явний, разовий, що забезпечується державою;
- неокласичний контракт - неповний, явний, випадковий, що забезпечується третьою стороною;
- імпліцитний контракт (відносницький, до кінця не оговорений) - неповний, неявний, регулярний.[22]

Інституційна типологія контрактів базується на фундаментальній трансформації контрактів, що спостерігається також в найближчій

ретроспективі, і відображає зміну історичної форми контракту. Класичний контракт домінує в період зрілості індустріальної економіки, коли взаємодії господарських суб'єктів носять механістичний і антагоністичний характер, присутня конкуренція фірм одна з одною, а гарантії виконання контрактних зобов'язань пов'язані з функціонуванням державних інститутів (суд).

Неокласичний контракт починає застосовуватися при розвитку постіндустріальних інститутів, встановлення довгострокових партнерських відносин, конкуренції ланцюжків і альянсів постачальників, а у сфері вирішення спорів сторони вважають за краще вдаватися до третейських розглядів.

Імпліцитний контракт домінує в інформаційну епоху, він заснований на накопичених учасниками знаннях про досвід взаємодії один з одним. Ці контракти охоплюють значну кількість типових агентських відносин, а також дистриб'юторські угоди, франчайзинг, спільні підприємства і трудові договори [5,с.420].

Будь-який контракт (договір) - це угода, і тому, як і будь-яка угода, він встановлює, припиняє або змінює цивільні права і обов'язки. Саме тому до контрактів застосовуються правила про дво-і багатосторонніх угод. А до зобов'язань, які виникають з договорів, застосовуються загальні положення про зобов'язання.

Найчастіше контракти, які готуються на українській і англійській мові, є зовнішньоторговельними контрактами на поставку того чи іншого товару або на надання послуг.

Контракт на поставку товарів повинен не тільки регулювати відносини між продавцем і покупцем, а й детально описувати всі ланки ланцюга поставок. Однак неоднозначність формулювань, можливість їх двоякого тлумачення, а також наявність суперечать один одному статей в контракті може ввести в оману в певних випадках. Та не менш важливо дотримуватись певних структур контрактів.

2.2. Структура та різновид контрактів

Велике значення в будь-якому контракті мають наступні пункти:

- назва контракту (контракт на оренду, купівлі-продажу, поставка товару). Відсутність цього пункту ускладнює розуміння того, про які саме правовідносини йде мова;

- номер контракту (на практиці контрактів присвоюється номер у відповідності з правилами діловодства, які діють у компанії, що готує проект контракту. В міжнародній практиці зустрічають різні варіанти нумерації) ;

- час підписання (у разі підписання контракту відсутніми сторонами (в різний час), контракт вважається укладеним з моменту його останньою стороною) ;

- місце підписання

- назви сторін, які підписали контракт (продавець, покупець, постачальник, виробник, клієнт, агент). Цей пункт необхідний для того, щоб кожного разу в контракті не повторювати інформацію, щодо назв компаній партнерів, організацій;

- предмет контракту;

- якість товарів;

- ціна (в одиницю і повну ціну);

- призначення;

- термін поставки;

- вимоги упаковки позначки товару;

- терміни оплати;

- термін дії контракта;

- умови видачі та прийняття товарів;

- транспортні умови;

- гарантійні умови і санкції;

- арбітражні умови;

- форс - мажор обставини;

- юридичні адреси сторін;

- умови про конфіденційність інформації;
- підписи продавця та покупця.

В кінці будь якого контракту обов'язково повинна бути наступна фраза: “З повагою” . Також назва підприємства, підпис (чорнильною ручкою), ім'я та прізвище, посада. Після цих пунктів в контракті зазначається про наявність додатків, якщо вони є[18,с. 378].

Всі пункти формують невід'ємну частину контракту. Контракт складається відповідно до встановленої форми, часто вже на спеціальних отпечатних аркушах, де необхідно заповнити потрібну інформацію. Іноді, коли угода незначна за обсягом, контракт може бути укладений за допомогою факсу.

Щоб прискорювати підготовку документів контракту і знизити кількість помилок, в ділових документах існує чітко сформульована та структурована форма контракта.

Вона включає в себе загальний перелік інструкцій та лаконічно сформульованих принципів для створення структурних документів, які використовуються при укладанні різних типів контрактів.

Додаток до контракту - діловий документ, який є невід'ємною частиною контракту, містить поправки або доповнення до попередньо узгодженими умовами контракту.

Замовлення - діловий документ, який представляє пропозицію угоди.

Підтвердження замовлення - діловий документ, який представляє факт прийому товарів.

Існують два основних типи контрактів: контракт з експорту (export contracts) та імпорту (import contracts) продуктів.

Мова контрактів узгоджена обома сторонами. Само собою зрозуміло, що інформація і стиль збережені незалежно від мови контракту.

Як текстові варіанти, контракти розділені на адміністративний-організаторський, фінансовий-економічний, рекламування, науково-технічний, і артистичний-публікаційний контракт. Функціональні сфери їх

звернення можуть легко збігатися з назвами типів контракту в цій класифікації, і - предметом економічних, а не лінгвістичних, досліджень.

Використання скорочень і абревіатур типово для всіх видів документів. Скорочення в контрактах використовуються в достатку, існують спеціальні словники, щоб розшифрувати їх [28, с.97].

В цілому, існують 14 офіційних міжнародних комерційних умов. Наприклад, Ex Works- означає, що головний обов'язок продавця полягає в тому, відвантажити товар в приміщенні. Ex- Ship означає, що продавець повинен надати товар на борт судна.

Іншими словами контракт представляє собою типову реалізацію офіційно - ділового стилю англійської мови, який володіє тими ж самими стилістичними особливостями документації.

Також в переліку ділової документації важливе місце посідає зміст договору, він в свою чергу має власні особливості. Ці особливості розподіляють типи контрактів на певні різновидів, які відповідають сферам діяльності, тому дуже часто можна зустріти закодовані контракти, наприклад, за допомогою спеціальних скорочень.

В економічному дискурсі існують безліч особливостей, які притаманні контрактам.

З лінгвістичної точки зору, контракт - тип документа, тому що будь-яка угода - це є завершений документ, в якому зафіксована яка-небудь інформація. Як тип тексту, контракт має свої власні певні особливості. Стилiстичні особливості всіх текстiв документа:

- 1) конкретність, стислість, чіткість встановленої ідеї;
- 2) висока продуктивність інформації;
- 3) сувора логіка;
- 4) ясний ритм пропозицій;
- 5) акцентування на головній ідеї за допомогою повторень слова;
- 6) відсутність підтекстової інформації;
- 7) спеціальна система кліше і штампів;

- 8) використання скорочень, загальноприйнятих символів і марок;
- 9) використання термінів в їх прямому семантичному значенні; переважне використання однозначних слів;
- 10) поділ тексту на глави, параграфи, пункти, часто пронумеровані (структурують композиційну структуру документа);
- 11) використання певних синтаксичних моделей;
- 12) графічне художнє оформлення документа: якість паперу, кількості і якості ілюстрацій, вид друку.

Головні особливості стилю контракту включають в себе наступні: стійка система лінгвістичних значень в тексті контракту; недолік емоційного забарвлення; розшифровка характеру мови; використання спеціальної символічної системи; певна синтаксична структура (12 вищеперелічених пунктів) [11,с.99].

Стиль контракту визначає деякі особливості і методи його написання. Створення контрактів відрізняється в деяких пунктах від ділових листів, пропозиції, запиту, скарги, і т.д. Деякі міркування, важливі для ділових листів, не актуальні для контрактів, і навпаки. Головна відмінність в тому, що будь-який контракт складено двома сторонами і містить інформацію про багатьох аспектах договору. Таким чином, всі пункти повинні бути схвалені обома сторонами. Є певні, чіткі вимоги для того, як написати контракт.

Контракти повинні бути формальними, повними, зрозумілими, конкретними, правильними і короткими. У контрактах не повинно бути детальної інформації. Так, при написанні контрактів ми повинні стежити за особливостями стандартної англійської граматики, використанням словника і стилістичного асигнування. Формальний контракт або угода вимагають акуратності умовиводів і привертає домовленості. Закінченість будь-якого контракту передбачає можливості всіх істотних фактів, які мають відношення до проблеми угоди. Очікується, що буде вказано з якого питання, як і коли ви будете, має справу зі своїми партнерами [17, с.189].

Наступний елемент - чіткість. Вона є одним з найважливіших, тому що багато чого залежить від неї. Чіткість може бути досягнута за допомогою простих коротких слів, фраз і параграфів, де боку партнерів контракту пояснюють їх наміри і завдання. Чіткість будь-яких аргументів фактично визначає успіх вашої справи.

Компонент, який є тісно пов'язаним з попереднім, - конкретність. Конкретність контракту або угоди-частина і пакет будь-якого юридичного документа. Крім цього, чим більше документ, тим привабливим і яскравим має бути його зміст.

Наступні два компонента також істотні. Це - правильність і стислість. Правильність включає необхідне використання граматики (форму дієслів, іменників, тощо), використання потрібного запасу слів, пунктуацію і використання офіційного стилю. Граматика повинна бути перевірена, інакше це може призвести погане враження на партнерів, вказати на несерйозність ваших намірів. Стислість зазвичай досягається за допомогою мінімуму слів, які виражають максимум інформації [13, с.63].

Як було зазначено вище, будь-який контракт повинен бути простим і зрозумілим, коротким і стислим. Комерційна кореспонденція часто страждає від старомодного, пихатого стилю англійської мови, який ускладнює спілкування і дає читачеві почуття, що він читає текст на мові, який йому незрозумілий. Хоча і мова контракту дійсно є, можливо, самим формальним серед всіх видів ділової кореспонденції, і запас слів такої кореспонденції є дуже певним, який пов'язаний великим числом юридичних термінів, але використовувані слова не повинні бути архаїчними. Вони повинні бути досить зрозумілими в значенні.

Стиль, однак, не повинен бути занадто простим, оскільки це може здатися некультурним і грубим. Лінгвісти (Г. Літч, Дж. Свартвік, Х.Фрайс, О. Джеферсон, М. Джоолс, І.В. Арнольд, Б.А. Ілішен, Е.М. Гордон і т.д.) рекомендують такі стилістичні прийоми, які могли б зробити угоди і контракти більш ввічливими: використання складнопідрядних речень, більш

переважно ніж використання простих речень .; використання пасивного застави дієслова, а не активного; повні форми слів, а не скорочені форми, там, де необхідно.

Правильна інтонація повинна бути нейтральною, позбавленої пихатої мови з одного боку, і неофіційного або розмовної мови з іншого боку. Тому, невідповідний словниковий запас, ідіоми, фразові дієслова неприпустимі.

Обидві сторони не повинні відчувати ніяких труднощів в отриманні інформації, вони повинні бути в змозі зрозуміти те, що написано. Непорозуміння завжди викликані браком думки і уваги. Це може статися через використання скорочень, чисел, прийменників у великій кількості.

Скорочення можуть бути дуже корисні, так як їх легко і швидко писати і читати. Очікується, що обидві сторони повинні знати значення скорочень. Якщо один з партнерів не впевнений, що скорочення легко визнані іншою стороною, їх не можна використовувати [30, с.64].

Символ &, що означає англійською мовою І, використовується в деяких термінах, наприклад: С & F (Вартість і Ризик), С & I (Вартість і Страхування). Союз але відзначений як # в текстах контракту. Символ № використовується замість слова число. В Американському варіанті англійської мови символ # також означає число, але використовується в різних розкладах і графіках, а не в тексті.

Дуже часто в контрактах використовуються латинські скорочення, наприклад e.g , et.al., v.v., i.e.. Також використовують англійські скорочення: ltd., Bros., encl., dols.. [41, с.26].

Використання чисел замість слів, що позначають суму, може створити багато проблем. Щоб уникнути можливості нерозуміння, необхідно писати суми і в числах і в словах, наприклад 9.897.44 \$ (дев'ять тисяч, вісімсот дев'яносто сім доларів, сорок чотири центи).

Також вважається нормою, вказувати тільки долари (фунти, і т.д.) в словах; і центи (пенси, і т.д.) в числах тільки, наприклад 100.50 \$. З

вищевказаного зрозуміло, що £ - це символів (фунт) і \$ (долар), в документах зазвичай стоїть перед сумою.

Сформований текст контракту повинен бути перевірений на пунктуацію і використання граматики. Однак є деякі інші пункти, які можуть зіпсувати текст контракту. Необхідно звернути увагу на заголовки, назви, адреси, посилання, ціни, специфікації, вкладення, які також дуже важливі в текстах контрактів.

Граматичні особливості контракту

В цілому, граматичну будову будь-якого контракту можна охарактеризувати як досить простою і формальною. Простим тут можна назвати використовувану граматику через брак різноманітних варіантів, яка спостерігаються в будь-якому юридичному документі. Що стосується часів дієслова, які використовуються в контрактах, найбільш розповсюджені невизначені і перфектний час дієслів, як в активному так і в пасивному стані. У багатьох пунктах їх використання - це невід'ємна частина контракту. Наприклад: Sellers have sold and Buyers have bought ... .. (Present Perfect). / Our firm informed the Suppliers that the general conditions were not contained in the order. (Past Indefinite Active / Passive)

Складні аналітичні форми дієслова, такі як тривалий доконаний час ніколи не використовується. Відмінною рисою контракту є рідкісне використання минулих часів.

Одна зі специфічних особливостей контракту - використання дієслова, shall (буде) [27, с.236]. Хоча дане дієслово не використовується в сучасній англійській мові, в діловій кореспонденції та документах, воно використовується до сих пір. Наприклад: The result shall be considered. = The result is to be considered / will be considered.

Лексичні особливості контракту

Контракти представляють великий інтерес з лексикологічної точки зору. Словниковий запас контракту має власні специфічні особливості. Перш за все, лексика досить стійка. Як правило, слова мають єдине точне значення.

Немає слів з емоційним забарвленням. Зважаючи на це ми можемо перерахувати слова, які фактично присутні в кожному контракті.

Whereas (беручи до уваги) висловлює яку думку людини щодо того, як контракт починається. Потрібно бути обережним у використанні Whereas і не плутати з where as ..

Ще одне складне слово з власною мовою where (десь) означає в тексті контракту whereby (за допомогою чого) має на увазі by which (який) і відноситься до існуючого контракту, наприклад: We have concluded the present contract whereby it is agreed as follows...

Використання складних слів з прислівниками here / there тут / там і приводами також типово для письмового офіційного стилю англійської мови. Їх переклад залежить від значення їх компонентів. Немає ніякого принципового розходження між значеннями here / there, наприклад: If shipment of the whole or part is thereby rendered impossible ... (thereby = by it; by that means; in that connection) ; We are sending you herewith statement of your account. (Herewith = with it / that) [12, с.129].

Hereinafter (надалі) - дуже необхідне слово в контракті, для того щоб позначити боку партнерів. Hereinafter часто дає можливість використовувати скорочені назви для договірних сторін, до прикладу: Knightsbridge International Drapes, Ltd. hereinafter the Buyer. - Knightsbridge International Drapes, Ltd.

The aforesaid (вищезгадане) - кліше, яке є кращим в текстах контрактів замість його менш формальних еквівалентів: the above-mentioned, the above-written, as was written / said before, and the like. Наприклад: The aforesaid documents should contain references ...

It is understood and agreed (це зрозуміло і узгоджено). З одного боку це зазвичай нічого не додає, бо кожен пункт в контракті - обґрунтований, зрозумілий і узгоджений. З іншого боку, фраза показує, що інші пункти не підтримані цією фразою. Включаючи одне - убирачи інше. Наприклад: The

prices in this contract are understood and agreed upon. - Ціни в цьому контракті зрозумілі і узгоджені.

Including without limitation (включення без обмеження). Зазвичай люди хочуть вказати на речі, акцентуючі в контракті, і ця фраза задовольняє це бажання, наприклад: you may assign any and all your rights including without limitation your exclusive British and Commonwealth Rights. Assignees and licensees (Представники і особи, які мають патент.) Це важливі терміни, прийнятність яких залежить від будь-якої точки зору. Наприклад: Knightsbridge, its assignees and licensees ... - Найтсбридж, його представники і особи, які мають патент ... Такий заголовок передбачає, що Найтсбридж може передати свої права представникам після того, як контракт підписаний.

Solely on condition that (Виключно за умови, що) - це одна з тих фраз, які можна використовувати частіше, ніж її короткі копії. Хтось може запитати: «Чому б не використати If, замість цієї фрази?» If саме по собі реалізує тільки можливість відкритих непередбачених обставин: If Baker delivers 1000 barrels I will buy them.. Але не ясно, купите ви їх тільки у Бейкр чи ні. Тому, ми можемо використовувати only if як синонім. Іноді це вдається, але не завжди, наприклад: I will buy 1000 barrels solely on condition that Baker delivers them.

Фраза ясно дає зрозуміти всі умови справи, наприклад:

We can accept the goods solely on condition that you grant us allowance of ... per ...

У контрактах є багато інших фраз з приводами. Вони досить складні, і потрібно бути уважним в їх використанні. Причини того також забезпечили - наступне: on conditions that; (На умовах це); on the understanding на розумінні, і т.д. Наприклад: We agree to this only on the understanding that the rate of freight does not exceed.

Subject to (підлеглих) - мало хто контракти обходяться без цієї фрази. Коректна фраза повинна докладно пояснити ймовірні перешкоди до умов реалізації контракту (our agreement is subject to the laws of Connecticut).

У словнику контрактів використовується багато іноземних слів, насамперед, латинських, таких як *pro rata* (пропорційно) і *pari passu* (нарівні). *Pari passu* (Нарівні) використовується тоді, коли кілька людей платять однакову суму із загального фонду. Наприклад: *Fractions to be considered pari passu*.

Все ще є такі слова як *inferior* (нижчий) / *superior* (переважаючий), вони часто використовуються, щоб описати якість товарів: *Should the natural weight be superior or the contents of foreign admixture inferior ...* - Чи повинен природний вага бути вище, а зміст іноземної домішки нижче ...

We had specially selected the goods which were superior to the samples in every respect.

Ad hoc - також латинське слово, не часто використовується в контрактах в даний час. Воно означає тепер «довільний суд для конкретного випробування». Такі латинські слова як *ultima*, *proxima* тепер є архаїзмами і рідко використовуються.

Навпаки, таке латинське прикметник як *extra* «додатковий», продовжує бути широко використовуваним в офіційному англійською мовою, і досить звичайний для розмовного стилю. До прикладу такий варіант: *In order to obtain delivery we have had to incur extra expenses for which we hold you responsible.* - Щоб отримати поставку, ми змушені були зробити додаткові витрати, за які ви несете відповідальність.

Дуже небагато слів запозичені з французької мови. Самі широко поширені з них *force majeure* (форс-мажор), який є суттєвим пунктом майже будь-якого контракту і служить описом деяких непередбачуваних подій, які можуть трапитися з поставленими товарами [23, с.149].

Так, при перекладі контракту перекладач може наштовхнутися на певне число слів і словосполучень, які становлять лексичні особливості контракту. Всі вони строго літературні і належать до офіційного стилю письмової англійської мови.

2.3. Особливості перекладу термінологічної лексики в контрактах

У сучасному світі стають все більш інтенсивними процеси економічного і політичного розвитку суспільства. Встановлюються і розвиваються міжнародні економічні зв'язки. З'являються нові технології, розширюються області їх застосування. В умовах стрімко набирає обертів глобалізації збільшується інтенсивність міжнародних контактів, що мають на меті обмін знаннями, досвідом, а також співробітництво.

З метою забезпечення комунікації між сторонами застосовується усний та письмовий переклад, причому у зв'язку з посиленням спеціалізацією сучасного світу все більшого значення набуває спеціальний переклад: економічний, фінансовий, медичний, юридичний і багато інших.

Одним з найбільш важливих і перспективних видів перекладу на сучасному етапі розвитку суспільства є переклад офіційно-ділової документації в силу широкого поширення міжнародних ділових контактів.

Для перекладу документів офіційно-ділового стилю характерні деякі специфічні риси, зокрема, чіткість і ясність викладу інформації, відсутність двозначності і емоційного забарвлення, що, в свою чергу, обумовлено правилами ведення ділового спілкування.

Переклад ділових документів є невід'ємною частиною повсякденної роботи штатного перекладача, якщо компанія, де він працює, співпрацює з іноземними компаніями. Особливо часто доводиться переводити контракти, інвойси, комерційні пропозиції і бізнес листування. Серед документів, які найчастіше викликають труднощі при перекладі, можна виділити договори та контракти [25].

Переклад документів, зокрема договорів, має свої особливості, як наприклад, побудова пропозиції, специфічну лексику або лексичні шаблони, які необхідно знати для отримання якісного перекладу.

Перед тим як приступити до переведення важливих документів, перекладачеві необхідно з'ясувати наступні питання:

1. терміни виконання перекладу;

2. наявність корисних матеріалів;
3. бажаний переклад імен та назв сторін;
4. формат перекладу;
5. призначення переказу.

При перекладі договорів, як і інших офіційних документів, потрібно враховувати особливості економічних текстів і дотримуватися певних правил. Правила гарного тону при перекладі, які необхідно пам'ятати: писати зрозуміло, зберігати синтаксичну структуру оригіналу.

Переклад контракту слід розпочати перш за все з читання всього тексту і виділення термінів. Попереднє читання тексту необхідно для того, щоб виявити основні терміни, обсяг роботи, перекладної характер тексту. Після цього можна переводити весь текст. Завершенням перекладу буде редагування всього тексту і звірка однорідності термінології по всьому тексту.

Перекладений текст потрібно перевірити в три етапи. На першому етапі перевіряється відповідність кількості абзаців, пунктів, речень; на другому - перевіряється технічні моменти тексту (цифри, прізвища, імена власні), загальний стиль тексту, місця, що викликали труднощі в процесі перекладу; на останньому етапі необхідно ретельно звірити текст - речення за реченням.

При перекладі договорів з англійської, рівно, як і з іншої іноземної мови, важливо зберегти однорідність термінів в тексті, тобто однаковий переклад одного і того ж терміна. Тому краще вибирати з синонімічного ряду (defined, provided, stipulated, established, set) найбільш підходящий за значенням термін і вживати його завжди в перекладі замість відповідного слова з початкового тексту. Слід звертати увагу на вживання слів близьких за значенням, як required - необхідний, necessary - необхідний [3, с.286].

З точки зору морфології терміни поділяються на прості (deal, lease, tax), похідні (liquidity, hypothecation), складні (stockholder, creditworthiness, markdowns), терміни-словосполучення (expiration date), терміни-скорочення (аббревіатури) (LLC -limited liability company)[9].

Залежно від кількості складових їх компонентів термінословосполучення можуть бути двочленними, тричленними і багаточленними. Термінологія є великий клас спеціальної лексики з великим вмістом інтернаціональних слів. Багато термінів запозичуються з мови в мову або через іншу мову.

За допомогою терміна можна чітко і коротко передати суть і зміст предмету, що позначається. Для нього характерна співвіднесеність з точно визначеним поняттям і прагнення до однозначності в межах однієї термінології, тому багато англійські терміни мають постійні лексичні відповідники в українській мові [10, с.106].

В ході дослідження було з'ясовано, що основні риси договору і контракту зустрічаються, головним чином, на наступних рівнях: лексичному і граматичному.

Лексичні особливості договору і контракту досить великі. Перш за все тут можна відзначити використання термінів і професіоналізмів відповідно до тематики і змістом документа. Так, наприклад, в договорі на експорт товарів можна зустріти такі терміни: *bill of lading* (коносамент (накладна)); *invoice* (накладна, рахунок - фактура); *clean on bill of lading* (чистий коносамент); *wharfage* (портова мито, причальні збори). Крім цього, в ході дослідження було помічено, що в договорах і контрактах часто має місце найменування людей за ознакою, зумовленого будь-якою дією або відношенням: *pledgor* (заставадавець), *pledge* (заставодержатель), *contractor* (підрядник, контрактор; постачальник), *forwarder* (експедитор), *carrier* (перевізника) [7, с.74].

Найчастіше в договорах і контрактах зустрічаються іменування сторін, т. к. саме їх відносини регулюються в такого роду документах, наприклад: *employer* (роботодавець), *employee* (Працівник), *lessor* (Орендодавець); *lessee* (Орендар), *consignee* (одержувач), *undersigned* (що підписався нижче) .

Також в «словнику» контрактів міститься безліч латинських і французьких слів і виразів, таких як: *null and void* (юридично недійсний, що

втратив чинність закону); *videlicet* (а саме); *mutatis mutandis* (з відповідними поправками; з урахуванням необхідних змін); *per annum* (щорічно; в рік); *force majeure* (форс-мажор); *en route* (по шляху, по дорозі, в дорозі); *en rapport* (відповідно, в зв'язку), *par excellence* (переважно, головним чином). Проте, так як в українських офіційних текстах такі іншомовні включення використовуються значно рідше, то вони, як правило, перекладаються на українську мову, а не переносяться в текст перекладу. Виняток в даному випадку становлять лише латинські слова і звороти, вживання яких стало нормою в українській мові. Серед них *status quo*, *de facto*, *de jure*, *a priori* і інші. Такі вирази зберігаються в своєму іноземному написанні або передаються за допомогою транскрибування [44, с.129].

Для договорів і контрактів типово використання скорочень і аббревіатур. Вони застосовуються, головним чином, для позначення найменувань організацій, підприємств і їх форми власності, а також термінів і професіоналізмів: TPE (Trade Partners Enterprise); ICC (International Chamber of Commerce); IMF (International Monetary Fund); Ltd. (Limited); B / L, BOL (bill of lading); WB (waybill); EXW (ex-works price); a.a.r. (Against all risks) [35, с.93].

Однією з граматичних особливостей побудови речень в англійському тексті договору є модальне дієслово «shall», яке перекладається на українську теперішнім часом смислового дієслова. Наприклад, «agent shall make good faith efforts» переводимо як «агент сумлінно докладає зусилля», або «producer shall make all arrangements» як «виробник вживає всі необхідні заходи».

Іншою граматичною особливістю англійського контракту, яку виявлено на морфологічному рівні, є наявність в тексті складних прислівників, що представляють собою поєднання слів *where*, *here* і *there* з різних приводів.

В ході дослідження контрактів і договорів було також виявлено багато способів вираження умови. Самим частотним способом вираження умови в даному контракті є додаткові умови з приводом *if* (*if-clause*) [20, с.65].

Існує кілька прийомів перекладу атрибутивних словосполучень: дослівний переклад (калькування), транскрипція і транслітерація, семантичний еквівалент або функціональний аналог, експлікація, поєднання кількох прийомів перекладу, повне копіювання англійського словосполучення[46,с.158].

Дослівний переклад (калькування) полягає «в перекладі частинами слова або словосполучення з подальшим з'єднанням частин». Часто визначальна частина терміна може передаватися прикметником, також можлива зміна порядку слідування компонентів, а смислові зв'язки можуть передаватися за допомогою прийменників. Наприклад: mortgage tax-іпотечний податок, acquisition price-ціна придбання, income statement-звіт про доходи, retailbranchnetwork-мережу роздрібних філіалів.

Транскрипцією вважається «передача англійського слова на українську мову шляхом відтворення за допомогою українських букв його звукового вигляду (фонемного складу)», а транслітерація - «передача англійського слова на російську мову шляхом відтворення його графічної форми (літерного складу) за допомогою алфавіту української мови ». Такі прийоми використовують при передачі назв фірм, корпорацій та інших організацій. Наприклад: Special Systems Industry- Спешел сістемз індастрі. Якщо в назві організації є загальноживані слова, то вони можуть передаватися за допомогою транскрипції, транслітерації, калькування або семантичного еквівалента. Наступний спосіб перекладу термінів -семантичний еквівалент або функціональний аналог. Даний прийом передбачає «використання реально існуючих українських слів, повністю або частково відображають значення англійського терміна». Наприклад, для словосполучення capital productivity в українській мові є термін фондоддача.

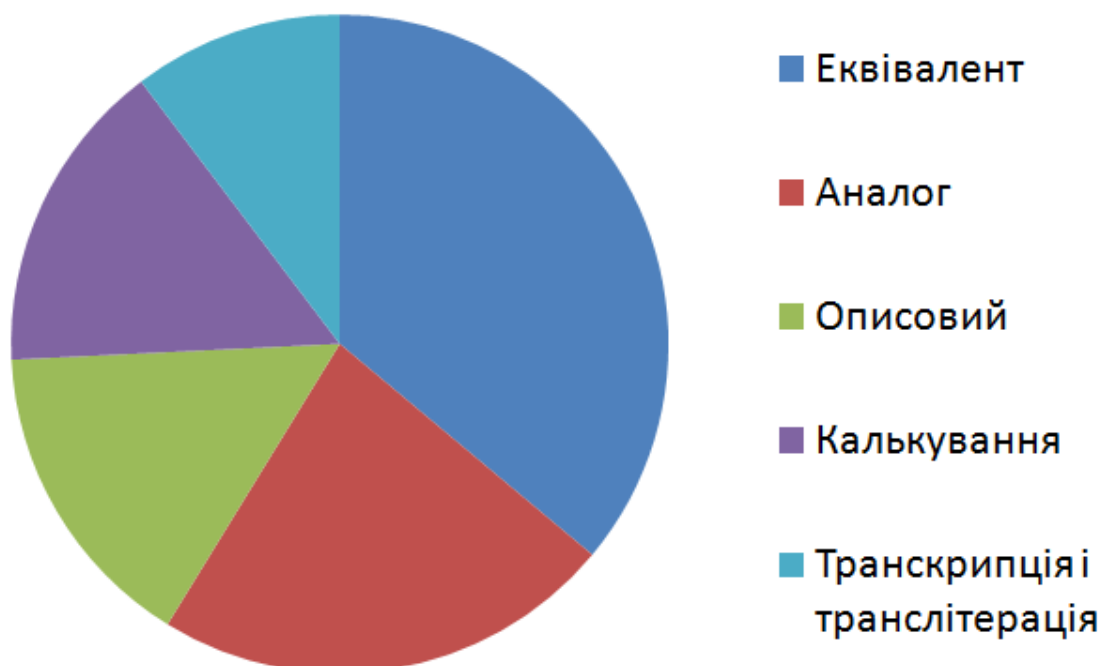
Експлікація (описовий переклад) використовується в тому випадку, якщо неможливо підібрати еквівалент в мові, на який здійснюється переказ. Даний спосіб полягає в передачі значення слова за допомогою його опису, пояснення. Словосполучення market auction можна перевести за допомогою

описового перекладу, як торгівля цінними паперами методом аукціону. Можливе поєднання кількох прийомів перекладу одночасно: використовувати калькування і транслітерацію або транскрипцію; транскрипцію і описовий переклад; транскрипцію, калькування і функціональний аналог; калькування, транскрипцію і описовий переклад. Наприклад: quality control engineering-техніка контролю качества. При повному копіюванні англомовного словосполучення термін передається латиницею. При перекладі багатокomпонентних термінів необхідно встановити ключове слово і внутрішні смислові зв'язки. Наприклад, якщо переводити термін immovable property gains tax, то спочатку переводимо ключове слово tax-податок, потім gains-прибуток і поєднання immovable property-нерухоме імушество. В підсумку отримуємо податок на прибуток від нерухомого майна. В якості рекомендацій при перекладі термінів необхідно спиратися на контекст. Тлумачний словник або довідкове джерело можуть допомогти при поясненні значень терміна. Наприклад, слово rate означає ставка в словосполученні interest rate, але в словосполученні inflation rate використовується в значенні рівень [15, с. 134].

Також необхідно враховувати географічні і країнознавчих реалії, вміти правильно «підібрати лексичну відповідність терміна або скористатися калькою в тому випадку, коли еквівалент в мові перекладу відсутній», «перевіряти використання того чи іншого англійського терміна в оригіналі, перш ніж" впроваджувати" його в текст перекладу ».

З наведених прикладів способів перекладу термінів, найчастіше використовується еквівалентний спосіб, потім іде аналоговий, до цього способу часто також прибігають перекладачі, далі йдуть описовий (експлікаційний), калькування, транскрипція і транслітерація. У нижченаведеній діаграмі показано у якому співвідношенні застосовуються дані способи перекладу.

Способи перекладу

Таким чином, при перекладі термінів необхідно враховувати сферу їх застосування і контекст, а також смислові зв'язки між компонентами в термінах-словосполученнях. Основні прийоми перекладу термінів: підбір еквівалента, дослівний переклад (калькування), транскрипція і транслітерація, семантичний еквівалент або функціональний аналог, експлікація, поєднання кількох прийомів перекладу, повне копіювання англійського словосполучення.

РОЗДІЛ III

ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ КОНТРАКТІВ

Переклад економічних контрактів в сучасному світі став дуже затребуваним в зв'язку з розвитком банківської системи і міжнародної торгівлі. Контракти в англomовному економічному дискурсі має ряд різних термінів.

Для точної передачі сенсу контракту, перекладачі використовують різні способи перекладу термінів. Як вже раніше, у другому розділі, ми називали способи перекладу термінів в контракті, а саме: еквівалентний спосіб перекладу, аналог, описовий, дослівний та транслітерація. У цьому розділі ми працювали над перекладом різних термінів і використовували відповідні способи перекладу, для точної передачі інформації і сенсу терміна в певному контракті.

3.1. Однокомпонентні терміни

The SELLER has a right to change prices in case of informing the BUYER two weeks before these changes[52].

SELLER - Продавець / BUYER - Покупець

У сучасній економічній та юридичній літературі є кілька типологій контрактів. В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Ці терміни зазвичай використовуються в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йде мова про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів дані терміни дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при збереженні конфіденційності інформації. Якщо брати до уваги типи

контрактів, то дані терміни використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту.

З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

Граматичну будову контрактів можна охарактеризувати, як досить просту та формальну. В даному реченні використано простий теперішній час. Крім цього, контракти представляють великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Зважаючи на це ми можемо виділити в реченні фактично присутність *in case* - кліше, яке є краще в текстах контрактів, замість його менш формальних еквівалентів. З точки зору морфології ці терміни відносяться до простих, та їх можна вважати однокомпонентними.

При перекладі термінів the SELLER, the BUYER з англійської мови на українську був використаний один із способів перекладу - семантичний еквівалент Продавець, Покупець. Дуже часто під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

Invoice comes into power after the buyer confirms its payment[52].

Invoice - Рахунок -фактура/інвойс

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах, в дистриб'юторських угодах. Даний термін може слугувати, як для продавця товару, роботи чи послуг, так і для покупця. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін застосовують при укладанні угод між сторонами для дотримання

умов, термінів оплати та зазначення точної суми. Стосовно типу контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті. З точки зору морфології даний термін відноситься до простих, та його можна вважати однокомпонентним.

Перекладаючи термін Invoice з англійської мови на українську ми використали один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент, рахунок-фактура. Цей спосіб перекладу дуже часто використовується при передачі значення терміну. Тим не менш, слід зазначити, що даний термін також можна передати на українську мову шляхом відтворення за допомогою українських букв та його звукового вигляду (фонемного складу), цей спосіб перекладу називається транскрипція. Тому на українську мову, при використанні транскрипції, цей термін буде перекладатися як *інвойс*. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, тому вдалися до застосування саме семантичного еквіваленту, так як він може більш задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

The claims must be proved by the Certificate drawn up by a competent independent expert Organization[53].

claims- претензія

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах, наприклад, поставки товару, надання послуг, роботи. Цей термін зазвичай використовується, коли є певні недотримання умов контракту, до прикладу, коли продавець

відправив товар, який не відповідає вимогам клієнту чи якості, або ж коли покупець несвоєчасно вніс оплату за товар.

Беручи до уваги типи контрактів, то даний термін використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту.

З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

Граматичну будову контрактів можна охарактеризувати, як досить просту та формальну. В даному реченні використано простий теперішній час. Термін в цьому реченні зазначений в множині.

З точки зору морфології цей термін відносяться до простих, та його можна вважати однокомпонентним.

В даному випадку при передачі значення терміну *claims* буде застосовуватися функціональний аналог. Використовуючи цей спосіб перекладу, то термін *claims* на українській мові буде як претензії. Даний прийом передбачає використання реально існуючих українських слів, частково відображають значення англomовного терміна. В багатьох випадках, коли основне значення терміну не підлягає для точної передачі певної інформації, перекладачі застосовують спосіб перекладу - функціональний аналог.

In case the GOODS are not shipped within 30 days after BUYER's confirmation of the Invoice, the BUYER has a right to refuse these GOODS[52].

Goods - товари

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних економічних контрактах, в дистриб'юторських угодах. Зазвичай цей термін використовують торговельних контрактах. Даний термін може слугувати, як для продавця

товару, роботи чи послуг, так і для покупця. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін застосовують у всіх пунктах структури контракту.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то дані терміни використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті. З точки зору морфології даний термін відноситься до простих, та його можна вважати однокомпонентним.

В реченні фактично присутність *in case* - кліше, яке є краще в текстах контрактів, замість його менш формальних еквівалентів.

Перекладаючи термін Goods з англійської мови на українську ми використали один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент, товари. Цей спосіб перекладу дуже часто використовується при передачі значення терміну. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, тому вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може більш задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

If the Parties do not come to an agreement, the matter is to be submitted for settlement to Arbitration[53].

Arbitration - арбітраж

В даному прикладі термін може використовуватися в класичному контракті. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться мова про виконання умов контракту. Даний термін застосовують у випадках, коли між обома сторонами виникли спірні питання.

Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, зазначається в пункті арбітражні умови.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті. З точки зору морфології даний термін відноситься до простих, та його можна вважати однокомпонентним.

При перекладі терміну Arbitration на українську мову він буде перекладатися як *Арбітраж*. Даний термін було переведено за допомогою такого способу, як семантичний еквівалент. В більшості випадках під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

If any provision of this Contract is determined to be invalid or unenforceable, the validity or enforceability of the other provisions either of this Contract as neither a whole nor other provisions will be affected unless such an invalid or unenforceable provision is severable [56].

Contract - контракт

У сучасній економічній та юридичній літературі є кілька типологій контрактів. В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому

контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах і на поставку товарів, і в купівлі-продажу, в дистриб'юторських угодах. Даний термін може слугувати, як для продавця товару, роботи чи послуг, так і для покупця. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін застосовують при укладанні угод між сторонами для дотримання умов всіх пунктів, Стосовно типу контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті. З точки зору морфології даний термін відноситься до простих, та його можна вважати однокомпонентним.

Перекладаючи термін Contact з англійської мови на українську ми використали один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент, контракт. Цей спосіб перекладу дуже часто використовується при передачі значення терміну. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

If a payment is late, a penalty of \$2000 shall be added to the unpaid balance of the loan[58].

penalty - штраф

В цьому прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку та оплату товарів, також в контрактах на надання послуг, купівлі-продажу. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін часто використовують при укладанні умов, виставленні рахунку, також щодо термінів оплати. Даний термін використовують задля уточнення,

які санкції може понести сторона, за невиконання умов. Сторони контракту використовують його для застрахування себе в будь-яких непорозуміннях з іншою стороною.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. З точки зору морфології цей термін відноситься до простих, та його можна вважати однокомпонентними.

При перекладі терміну penalty з англійської мови на українську штраф, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

3.2. Багатокомпонентні терміни

If in the case of the Force-majeure circumstances, namely fire, natural calamity, blockade, embargo on exports or Imports, or some other ones not dependent on the Parties, the full or partial execution of this Contract becomes impossible by any of the participants, the period of the obligations execution is extended in correlation with the time frame of the Force-majeure circumstances [53].

Force-majeure - непередбачувані обставини, які унеможливають виконання умов контракту/ форс-мажор.

Термінологія є великий клас спеціальної лексики з великим вмістом інтернаціональних слів. Багато термінів запозичуються з мови в мову або через іншу мову. В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Даний термін є запозиченням з французької мови. Термін *force majeure* є суттєвим пунктом майже будь-

якого контракту і служить описом деяких непередбачуваних подій, які можуть трапитися з поставленими товарами. Відносно структури та різновиду терміну дуже часто використовується при укладанні угоди та прийнятті товарів, при обговоренні транспортних умов, для передбачення будь-яких обставин.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З точки зору морфології він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

Також в реченні фактично присутність *in case* - кліше, яке є краще в текстах контрактів, замість його менш формальних еквівалентів.

При перекладі терміну *force majeure* на українську мову може використовуватися два способи перекладу, а саме описовий переклад та транслітерація. Один і другий спосіб є часто вживаний. Але більш вдалим, та зрозумілим буде саме описовий або його ще називають експлікацією. Даний спосіб використовується в тому випадку, якщо неможливо підібрати еквівалент в мові, на який здійснюється переказ. Цей спосіб полягає в передачі значення слова за допомогою його опису, пояснення. При передачі значення даного терміну ми використовували саме описовий переклад на українську мову непередбачувані обставини, які унеможливають виконання контракту.умов

The Contract will be deemed to have been fulfilled when supply of goods is effected within 5% of the contracted volume, however payment will be on the basis of actual quantities as per the Bill of Lading[57].

Bill of Lading - коносамент

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін

дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при збереженні конфіденційності інформації.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно передачі товару. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну *Bill of Lading* на українську мову він буде перекладатися як коносамент. Даний термін було переведено за допомогою такого способу, як семантичний еквівалент. Дуже часто під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

If Buyer delays with opening a Letter of Credit under this Contract Buyer will pay a penalty of 0,1% from the deferred amount for each day of delay[55].

Letter of Credit - акредитив

В цьому прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку та оплату товарів, також в контрактах на надання послуг, купівлі-продажу. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовують при оплаті за товар, послуги, транспортування. Він є гарантією сторін у разі виникнення, якихось непорозумінь щодо оплати.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно надання будь-яких послуг, роботи, купівлі-продажу. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

В цьому реченні використовується сполучення *if*, адже самим частотним способом вираження умови в контракті є додаткові умови з приводом *if* (*if-clause*).

При перекладі терміну Letter of Credit з англійської мови на українську акредитив, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

For the GOODS being in need of special warranty, the warranty period is fixed within 12 months from the date of delivery[53].

warranty period - гарантійний період

В цьому прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку та оплату товарів, також в контрактах на надання послуг, купівлі-продажу. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін часто використовують при укладанні умов, а саме зазначається в пунктах оплати за товар чи послуги. Він є гарантією сторін у разі виникнення, якихось непорозумінь щодо оплати. Також в контрактах купівлі-продажу даний термін використовують для надання гарантії терміну

функціонування обладнання, в даному випадку цей термін є вигідним для покупця.

Контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно надання будь-яких послуг, роботи, купівлі-продажу. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну warranty period з англійської мови на українську був використаний один із способів перекладу - семантичний еквівалент гарантійний період. Дуже часто під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

The equipment is to be shipped in export packing[53].

export packing - експортна упаковка

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при збереженні конфіденційності інформації.

Беручи до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно передачі товару. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну export packing на українську мову він буде перекладатися як *експортна упаковка*. Даний термін було переведено за допомогою такого способу, як семантичний еквівалент. В більшості випадках під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

The delivery date is understood to be the date of the «clean-on-board» Bill of Lading issued in the name of the Buyers[53].

clean-on-board - чистий бортовий коносамент

В даному прикладі термін може використовуватися в класичному контракті. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З

лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

З точки зору морфології цей термін відносяться до словосполучень, та його можна вважати трикомпонентним.

В даному випадку при передачі значення терміну **«clean-on-board»** буде застосовуватися функціональний аналог. Використовуючи цей спосіб перекладу, то термін **«clean-on-board»** на українській мові буде як чистий бортовий коносамент. Даний прийом передбачає використання реально існуючих українських слів, частково відображають значення англomовного терміна. В багатьох випадках, коли основне значення терміну не підлягає для точної передачі певної інформації, перекладачі застосовують спосіб перекладу - функціональний аналог.

Buyer shall deliver a promissory note[59].

promissory note - вексель

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок, умов оплати. Даний термін містить в собі письмову обіцянку сплатити зазначену суму вказаній особі або пред'явникові в зазначену дату або на вимогу.

Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при збереженні конфіденційності інформації.

Беручи до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно передачі товару. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну **promissory note** на українську мову він буде перекладатися як *вексель*. Даний термін було переведено за допомогою такого способу, як семантичний еквівалент. В більшості випадках під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

The present contract exists in two copies, all of them (Ukrainian and English) have equal juridical validity[54].

equal juridical validity - однакову юридичну силу

В цьому прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку та оплату товарів, також в контрактах на надання послуг, купівлі-продажу. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін часто використовують при укладанні умов, а саме зазначається в пунктах оплати за товар чи послуги. Він є гарантією сторін у разі виникнення, якихось непорозумінь щодо оплати. Також в контрактах купівлі-продажу даний термін використовують для надання гарантії терміну функціонування обладнання, в даному випадку цей термін є вигідним для покупця.

Контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно надання будь-яких послуг, роботи, купівлі-продажу. З точки зору морфології даний термін

відноситися він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є тричленний.

При перекладі терміну equal juridical validity з англійської мови на українську був використаний один із способів перекладу - семантичний еквівалент однакову юридичну силу. В більшості випадках під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

The expenses for insurance are to be charged to the Sellers account and deducted from the Buyers' invoices at the time payments are effected [54].

expenses for insurance - витрати на страхування

В даному прикладі термін може використовуватися в класичному контракті. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

З точки зору морфології цей термін відносяться до словосполучень, та його можна вважати двокомпонентним.

При перекладі терміну expenses for insurance з англійської мови на українську був використаний один із способів перекладу - семантичний

еквівалент витрати на страхування. В більшості випадках під час перекладу термінів в контрактах використовується цей спосіб. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

After signing the Agreement Supplier shall submit a guiding sales price list for the Equipment and Buyer shall purchase the Equipment under the prices contained in this price list [53].

price list - прайс-лист

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах, наприклад, поставки товару, надання послуг, роботи. Даний термін застосовують для вказання вартості товару чи послуг.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо оплати товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

Перекладаючи термін **price list** з англійської мови на українську ми використали один із способів перекладу, а саме шляхом відтворення за допомогою українських букв та його звукового вигляду (фонемного складу)-транскрипцією, прайс-лист. Під час трансформації термінів, ми спиралися на тип контракту, тому вдалися до застосування саме транскрипції, даний спосіб часто використовують перекладачі.

The Seller is bound to obtain Export Licenses if such are required [63].

Export Licenses - експортні ліцензії

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при збереженні конфіденційності інформації. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в експортних контрактах. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

В цьому реченні використовується сполучення *if*, адже самим частотним способом вираження умови в контракті є додаткові умови з приводом *if* (*if-clause*).

При перекладі терміну **Export Licenses** з англійської мови на українську експортні ліцензії, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

None of the Parties has the right to assign their right and obligations under the present Contract without written consent of the other Party [64].

right and obligations - права та обов'язки

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах, наприклад, поставки товару, надання послуг, роботи. Його застосовують задля дотримання певних умов кожної сторони. Цей термін зазвичай використовується у разі виникнення, або задля застереження, певних недотримання умов контракту, до прикладу, коли продавець відправив товар, який не відповідає вимогам клієнту чи якості, або ж коли покупець несвоєчасно вніс оплату за товар. Якщо брати до уваги типи контрактів, то дані терміни використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення. Враховуючи це, можна відмітити, що цей термін фактично може бути присутній в кожному контракті, відносно надання будь-яких послуг, роботи, купівлі-продажу. З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну right and obligations з англійської мови на українську права та обов'язки, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

All dues (including port and dock ones), taxes and customs duties levied in the territory of the Sellers' country connected with execution of the present Contract are to be paid by the Sellers and for their account [63].

taxes and customs duties - податкові та митні збори

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов та при виплаті за товар. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в експортних контрактах. Він використовується в контрактах, коли одна із сторін повідомляє іншу про певні витрати на митні збори при передачі товару в іншу країну.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є тричленний.

При перекладі терміну taxes and customs duties з англійської мови на українську податкові та митні збори, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

All the transport and other expenses connected with delivery and return of defective goods are to be paid by the Sellers[61].

defective goods- дефективний товар

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов. Він використовується, коли покупець хоче застерегти себе у разі виникнення пошкодження товару, даний термін використовується при укладанні угоди з продавцем чи перевізником. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо поставки товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну **defective goods** з англійської мови на українську дефективний товар, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

In shipping documentations the Seller specifies: a Consignee (LCC) and Address [59].

LCC -Товариство з обмеженою відповідальністю

В даному прикладі термін може використовуватися в будь-якому контракті і в класичному, і неокласичному та імпліцитному. Цей термін може використовуватися в різноманітних контрактах, наприклад, поставки товару, надання послуг, роботи. Його застосовують задля вказання назви компанії чи то організації сторін. Даний термін є аббревіатурою, зазвичай він використовується в такій формі. Його застосовують при укладанні угоди з продавцем чи перевізником. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо поставки товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-скорочень.

При перекладі терміну (**LCC**) з англійської мови на українську був використаний один із способів перекладу - описовий. Дану аббревіатуру ми передали в повній формі Товариство з обмеженою відповідальністю, в українській мові також є відповідний еквівалент даному терміну, а саме ТОВ. Перекладачі використовують два способи перекладу даної аббревіатури і це не є помилкою. Ми використали саме описовий спосіб перекладу задля точної передачі інформації.

Inconformity of the goods` quality, quantity to the conditions of the Contract and/or accompanying documents should be confirmed by conclusions of neutral competent organizations with attachment of acts in duplicate...[64].

accompanying documents - супровідні документи

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь

ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов. Він використовується, коли покупець хоче застерегти себе у разі виникнення пошкодження чи втрати товару, даний термін використовується при укладанні угоди з продавцем чи перевізником, продавець повинен передати відповідні документи які характеризують наявність і кількість певного товару. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо поставки товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну accompanying documents з англійської мови на українську супровідні документи, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

Storage cost of the defective goods is compensated by a guilty party [63].

Storage cost - вартість зберігання

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про невідповідність товару до вимог покупця чи недотримання якісної

транспортивки товару і покупець не бажає забирати такий товар. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при отриманні товару в поганому виді. Він використовується, коли покупець хоче застерегти себе, у разі отримання дефектного товару, щоб він міг повернути товар чи гроші. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо поставки товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну storage cost з англійської мови на українську вартість зберігання, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

"Provisional sum" means a sum included in the Contract and so designated in the Bill of Quantities for the execution of any part of the Works or for the supply of goods, materials or services[61].

"Provisional sum" - тимчасова сума

В даному прикладі термін може використовуватися в класичному контракті. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто

використовуються при укладанні угоди, умови видачі та прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов.

Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовуються в обох типах, як контракт з експорту, так із імпорту. З лінгвістичної точки зору, контракт це тип документа в якому зафіксовано інформації про обох сторін: продавця і покупця, тому йому властива стійка система лінгвістичних значень в тексті контракта.

З точки зору морфології цей термін відносяться до словосполучень, та його можна вважати двокомпонентним.

В даному випадку при передачі значення терміну *«Provisional sum»* буде застосовуватися функціональний аналог. Використовуючи цей спосіб перекладу, то термін *«Provisional sum»* на українській мові буде як тимчасова сума. Даний прийом передбачає використання реально існуючих українських слів, частково відображають значення англомовного терміна. В багатьох випадках, коли основне значення терміну не підлягає для точної передачі певної інформації, перекладачі застосовують спосіб перекладу - функціональний аналог.

Property right in the goods, including risk of casual loss or casual damage of the goods are transferred from the Seller to the Buyer from the moment of the goods` transfer to a transport agency in the country of Seller and in the territory of the Buyer are paid by the Buyer [64].

Property right -право власності

В даному прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку товарів, тобто коли йде мова про врегулювання відносин між продавцем і покупцем, а також коли йдеться про окрему галузь ланцюга поставок. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін дуже часто використовуються при укладанні угоди, умови видачі та

прийняття товарів, при обговоренні транспортних умов. Він використовується, коли покупець хоче застерегти себе у разі виникнення пошкодження чи втрати товару, даний термін використовується при укладанні угоди з продавцем чи перевізником, продавець повинен передати відповідні документи які характеризують наявність і кількість певного товару. Коли продавець передає певні документи покупцю через транспортне агентство. Якщо брати до уваги типи контрактів, то даний термін використовується в контрактах на експорт та імпорт. Він є гарантією сторін у разі виникнення, будь-яких непорозумінь, щодо поставки товару.

Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну property right з англійської мови на українську право власності, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

Documents, transferred or accepted by fax and e-mail, have an equal legal force with the original documents [65].

legal force - юридична сила

В цьому прикладі термін може використовуватися, як в класичних контрактах, так і в неокласичних. Цей термін зазвичай використовується в контрактах на поставку та оплату товарів, також в контрактах на надання послуг, купівлі-продажу. Щодо структури та різновиду контрактів даний термін часто використовують при укладанні умов, виставленні рахунку.

Даний термін використовують задля уточнення, що передані документи будь-яким способом продавцем чи покупцем є дійсними і мають юридичну силу. Сторони контракту використовують його для застрахування себе в будь-яких непорозуміння з іншої стороною.

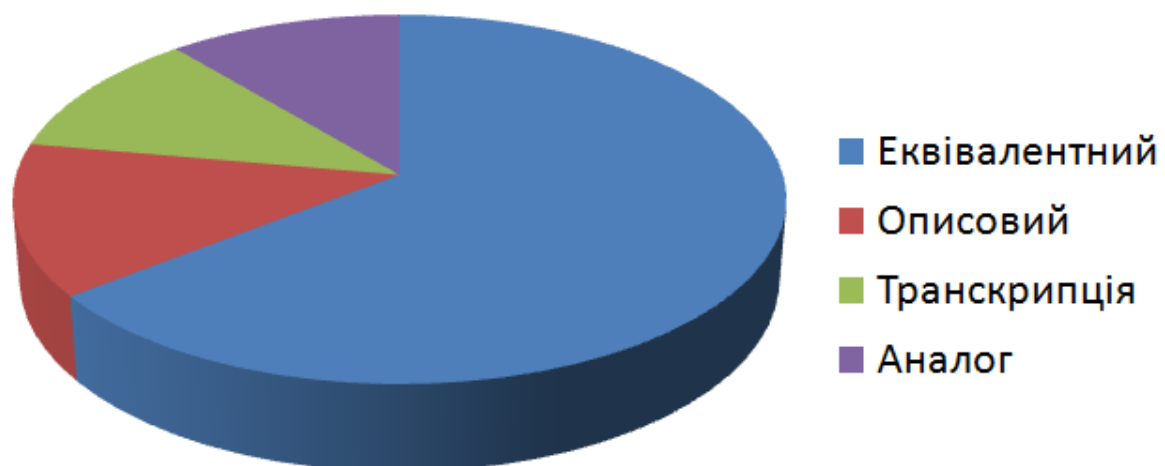
Також контракти викликають великий інтерес з лексикологічної точки зору, тобто лексика дуже стійка та має єдине точне значення, отже відсутнє будь-яке емоційне забарвлення.

З точки зору морфології даний термін відноситься він відноситься до термінів-словосполучень. За кількістю складових компонентів даний термін є двочленний.

При перекладі терміну legal force з англійської мови на українську юридична сила, в даному випадку був використаний один із способів перекладу, а саме семантичний еквівалент. Часто під час перекладу термінів в контрактах використовується саме цей спосіб. Під час трансформації терміну, ми спиралися на тип контракту, вдалися до застосування семантичного еквіваленту, так як він може задовольнити інтереси перекладача та відтворити доцільний та точний зміст висказування.

Аналізуючи наше дослідження, то можемо зазначити, що вході перекладу термінологічної лексики контрактів економічного спрямування ми використовували наступні способи перекладу: еквівалентний, описовий, аналоговий, транскрипцію. В діаграмі 3.2. ми відтворили співвідношення використання даних способів перекладу в нашій роботі. Ми прибігали більш до еквівалентного способу перекладу, так як цей спосіб перекладу є більш вживаніший. Даний спосіб перекладу може відтворити доцільний та точний зміст висказування. Наступний спосіб, який ми використовували це описовий спосіб, ми використовували його при трансформації терміна-скорочень, аббревіатури, задля точної передачі смислу. Далі ми використовували транскрипцію, при перекладі певних термінів, які уже в українській мові використовуються, як термін запозичення.

Способи перекладу

діаграма 3.2.

ВИСНОВКИ

Проведене нами дослідження дало змогу зробити певні висновки, які полягають у наступному:

Проаналізувавши поняття дискурс, ми можемо дати йому наступне визначення. Дискурс — це текст, який сприймається в сукупності з екстралінгвістичними — прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими факторами; мова, розглянута як цілеспрямоване соціальне дію, як компонент, що бере участь у взаємодії людей і механізмах їх свідомості (когнітивних процесах).

Ми визначили, що основними особливостями текстових матеріалів, що належать до економічного дискурсу є наступні: стислість, компактність, викладення, економне використання, стандартне розташування матеріалу; широке використання номенклатурних найменувань, наявність особливого запасу лексики та фразеології, спеціальної термінології, включення до тексту складноскорочених слів та абревіатур.

Під час написання дипломної роботи ми розібрали різні поняття офіційно-ділового мовлення і виявили наступне більш ґрунтовне тлумачення даного стилю мовлення. Офіційно-ділове мовлення - це сукупність мовленнєвих засобів, які функціонують задля обслуговування офіційних ділових відносин, які бувають між органами держави, організаціями та їх підрозділів, приватними особами в процесі їх промислової, економічної, господарської, дипломатичної чи юридичної діяльності.

Для перекладу документів офіційно-ділового стилю характерні деякі специфічні риси, зокрема, чіткість і ясність викладу інформації, відсутність двозначності і емоційного забарвлення, що, в свою чергу, обумовлено правилами ведення ділового спілкування.

Ми прийшли до висновку, що переклад ділової документації повинен в основному базуватися на використанні специфічної економічної термінології,

вміле використання якої є запорукою уникнення спорів та непорозумінь між сторонами, які домовляються про ведення спільної економічної діяльності.

Також слід зазначити, що при перекладі такої документації перекладачеві

необхідно добре знатися в економіці або ж консультиватися з правниками для максимально точного та адекватного перекладу зовнішньоекономічного документу. Під час дослідження було виявлено, що існує три типи контрактів, а саме: класичний, неокласичний та імпліцитний.

Під час написання дипломної роботи ми розглядали особливості структури та перекладу контрактів, угод. При цьому слід зазначити, що при перекладі контрактів з англійської мови на українську перекладач повинен чітко дотримуватися вказаної структури, для передачі точної інформації. При перекладі не рекомендується робити вільної інтерпретації тексту та застосовувати помірковану міру перекладацької трансформації. Контракти повинні бути формальними, повними, зрозумілими, конкретними, правильними і короткими. Контракти представляють великий інтерес з лексикологічної точки зору. Словниковий запас контракту має власні специфічні особливості. Перш за все, лексика досить стійка. Як правило, слова мають єдине точне значення. Немає слів з емоційним забарвленням.

Під час дослідження ми проаналізували можливі способи перекладу термінів в контрактах. Існує кілька прийомів перекладу атрибутивних словосполучень: дослівний переклад (калькування), транскрипція і транслітерація, семантичний еквівалент або функціональний аналог, експлікація, поєднання кількох прийомів перекладу, повне копіювання англійського словосполучення.

В практичному аналізі перекладу економічної ділової документації, ми прийшли до висновку, що більш вживаним є еквівалентний спосіб перекладу. Даний спосіб може передати більш точний смисл терміну.

Таким чином можна сказати, що в ході дослідження даної роботи ми виконали всі завдання, поставлені на початку дослідження, і прийшли до висновку, що економічний дискурс дуже розповсюджений на сьогодні.

Слід зазначити, що економічний і юридичний дискурси дуже пов'язані між собою стильовими, функціональними та термінологічними одиницями.

Переклад економічної термінології є нелегким процесом, адже щоб достовірно передати смисл терміну, необхідно добре розумітися в економіці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алимов В. В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации. [Текст]: Учебное пособие. – М.: Ком.Книга, 2006. – 160 с.
2. Авербух, К.Я. Общая теория термина. Москва: Издательство МГОУ, 2006. 252 с.
3. Аизова А.М. Основы деловой переписки. - М.: Издательский дом «Дрофа», 1996. - 304 с.
4. Арутюнова Н. Д. Дискурс / Н. Д. Арутюнова // Лингвистический энциклопедический словарь / [гл. ред. В. Н. Ярцева]. – М. : Сов. энциклопедия, 1990. – С. 136–137.
5. Аузан А.А. Институциональная экономика: Новая институциональная экономическая теория: учебник. Москва: Инфра-М. 2011. 447 с.
6. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – 2-е изд., стер. – М : УРСС : Едиториал УРСС, 2004. – 571 с.
7. Бархударов Л.С. Язык и перевод (вопросы общей и частной теории перевода) Л.С. Бархударов. – М.: Международные отношения, 1975. – 240с
8. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад: навч. посібник для студ. філол. напряму підготовки / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька. Вінниця: Нова книга, 2010. – 232 с.
9. Бондарчук Л.Й. Лексико-семантичні трансформації англо-українського перекладу фахової лексики з економіки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.studentam.net.ua/content/view/8699/97>
- 10.Бородин А.И. О некоторых структурно-семантических тенденциях в английском терминообразовании // Вісник ХДУ. - Харків, 1997. - № 390. - 120 с.
- 11.Ванслав М. В. Особенности перевода деловых писем и контрактов / М. В. Ванслав, И. В. Ярв, Е. С. Ивлева // Филология и лингвистика: проблемы и перспективы : II международная заочная научная конференция, г. Челябинск, апрель 2013 г. – Челябинск : Два комсомолца, 2013. – С. 96-98

12. Власенко С.В. Перевод юридического текста: когнитивные особенности номинации и реалии-профессионализмы в языковой паре английский-русский / С.В. Власенко // Филологические науки в МГИМО. Сборник научных трудов. - М. : МГИМО(У), 2005. - №21. -- С. 129--140.
13. Вороніна К. В. Ділова кореспонденція та її переклад : навч.-метод. посіб. / К. В. Вороніна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 96 с.
14. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. — М.: Наука, 1981. - 140 с.
15. Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М.: Издательство Московского университета / Н.К. Гарбовский. – М.: Высшая школа, 2004. – 544 с.
16. Граудина Л. К. и профессор Е. Н. Ширяев. Культура русской речи. Учебник для вузов. Под ред. проф. Л. К. Граудиной и проф. Е. Н. Ширяева. - М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА М, 1999. - 560 с.
17. Дайненко Л.А. Основы перевода / Л.А. Дайненко, Л.А. Тарануха. – К.: Ельга – Ніка-центр, 2002. – 203 с.
18. Джурович Р. Руководство по заключению внешнеэкономических контрактов. – М.: Юридическая литература, 1992 - 416 с
19. Діденко А. Сучасне діловодство: Навч. посібн. для проф.-тех. закл. освіти. – 3-є вид.. – К.: Либідь, 2001. – 383 с.
20. Ерогова, А. М. Теория и практика перевода экономических текстов с английского языка на русский / А. М. Ерогова, - М. : Просвещение, 1986. - 122 с.
21. Забродская С. А. Отдельные вопросы экономики для студентов и школьников. Договор (контракт) — понятие, структура, оформление. Учредительный договор [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://referatbooks.ru/kursovaya-rabota/grammaticheskie-perevodcheskie-transformatsii-pri-perevode-kontraktov/>
22. Земцова, Л. В. Інституційна економіка: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Л. В. Земцова. - Томськ: ТУСУР, 2012. - 168 с. - Режим доступа: <https://edu.tusur.ru/publicat>

23. Ковальчук О., Романчук Д. Розвиток іншомовних запозичень в українській економічній лексиці. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». 2013. Вип. 37. С. 149–151
24. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. шк., 1990. - 253 с.
25. Кононов О.С. Знову про проблеми юридичного перекладу [Електронний ресурс]. - Юридичний журнал. - 2010. . — Режим доступу до журн. : <http://justinian.com.ua/article.php?id=1507>.
26. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. / Коптілов В.В. - К. : Юніверс, 2003. - 280 с
27. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу / І.В. Корунець. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 449 с.
28. Котий Г.А. Деловые письма на английском языке.: (Практ. пособие) / Г. А. Котий, В. Р. Гюльмисаров. - М. : 1 Федератив. книготорговая компания, 1998. - 190,[1] с.;
29. Кужелева Т. Ю. Особенности языка деловых документов в английском и русском языках / Т. Ю. Кужелева // Язык. Коммуникация. Культура. – Тюмень, 2008. – С. 74-77.
30. Левитан К.М. Юридический перевод: основы теории и практики / К.М. Левитан. – Екатеринбург: Уральская государственная юридическая академия, 2014. – 352 с.
31. Левицкий Р. О принципе функциональной адекватности перевода // Сопоставительное языкознание. София, 1984. Т. 9. № 3. 224 с
32. Лікунь М. Російський економічний текст у функціонально-стилістичному та соціолінгвістичному аспектах [Текст]: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02 / Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь, 2008. – 20 с.
33. Лінгвістичний словник Інтернет ресурс : <http://sum.in.ua/s/termin>
34. Макаров, М.Л. Основы теории дискурса [Текст] / М. Л. Макаров. – М.: ИТДГК «Гнозис», 2003. – 278 с.

35. Мисуно Е.А. Письменный перевод специальных текстов: учебное пособие / Е.А. Мисуно, И.В. Баценко, А.В. Вдовичев, С.А. Игнатова - М.: ФЛИНТА: Наука, 2013. – 256 с.
36. Николаева, А. А. Особенности экономического перевода / А. А. Николаева // Сибирский федеральный университет - 2009. - 5с
37. Основні методи перекладу складних економічних термінів та термінів–словосполучень [Електронний ресурс] / Режим доступу: URL: https://knowledge.allbest.ru/languages/3c0a65625a2ad68a5d43b88421216c27_1.html
38. Пауль Г. Принципы истории языка. М., 1980. Гл. 4, с. 93-127.
39. Поварова В. М., Федуленкова Т. М. Вторична фразеологічна номінація моделі в діловій фразеології [Текст] // XII Ломоносовські читання: Сбірник науч. трактатів. – Архангельськ: Поморський нац. ун–т. ім. М. В. Ломоносова, 2000. – 214 с
40. Прохоров Ю. Е. Действительность. Текст. Дискурс : [учебн. пособие] / Ю. Е. Прохоров. – М. : Флинта ; Наука, 2006. – 224 с.
41. Райс К. Классификация текстов и методы перевода. // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике / К. Райс. – М.: Международные отношения, 1978. – С. 202 – 228.
42. Рахманин Л.В. Стилистика деловой речи и редактирование служебных документов: учебное пособие / Л.В. Рахманин. – М.: Высшая школа, 1988. – С. 37.
43. Романова С.П. Пособие по переводу с английского на русский. – М., 2006. – 172с. Режим доступа: <https://referatbooks.ru/kursovaaya-rabota/grammaticheskie-perevodcheskie-transformatsii-pri-perevode-kontraktov/>
44. Слепович В.С. Деловой английский. - Мн.: ТетраСисемс, 2001. - 256 с.
45. Торбач А.Ю., Лукинова М.Ю / Экономический текст как переводческая проблема / УДК 811.111, 2014. – 175 с.
46. Тюленев С.В. Теория перевода : учеб. пособие / Тюленев С.В. - М. : Гардарики, 2004. - 336 с.

47. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. М., 1983. С. 375.
48. Шалыпина С.С. Чтение и составление контрактов на английском языке. Вып.1 - М., 1991 - 150с.
49. Швейцер А.Д. Эквивалентность и адекватность / А.Д. Швейцер // Коммуникативный инвариант перевода в текстах различных жанров: Сб. науч. тр. - М., 1989. - 120 с
50. Шевнин А. Б. Переводческая эрратология: теория и практика [Текст] /; Уральский гуманитарный ин-т. - Екатеринбург : Изд-во УрГИ, 2010. - 138 с.;
51. Шереметьева, А.А. Основные характеристики экономического дискурса (на материале немецкого языка) [Электронный ресурс] / А. А. Шереметьева // Вестник Кузбасской государственной педагогической академии. – 2011. – № 7 (13) // Режим доступа: <http://vestnik.kuzspa.ru/articles/61/>. 2013, свободный.
52. FOREIGN ECONOMIC CONTRACT [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://issa.ru/info/contract/contract_21.html
53. Shipping agreement [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://agreements.realdealdocs.com/Shipping-Agreement/>
54. Contract expiration and sales price [[Электронный ресурс](#)] – [Режим доступа:](#) | SpringerLinklink.springer.com
55. Sales contract [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://englishgrammar.biz/html#>
56. Foreign sales contract [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://novikov-import.ru/2019/09/25/vneshnetorgovuj-kontrakt/>
57. LOAN AGREEMENT [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://english-grammar.biz.html>
58. Supply contract No. [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://obrazetsdogovora.blogspot.com/2015/09/blog-post_7.html
59. Loan contract [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.lawdepot.com/contracts/loan-agreement/?loc=US#.X-J29FUzbiW>
60. Trade contract [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.business-in-a-box.com/docs/?q=contract&a=contract&s=google&c=world3&gclid=Cj0KCQiA8dH-BRD_ARIsAC24umb0hA4X6FrV3TnYDxsdZ0eUIH0MoGY6QeHwv7fTXba456IltU308aAv1EEALw_wcB

61. Purchase and sale contract [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://corporate.findlaw.com/contracts/planning/purchase-and-sale-agreement-genesis-gas-amp-amp-oil-llc-and.html>
62. Trade agreements [Электронный ресурс] – Режим доступа:
https://www.womblebondnickinson.com/sites/default/files/2020-04/Trade_Agreements_Act_Common_Non-Compliance_Scenarios_and_Best_Practices_for_Federal_Government_Contractors_Checklist.pdf
63. International Sales Contract [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://walkerchb.com/WCB%20ISC%20Master.pdf>
64. Sales contracts [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.sample.net/business/contracts/sales-contracts->
65. Real Purchase Agreement [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.lawdepot.com/contracts/real-estate-purchase-agreement/?loc=US#.X-KFffUzbIV>

ДОДАТОК

ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему

"Особливості перекладу термінологічної лексики контрактів в англomовному економічному дискурсі"

1. <u>All the prices</u> are specified in the <u>SELLER's proposals</u> and <u>fixed in US dollars</u> [52].	1. <u>Всі ціни</u> на товари обумовлюються в пропозиціях <u>Продавця</u> і <u>позначаються в доларах США</u> .
2. <u>The SELLER</u> has a right to change prices in case of informing the <u>BUYER</u> two weeks before these changes[52].	2. <u>Продавець</u> має право змінювати ціни за умови оповіщення <u>Покупця</u> про майбутню зміну не менше ніж за два тижні.
3. <u>The total amount</u> of the <u>Present Contract</u> is <u>26000</u> (<u>twenty-six thousand</u>) USD and is to be firm and not subject to any alterations even if the <u>SELLER</u> changes prices for the duration of the <u>Present Contract</u> [52].	3. <u>Загальна вартість цього Контракту</u> <u>26000</u> (<u>двадцять шість тисяч</u>) доларів США і залишається незмінною, навіть якщо <u>Продавець</u> змінює ціни протягом терміну дії <u>Контракту</u> .
4. After signing and fulfillment of the <u>Present Contract</u> all the <u>expenses</u> , including <u>custom dues</u> , are paid by the <u>parties</u> on their own territories[52].	4. <u>Всі витрати</u> , включаючи <u>митні</u> , після підписання і виконання <u>договору</u> сплачуються <u>сторонами</u> на територіях своїх країн
5. <u>GOODS</u> are <u>delivered</u> in lots formed in the assortment, based on <u>BUYER's orders</u> and availability of <u>GOODS</u> in the <u>SELLER's stock</u> [52].	5. <u>Поставка Товару</u> здійснюється <u>партіями</u> , сформованими на підставі замовлень <u>Покупця</u> і наявності <u>Товару</u> на складі <u>Продавця</u> .
6. <u>The order</u> considered to be implemented if the <u>SELLER</u> makes out a <u>pro forma invoice</u> to the <u>BUYER</u> [52].	6. <u>Замовлення</u> вважається прийнятим до виконання, якщо <u>Продавець</u> виставив <u>Покупцю попередній інвойс</u> .
7. <u>Invoice</u> comes into power after the <u>BUYER</u> confirms its payment[52].	7. <u>Рахунок-фактура</u> вступає в силу з моменту <u>підтвердження Покупцем</u> згоди на оплату.
8. <u>The SELLER</u> shall ship the <u>GOODS</u> from manufacturer warehouse within 5 days after <u>BUYER's confirmation</u> of the <u>invoice</u> [52].	8. <u>Продавець</u> зобов'язується протягом 5 днів з моменту підтвердження <u>Покупцем</u> згоди на оплату по <u>виставленому інвойсу</u> відвантажити <u>Товар</u> зі складу <u>Виробника</u> .
9. <u>The SELLER</u> shall inform the <u>BUYER</u> of the fact of shipment as soon as possible and shall provide following information: <u>Date of shipment</u> ; <u>Contract No.</u> ; <u>Name of Vessel</u> , <u>No. of Document of Title</u> , <u>Description</u> , <u>Number</u> and <u>Weight</u> of the <u>GOODS</u> [52].	9. <u>Продавець</u> зобов'язаний сповістити <u>Покупця</u> про факт відвантаження <u>Товару</u> в <u>найкоротші терміни</u> , повідомивши наступні дані: <u>дату відвантаження</u> , <u>номер Контракту</u> , <u>найменування засобу доставки</u> , <u>номер товаросупровідного документа</u> , <u>опис</u> , <u>кількість і вагу відвантаженого</u>

	<u>Товару.</u>
10. In case <u>the GOODS</u> are not shipped within 5 days after <u>BUYER's</u> confirmation of <u>the Invoice</u> , <u>the SELLER</u> is to pay <u>the BUYER</u> the fine 0,1% of the cost of non-shipped <u>GOODS</u> [52].	10. У разі якщо <u>Продавець</u> не зробив відвантаження <u>товару</u> протягом 5 днів з моменту підтвердження <u>Покупцем</u> згоди на оплату по виставленому <u>інвойсу</u> , він зобов'язаний сплатити покупцеві 0,1% <u>від вартості</u> замовлення за кожен день затримки.
11. In case <u>the GOODS</u> are not shipped within 30 days after <u>BUYER's</u> confirmation of <u>the Invoice</u> , <u>the BUYER</u> has a right to refuse these <u>GOODS</u> [52].	11. У разі якщо <u>Продавець</u> не зробив відвантаження <u>товару</u> протягом 30 днів з моменту підтвердження <u>Покупцем</u> згоди на оплату по виставленому <u>інвойсу</u> , <u>Покупець</u> має <u>право</u> відмовитися від замовленого <u>товару</u> .
12. <u>The BUYER</u> shall pay 100% of <u>the Invoice</u> within 90 calendar days after executing records <u>on customs clearance</u> is completed [52].	12. <u>Покупець</u> сплачує 100% суми, зазначеної в <u>інвойсі</u> , протягом 90 календарних днів після завершення оформлення документів <u>по митному очищенню</u> вантажу.
13. If <u>failing to pay on time</u> , <u>the BUYER</u> is to pay <u>the SELLER</u> the fine 0,1% of <u>the Invoice</u> , which was not paid on time[52].	13. У разі <u>прострочення платежу</u> , <u>Покупець</u> повинен сплатити <u>Продавцю</u> пеню у розмірі 0,1% від простроченої суми за кожен день прострочення.
14. <u>Payments in advance</u> are available if both <u>parties</u> have <u>agreed</u> . In case of <u>non-delivery</u> <u>SELLER</u> is to reimburse the <u>amount</u> of the <u>payment in advance</u> not later than 90 days from the day <u>BUYER</u> made the payment[52].	14. <u>Авансові платежі</u> можливі за <u>згодою сторін</u> . У разі <u>непостачання</u> <u>товару</u> <u>Продавець</u> повертає <u>суму авансового платежу</u> не пізніше 90 днів з дня авансу.
15. All payments under this <u>Contract</u> are made in US dollars <u>by bank remittance</u> to the <u>SELLER's</u> account[52].	15. Всі платежі за цим <u>контрактом</u> здійснюються в доларах США <u>банківським переказом</u> .
16. The delivery date is understood to be the date of the <u>«clean-on-board»</u> Bill of Lading issued in the name of the <u>Buyers</u> [53].	16. <u>Датою поставки</u> вважається дата <u>чистого бортового коносаменту</u> , виписаного на ім'я <u>Покупця</u> .
17. The equipment is to be shipped <u>in export packing</u> [53].	17. Обладнання повинне відвантажуватися <u>в експортній упаковці</u> .

<p>18. The packing is to secure <u>the full safety of the goods</u> from any kind of damage and corrosion during its <u>transportation</u>[53].</p>	<p>18. Упаковка повинна забезпечувати <u>повне збереження вантажу</u> від усякого роду пошкоджень і корозії при його <u>перевезення</u>.</p>
<p>19. <u>The cases</u> in which the equipment is <u>packed</u> are to be <u>marked</u> on three sides— on two opposite sides and on the top of the case[53].</p>	<p>19. <u>Ящики</u>, в яких <u>упаковано</u> обладнання, <u>маркуються</u> з трьох сторін на двох протилежних бічних сторонах і зверху ящика.</p>
<p>20. <u>The Parties</u> are released from responsibility for partial or complete non-fulfillment of their <u>liabilities</u> under <u>the present Contract</u>, if this non-fulfillment was caused by the circumstances of <u>Force-Majeure</u>, namely fire, flood, earthquake, provided the circumstances have directly affected the execution of <u>the present Contract</u>[53].</p>	<p>20. <u>Сторони</u> звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання <u>зобов'язань</u> по даному <u>контракту</u>, якщо воно стало наслідком <u>непереборної сили</u>(форс-мажора), а саме: пожежі, повені, землетрусу, і якщо ці обставини безпосередньо вплинули на виконання <u>цього контракту</u>.</p>
<p>21. All <u>the covering documents</u> such as <u>Packing and Specification Lists</u> as well as <u>Marking</u> and <u>Technical Documentation</u> shall be written down in English[53].</p>	<p>21. Всі <u>супровідні документи</u> (<u>пакувальні листи, специфікації</u>) так само, як <u>маркування</u> й <u>технічна документація</u>, повинні бути складені англійською мовою.</p>
<p>22. <u>The GOODS</u> are considered as delivered by <u>the SELLER</u> and accepted by <u>the BUYER</u>: as to number of packages - according to <u>shipment documents</u>; as to quality - according to <u>the Quality Certificate</u> issued by <u>the SELLER</u>[53].</p>	<p>22. <u>Товар</u> вважається доставленим <u>Продавцем</u> і прийнятим <u>Покупцем</u>: за кількістю - відповідно до <u>супровідних документів</u>; за якістю - відповідно до <u>сертифіката якості Продавця</u>.</p>
<p>23. <u>Final acceptance</u> is to be made in the territory of <u>the BUYER</u>[53].</p>	<p>23. <u>Остаточний прийом</u> товару виконується в країні <u>Покупця</u>.</p>
<p>24. Acceptance of <u>the GOODS</u> shall be made by <u>the official representative</u> of <u>the BUYER</u> in the presence of, if necessary, the official representative of <u>the Chamber of Commerce</u> (at <u>BUYER's discretion</u>) with <u>the execution</u> of the report of acceptance[53].</p>	<p>24. Приймання виконується <u>уповноваженим представником Покупця</u> із запрошенням при необхідності представника <u>Торговельної палати</u> (за вибором <u>Покупця</u>) з оформленням акту приймання.</p>
<p>25. <u>The quality of the GOODS</u> shall</p>	<p>25. <u>Якість Товару</u> має перебувати в</p>

conform to the <u>Quality Certificate</u> issued by the <u>supplier</u> [53].	повній відповідності з <u>Сертифікатом якості виробника</u> .
26. For the <u>GOODS</u> being in need of <u>special warranty</u> , the <u>warranty period</u> is fixed within 12 months from the <u>date of delivery</u> [53].	26. Для <u>Товару</u> , якості якого вимагають <u>спеціальних гарантій</u> , встановлюється <u>гарантійний термін</u> 12 місяців з <u>дня поставки</u> .
27. Should the <u>GOODS</u> within the <u>guarantee period</u> prove to be defective or not corresponding to the <u>Terms and Conditions</u> of the <u>Present Contract</u> , the <u>SELLER</u> shall <u>eliminate defects</u> or replace <u>defective parts</u> [53].	27. Якщо протягом <u>гарантійного терміну Товар</u> , поставлений <u>Продавцем</u> , проявить дефекти або невідповідність <u>умовам Контракту</u> , <u>Продавець</u> зобов'язаний <u>усунути дефект</u> або замінити <u>дефектні компоненти</u> за свій рахунок.
28. <u>The costs</u> on the delivery of <u>defective parts</u> back to the <u>SELLER</u> are covered by the <u>BUYER</u> [53].	28. Доставка <u>дефектних товарів</u> при поверненні виконується за рахунок <u>Покупця</u>
29. All <u>disputes</u> and differences, which may arise out of or in connection with the present <u>Contract</u> will be settled as far as possible by means of <u>negotiations</u> between the <u>Parties</u> [53].	<u>Всі суперечки</u> і розбіжності, які можуть виникнути з цього <u>контракту</u> або в зв'язку з ним, будуть по можливості вирішуватися шляхом <u>переговорів між сторонами</u> .
30. If the <u>Parties</u> do not come to an <u>agreement</u> , the matter is to be submitted for settlement to <u>Arbitration</u> [53].	30. У разі якщо <u>сторони</u> не дійдуть <u>угоди</u> , то справа підлягає передачі на рішення <u>арбітражу</u> .
31. The <u>Seller</u> has sold and the <u>Buyer</u> has bought the machinery, equipment, materials, and services (" <u>Equipment</u> ") as listed in <u>Appendix 1</u> being an integral part of this <u>Contract</u> [53].	31. <u>Продавець</u> продав, а <u>Покупець</u> купив машини, обладнання, матеріали і послуги (" <u>Обладнання</u> "), перераховані у <u>Додатку 1</u> , який є невід'ємною частиною цього <u>Контракту</u>
32. <u>The Total Contract Value</u> is as follows: <u>Equipment and engineering FOB U.K. port + documentation</u> [53]	32. <u>Загальна сума Контракту</u> складає: <u>Обладнання і техніка на умовах FOB</u> (порт Великобританії) + <u>документація</u>
33. <u>The Purchase Price</u> shall be due upon the <u>invoice</u> issued and sent by the <u>Seller</u> not later than 10 days from delivery and collection of <u>Goods</u> by the <u>Buyer</u> [53].	33. <u>Закупівельна ціна</u> підлягає сплаті за виставленим <u>рахунком-фактурою</u> , надісланим <u>Продавцем</u> не пізніше 10 днів з моменту доставки та збору товару <u>Покупцем</u> .
34. <u>Cash, check or bank transfer</u> to the account and <u>bank branch</u> designated by	34. <u>Готівка, чек або банківський переказ</u> на рахунок та <u>відділення</u>

the Seller[53].	<u>банку, визначені Продавцем.</u>
35. <u>Bill of exchange or direct debit to the account and bank branch designated by the Buyer[53].</u>	35. <u>Переказний вексель або прямий дебет на рахунок та відділення банку, визначені Покупцем.</u>
36. <u>Buyer shall deliver a promissory note[53].</u>	36. <u>Покупець зобов'язується надати вексель.</u>
37. <u>The BUYER can claim the SELLER for quantity as well as for quality within two weeks from the date of acceptance.[53]</u>	37. <u>Покупець може висунути Продавцю претензії по кількості і якості товару протягом двох тижнів з дня прийняття.</u>
38. For the <u>GOODS</u> ensured by a <u>warranty period claims</u> can be made 30 days after <u>warranty period</u> expires in case if the <u>BUYER</u> has found defects within this <u>warranty period</u> [53].	38. Для Товару, забезпеченого гарантійним періодом, претензії щодо якості можуть бути висунуті і протягом місяця після закінчення гарантійного терміну за умови, що Покупець виявив дефекти протягом гарантійного терміну.
39. <u>The claims</u> must be proved by the <u>Certificate</u> drawn up by a competent independent <u>expert Organization</u> [53].	39. Претензії підтверджуються Актом експертизи Торгово-промислових палат України.
40. If in the case of <u>the Force-majeur circumstances</u> , namely fire, natural calamity, <u>blockade</u> , <u>embargo</u> on <u>exports</u> or <u>Imports</u> , or some other ones not dependent on the <u>Parties</u> , the full or partial execution of this <u>Contract</u> becomes impossible by any of the participants, the period of the obligations execution is extended in correlation with the time frame of <u>the Force-majeur circumstances</u> [53].	40. У разі непередбачуваних обставин, що <u>унеможливають часткове або повне виконання Контрактних зобов'язань (імпорт чи експорт)</u> кожної зі сторін, а саме: <u>пожежа, стихійні лиха, війна або бойові дії, ембарго</u> дата виконання <u>Контрактних зобов'язань</u> змінюється відповідно до тривалості впливу <u>таких обставин</u> .
41. <u>The SELLER</u> is entitled to transfer its <u>Contract obligations</u> to a <u>third party</u> after the <u>BUYER</u> is to be informed about it <u>by fax</u> [54].	41. <u>Продавець</u> має право передачі <u>Контрактних зобов'язань третій стороні</u> та повинен повідомити про це <u>Покупця</u> повідомленням <u>по факсу</u> .
42. <u>The present Contract</u> can be changed or <u>annulled</u> only after both parties' <u>written consent</u> [54].	42. <u>Даний Контракт</u> може бути змінений або <u>розірваний</u> тільки з оформленням <u>письмової угоди</u> сторін.
43. The present <u>contract</u> exists in two copies, all of them (Ukrainian and	43. Цей <u>Контракт</u> складено в 2 примірниках, український і

English) have <u>equal</u> <u>juridical</u> <u>validity</u> [54].	англійський варіант мають <u>однакову</u> <u>юридичну</u> <u>силу</u> .
44. <u>The expenses for insurance</u> are to be charged to <u>the Sellers account</u> and deducted from <u>the Buyers' invoices</u> at the time <u>payments</u> are effected[54].	44. <u>Витрати зі страхування</u> відносяться на <u>рахунок</u> Продавця і утримуються <u>Покупцем</u> при <u>оплаті</u> <u>рахунків</u> за обладнання.
45. <u>The Seller shall sell and deliver</u> , and <u>the Buyer shall buy and take delivery of</u> , the 16 (sixteen) <u>Cylinders</u> indicated in <u>the specification</u> .	45. <u>Продавець продає та доставляє</u> , а <u>Покупець купує та приймає доставку</u> 16 (шістнадцяти) <u>циліндрів</u> , <u>зазначених у вимогах</u> .
46. If an <u>invoiced Party</u> fails to <u>pay the invoice in full on</u> , or prior to, the applicable <u>Due Date</u> , <u>the invoiced Party</u> shall pay to the <u>invoicing Party</u> a <u>late payment fee</u> at a <u>daily rate</u> based on a <u>per annum rate</u> equal to the lesser of the <u>maximum rate</u> permitted by applicable <u>law</u> [54].	46. Якщо зазначена в <u>рахунку-фактурі</u> <u>сторона</u> не в змозі <u>повністю</u> <u>оплатити рахунок</u> не пізніше <u>встановленої дати платежу</u> , вона повинна <u>заплатити</u> <u>стороні</u> , яка <u>виставила рахунок</u> , <u>пеню</u> за <u>прострочений платіж</u> за <u>річною ставкою</u> рівною <u>найменшому</u> або <u>максимального</u> <u>значення ставки</u> , <u>дозволеному урядом</u>
47. If <u>the Inspector</u> determines that the <u>Cylinder</u> is <u>defective</u> , <u>the Parties</u> shall discuss the matter with the objective of reaching a <u>mutually acceptable solution</u> [54].	47. Якщо <u>Інспектор</u> визначить, що <u>циліндр</u> <u>несправний</u> , <u>Сторони</u> обговорюють це питання з метою досягнення <u>взаємоприйнятного рішення</u> .
48. The <u>Supplier</u> <u>guaranties</u> that the <u>Goods</u> <u>transferred</u> are owned by him, not <u>under arrest</u> , not subject to any <u>dispute</u> or <u>pledge</u> , and are not <u>encumbered</u> [54].	48. <u>Постачальник</u> <u>гарантує</u> , що <u>передається Товар</u> належать йому на <u>праві власності</u> , в <u>суперечці</u> або <u>під арештом</u> не перебуває, не є <u>предметом застави</u> і не <u>обтяжений</u> іншими <u>правами третіх осіб</u> .
49. <u>Payment for goods</u> shall be made within 14 (fourteen) <u>banking days</u> after the <u>customs clearance</u> on the territory of the <u>Ukraine</u> [54].	49. <u>Оплата товарів</u> здійснюється протягом 14 (чотирнадцяти) <u>банківських днів</u> після <u>митного оформлення</u> на території <u>України</u>
50. Bank <u>expenses</u> and <u>bank commissions</u> in the <u>Seller's territory</u> are <u>paid</u> by the <u>Seller</u> , and in the <u>Buyer's territory</u> by the <u>Buyer</u> [54].	50. <u>Банківські витрати</u> та <u>банківські комісії</u> на <u>території Продавця</u> <u>оплачує Продавець</u> , а на <u>території Покупця</u> - <u>Покупець</u> .
51. <u>Payments</u> will be made if the following <u>documents</u> are timely transferred: - <u>invoice in triplicate</u> ;	51. <u>Виплати</u> будуть здійснені, якщо вчасно передати такі <u>документи</u> : - <u>рахунок-фактура в трьох примірниках</u> ;

<p>- <u>specification in triplicate</u>; - <u>certificate of origin of the goods in triplicate</u>[54].</p>	<p>- <u>специфікація в трьох примірниках</u>; - <u>свідоцтво про походження товару в трьох примірниках</u>.</p>
<p>52. The <u>Buyer</u> has a <u>right</u> not to make a <u>payment in full</u> or in part in case of <u>incomplete presentation of the specified documents</u> by the <u>Seller</u>[54].</p>	<p>52. <u>Покупець</u> має <u>право</u> не здійснити <u>оплату повністю або частково</u> у разі <u>неповного пред'явлення продавцем зазначених документів</u>.</p>
<p>53. The <u>goods</u> specified in the <u>Appendix</u> to this <u>Contract</u>, are <u>shipped on request</u> of the <u>Buyer</u>[54].</p>	<p>53. <u>Товари</u>, зазначені в <u>Додатку</u> до цього <u>Договору</u>, <u>відвантажуються</u> за <u>запитом Покупця</u>.</p>
<p>54. The <u>Buyer</u> can make an <u>application</u> by phone, fax or E-mail[54].</p>	<p>54. <u>Покупець</u> може подати <u>заявку</u> по телефону, факсом або електронною поштою.</p>
<p>55. The <u>Seller</u> is obliged to give the <u>goods for transportation</u> to a <u>transport company</u> that he will mention in a <u>power of attorney</u>, including <u>surname, name and patronymic</u> [54].</p>	<p>55. <u>Продавець</u> зобов'язаний передати <u>товар для перевезення транспортній компанії</u>, про яку він зазначить у <u>довіреності</u>, включаючи <u>прізвище, ім'я та по батькові</u>.</p>
<p>56. In <u>shipping documentations</u> the <u>Seller</u> specifies: a <u>Consignee (LCC)</u> and <u>Address</u>[54].</p>	<p>56. У <u>документації про доставку</u> <u>Продавець</u> вказує: <u>Одержувача (Товариство з обмеженой відповідальністю)</u> та адресу.</p>
<p>57. After completing a lot of <u>goods</u> the <u>Seller</u> notices the <u>Buyer</u>: <u>name of ship</u>; <u>date of shipping</u>; <u>container number</u>; <u>bill of lading number</u>; <u>range and quantity of goods</u>; <u>gross weight</u>; <u>net weight</u> and <u>another documents</u>[54].</p>	<p>57. Після комплектації багатьох <u>товарів</u> <u>Продавець</u> зазначає <u>Покупця</u>: <u>назва судна</u>; <u>дата доставки</u>; <u>номер контейнера</u>; <u>номер коносаменту</u>; <u>асортимент і кількість товару</u>; <u>вага бруто</u>; <u>вага нетто</u> та <u>інші документи</u>.</p>
<p>58. The <u>goods quality</u> should correspond to the standards of the <u>Europe</u> [54].</p>	<p>58. <u>Якість товару</u> повинна відповідати <u>європейським стандартам</u></p>
<p>59. The <u>delivered goods</u> should be <u>shipped in a package</u> corresponding to character of the <u>delivered goods</u>[54].</p>	<p>59. <u>Товар</u>, що <u>поставляється</u> повинен бути <u>відправлений в упаковці</u>, що відповідає <u>вимогам доставленого товару</u>.</p>
<p>60. The <u>package</u> should <u>preserve the goods from damages</u> in <u>transportation</u> with the mixed transport, subject to possible congestion on the way[54].</p>	<p>60. <u>Упакування</u> повинно <u>захищати товар від пошкоджень</u> при <u>транспортуванні на змішаному транспорті</u>, за умови <u>можливих заторів на дорозі</u>.</p>

<p>61. The <u>package</u> should be adapted to <u>overload</u> not only by <u>cranes</u>, <u>loaders</u> but also without them[54].</p>	<p>61. <u>Упакування</u> повинно бути пристосоване до <u>перевантаження</u> не тільки <u>кранами</u>, <u>навантажувачами</u>, але і без них.</p>
<p>62. Inconformity of <u>the goods` quality</u>, <u>quantity</u> to the <u>conditions of the Contract</u> and/or <u>accompanying documents</u> should be confirmed by conclusions of neutral competent organizations with attachment of acts in duplicate, containing the following: <u>name of goods</u>, <u>weight</u>, <u>claim (detail description of defects</u>, <u>volume of shortage</u> e.t.c.), <u>demands of the damaged party (discount</u>, <u>replacement of the goods</u>, and <u>compensation for shortage)</u> [54].</p>	<p>62. Невідповідність <u>якості</u>, <u>кількості</u> <u>товару</u> <u>умовам Договору</u> та / або <u>супровідних документів</u> має підтверджуватися висновками нейтральних компетентних організацій із додаванням актів у двох примірниках, що містять: <u>найменування товару</u>, <u>вагу</u>, <u>претензію (детальний опис дефекти</u>, <u>обсяг нестачі тощо)</u>, <u>вимоги постраждалої сторони (знижка</u>, <u>заміна товару</u> та <u>компенсація за нестачу)</u>.</p>
<p>63. <u>Weight shortage claim</u> should be based on results of weighting all lots of goods, which have been delivered in one <u>transport document (waybill</u>, <u>bill of lading)</u> [55].</p>	<p>63. Претензія щодо <u>дефіциту ваги</u> повинна базуватися на результатах зважування всіх партій товарів, які були доставлені в одному <u>транспортному документі (накладна</u>, <u>коносамент)</u>.</p>
<p>64. <u>Claim</u> is sent by <u>first-class letter</u>, <u>special delivery</u> or fax[55].</p>	<p>64. <u>Претензія</u> <u>надсилається</u> <u>першокласним листом</u>, <u>спеціальною доставкою</u> або факсом.</p>
<p>65. <u>Date of mail stamp</u> on the letter-claim`s envelop or date of transfer is considered as a date of its presentation[55].</p>	<p>65. <u>Датою поштового штамп</u> на конверті листа-претензії або датою передачі вважається дата її пред'явлення.</p>
<p>66. A <u>party</u> considers <u>claim</u> represented to him and notices the other party in writing on his decision not more than 1 month beginning the <u>date of claim`s receipt</u>[55].</p>	<p>66. Сторона розглядає представлену їй претензію та повідомляє іншу сторону письмово про своє рішення не більше ніж за 1 місяць, починаючи з <u>дати отримання претензії</u>.</p>
<p>67. A <u>party</u>, having received claim about defects, has a right to examine fairness of claim by his representatives[55].</p>	<p>67. Сторона, отримавши позов про дефекти, має право перевірити справедливість вимог зі своїми представників.</p>
<p>68. A <u>party</u>, having declared on defects, has a <u>right to sell</u> or use the <u>defective goods</u> till finishing <u>claim`s consideration</u>[55].</p>	<p>68. <u>Сторона</u>, заявивши про дефекти, має <u>право продати</u> або використовувати <u>дефектний товар</u> до закінчення розгляду <u>претензії</u>.</p>

69. <u>Storage cost of the defective goods is compensated by a guilty party</u> [55].	69. <u>Вартість зберігання бракованого товару компенсується винною стороною.</u>
70. A <u>party</u> , being recognized <u>claim</u> fairness, makes up or <u>pays shortage</u> or replaces the <u>defective goods</u> for free in <u>terms</u> coordinated by the <u>Parties</u> [55].	70. <u>Сторона</u> , яка визнала справедливість <u>рекламації</u> , заповнює або <u>оплачує</u> <u>недостачу</u> або <u>безкоштовно</u> <u>замінює</u> <u>дефектну</u> <u>Продукцію</u> в узгоджені <u>Сторонами</u> <u>строки</u> .
71. A procedure of <u>defective goods</u> return is defined by an <u>agreement</u> , signed by the <u>Parties</u> [55].	71. Процедура повернення <u>бракованого товару</u> визначається <u>угодою</u> , підписаною <u>Сторонами</u> .
72. The parties are obliged to execute an <u>arbitration decision</u> in period, established in it[55].	72. <u>Сторони</u> зобов'язуються виконувати <u>арбітражне рішення</u> у встановлений у ньому <u>строк</u> .
73. All <u>taxes</u> , <u>customs duties</u> and <u>fees</u> in the <u>Seller`s</u> territory are paid by the <u>Seller</u> , and in the territory of the <u>Buyer</u> are paid by the <u>Buyer</u> [55].	73. Всі <u>податки</u> , <u>митні збори</u> та <u>витрати</u> на території <u>Продавця</u> <u>сплачує</u> <u>Продавець</u> , а на території <u>Покупця</u> - <u>Покупець</u> .
74. The <u>Seller</u> is obliged to receive all <u>export licenses</u> and permits at own expense, necessary for the <u>goods export</u> from Turkey, and the <u>Buyer</u> is obliged to receive all <u>import licenses</u> and permits at own expense, necessary for the <u>goods import</u> to Ukraine[55].	74. <u>Продавець</u> зобов'язаний за власний рахунок отримати всі <u>експортні ліцензії</u> та дозволи, необхідні для <u>експорту</u> <u>товарів</u> з Туреччини, а <u>Покупець</u> зобов'язаний отримати за свій рахунок усі <u>ліцензії</u> та дозволи на <u>імпорт</u> , необхідні для <u>імпорту</u> <u>товарів</u> в Україну.
75. <u>Property right</u> in the <u>goods</u> , including risk of casual <u>loss</u> or casual <u>damage</u> of the <u>goods</u> are transferred from the <u>Seller</u> to the <u>Buyer</u> from the moment of the <u>goods` transfer</u> to a <u>transport agency</u> in the country of <u>Seller</u> and in the territory of <u>the Buyer</u> are paid by the <u>Buyer</u> [55].	75. <u>Право власності</u> на <u>товар</u> , включаючи ризик випадкової <u>втрати</u> або випадкового <u>пошкодження</u> <u>товару</u> , передаються від <u>Продавця</u> <u>Покупцеві</u> з моменту <u>передачі</u> <u>товару</u> <u>транспортному агентству</u> в країні <u>Продавця</u> та на території <u>Покупця</u> <u>сплачує</u> <u>Покупець</u> .
76. All additions and/or changes to this <u>Contract</u> are valid if they are made in writing and signed by authorized <u>representatives</u> of the both <u>parties</u> [55].	76. Усі доповнення та / або зміни до цього <u>Договору</u> є дійсними, якщо вони зроблені в письмовій формі та підписані уповноваженими <u>представниками</u> <u>обох сторін</u> .
77. <u>Documents</u> , transferred or accepted by fax and e-mail, have an equal <u>legal</u>	77. <u>Документи</u> , передані або прийняті факсом та електронною поштою,

force with the <u>original documents</u> [55].	мають однакову <u>юридичну силу з оригінальними документами</u> .
78. If none of the <u>parties</u> thirty (30) days prior to the expiration notifies the other party in writing of the termination of the <u>Agreement</u> , its validity will be automatically prolonged for each subsequent calendar year[55].	78. Якщо жодна із <u>сторін</u> за тридцять (30) днів до закінчення терміну дії письмово не повідомить іншу сторону про розірвання <u>Угоди</u> , термін її дії автоматично продовжується на кожен наступний календарний рік.
79. The <u>Parties</u> undertake to keep confidential and not to disclose to third parties any information relating to the <u>Contract</u> and <u>supplies</u> of the <u>Goods</u> , as well as any other information which they have received from each other or to which any of the Parties has received access while making <u>supplies</u> under the <u>Contract</u> , unless the applicable law provides that confidential information shall be disclosed at the request of competent organisations or authorities[55].	79. <u>Сторони</u> зобов'язуються зберігати конфіденційність та не розголошувати третім особам будь-яку інформацію, що стосується <u>Контракту</u> та <u>постачання Товару</u> , а також будь-яку іншу інформацію, яку вони отримали одна від одної або до якої будь-яка із Сторін отримала доступ під час здійснення <u>поставки</u> за <u>контрактом</u> , якщо чинним законодавством не передбачено, що конфіденційна інформація повинна розголошуватися на прохання компетентних організацій або органів.
80. Without the other <u>Party's</u> prior written authorisation, neither <u>Party</u> may make public any facts or issues which it may become aware of or to which it may receive access while performing the <u>Contract</u> , or contact the press or any other mass media outlets with regard to such facts or issues[55].	80. Без попереднього письмового дозволу іншої <u>Сторони</u> жодна <u>Сторона</u> не може оприлюднювати будь-які факти або проблеми, про які вона може дізнатися або до яких вона може отримати доступ під час виконання <u>Договору</u> , або зв'язатися з пресою чи будь-якими іншими засобами масової інформації щодо таких фактів або питань.
81. The <u>Parties</u> undertake to inform their <u>employees</u> of their obligations to comply with conditions and restrictions set out in this article and to ensure that the employees meet such <u>obligations</u> [55].	81. <u>Сторони</u> зобов'язуються інформувати своїх <u>працівників</u> про свої зобов'язання щодо дотримання умов та обмежень, викладених у цій статті, та забезпечувати виконання працівниками таких <u>зобов'язань</u> .
82. The provisions of this article shall remain in force for 3 years after the <u>term</u> of the <u>Contract</u> has <u>expired</u> [55].	82. Положення цієї статті залишаються чинними протягом 3 років після <u>закінчення строку дії Контракту</u> .
83. The place of <u>arbitration</u> shall be	83. Місцем <u>арбітражу</u> є Брюссель, за

Brussels, unless the <u>arbitral tribunal</u> decides otherwise with the agreement of all <u>Parties</u> [55].	винятком випадків, якщо <u>арбітражний суд</u> не прийме іншого рішення за згодою всіх <u>Сторін</u> .
84. The <u>Letter of Credit</u> should not contain any other <u>terms and conditions</u> except those stipulated by the present <u>Contract</u> [56].	84. <u>Акредитив</u> не повинен містити ніяких інших умов, крім обумовлених цим <u>контрактом</u> .
85. The <u>Contract</u> will be deemed to have been fulfilled when <u>supply of goods</u> is effected within 5% of the contracted volume, however payment will be on the basis of actual quantities as per the <u>Bill of Lading</u> [56].	85. <u>Договір</u> вважається виконаним, якщо <u>поставка товару</u> здійснена в межах 5% загального обсягу за контрактом, однак платежі будуть зроблені на основі фактичної кількості відповідно до <u>коносаменту</u> .
86. <u>Interest</u> shall accrue on the unpaid balance of the <u>loan</u> at the <u>rate</u> of 10 percent per annum, compounded monthly, accrued <u>interest</u> shall be added to the unpaid balance[56].	86. <u>Відсотки</u> нараховуються на непогашений залишок <u>позики</u> за <u>ставкою</u> 10 відсотків річних, щомісячно нараховуючись, нараховані <u>відсотки</u> додаються до несплаченого залишку.
87. The <u>Borrower</u> shall make <u>payments</u> to the <u>Lender</u> on the 14th day of each month and each payment shall be no less than \$15 000[56].	87. <u>Позичальник</u> здійснює <u>платежі</u> <u>Позикодавцю</u> 14 числа кожного місяця, і кожен платіж повинен становити не менше 15 000 доларів США.
88. If a <u>payment</u> is late, a <u>penalty</u> of \$2000 shall be added to the unpaid balance of the <u>loan</u> [56].	88. Якщо <u>платіж</u> затримується, до несплаченого залишку <u>позики</u> додається <u>штраф</u> у розмірі 2000 доларів США.
89. If a check tendered by <u>Borrower</u> is returned or declined a charge of \$5 000 shall be added to the unpaid balance of the loan, and all future payments shall be accepted only in guaranteed funds (<u>cash, money order, certified check</u>) [56].	89. Якщо чек, наданий <u>Позичальником</u> , повертається або відхиляється, до несплаченого залишку <u>позики</u> додається плата в розмірі 5 000 доларів США, і всі майбутні платежі приймаються лише в гарантованих коштах (<u>готівка, грошовий переказ, засвідчений чек</u>).
90. The <u>Buyer's earnest money</u> shall be held in <u>escrow</u> by agent of <u>Buyer's choice</u> [56].	90. <u>Завдаток</u> зберігається на <u>депонуванні у третьої особи угоди</u> , агентом за вибором <u>Покупця</u> .
91. As security for performance of the <u>promissory note</u> , <u>Buyer</u> shall provide the <u>Seller</u> a security deed which shall be subordinate to a first <u>mortgage</u> [56].	91. В якості гарантії виконання обов'язків за <u>векселем</u> <u>Покупець</u> надає <u>Продавцю</u> <u>гарантійний акт</u> , який підпорядковується першій заставі.

<p>92. <u>Seller</u> expressly agrees and understands that <u>Buyer</u> is taking the property "subject to" such <u>mortgages</u> or <u>deeds of trust</u>, and is not expressly assuming responsibility for <u>the underlying loans</u>[56].</p>	<p>92. <u>Продавець</u> прямо погоджується та розуміє, що <u>Покупець</u> привласнює <u>майно</u>, яке залежить від <u>заставних</u> або <u>трасових договорів</u>, і не бере на себе прямої відповідальності за <u>основні позики</u>.</p>
<p>93. <u>The Buyer</u> at request of <u>the Seller</u> shall submit all the necessary <u>documents</u> for obtaining <u>the Export License</u>[56].</p>	<p>93. <u>Покупець</u> за вимогою <u>Продавця</u> зобов'язується надати всі необхідні <u>документи</u> для отримання <u>експортної ліцензії</u>.</p>
<p>94. If <u>Buyer</u> delays with opening a <u>Letter of Credit</u> under this <u>Contract</u> <u>Buyer</u> will pay a <u>penalty</u> of 0,1% from the deferred amount for each <u>day of delay</u>[56].</p>	<p>94. Якщо <u>Покупець</u> затримує відкриття <u>акредитива</u> за цим <u>Контрактом</u>, то <u>Покупець</u> повинен сплатити <u>штраф</u> у розмірі 0,1% від відстроченої суми за кожен <u>день прострочення</u>.</p>
<p>95. <u>Borrower</u> shall deliver to <u>Capital</u> a fully completed <u>Borrowing Base Certificate</u> certified by <u>Chief Executive Officer</u> of <u>Borrower</u> and <u>the Chief Financial Officer</u> of <u>Borrower</u>[57].</p>	<p>95. <u>Позичальник</u> надає <u>Позикодавцю</u> повністю оформлене <u>Обґрунтування позики</u>, завірене <u>виконавчим директором</u> <u>Позичальника</u> та <u>головним бухгалтером</u> <u>Позичальника</u>.</p>
<p>96. <u>Borrower</u> agrees that all <u>payments</u> received by <u>Borrower</u> is connection with the accounts, <u>Property</u> and any other <u>Collateral</u> shall be held in trust for <u>Capital</u> as <u>Capital's trustee</u>[57].</p>	<p>96. <u>Позичальник</u> згоден з тим, що всі <u>платежі</u>, пов'язані з рахунками, <u>власністю</u> і <u>забезпеченням</u> будуть зберігатися в <u>довірчому управлінні</u> <u>Позикодавця</u>.</p>
<p>97. <u>Borrower</u> has <u>the right</u> and <u>power</u> to enter into this <u>Contract</u> and each other <u>Loan Documents</u>[57].</p>	<p>97. <u>Позичальник</u> наділений <u>повноваженнями</u> і <u>правами</u> укладати цей <u>Контракт</u> і складати будь-які інші <u>документи про позику</u>.</p>
<p>98. <u>The Joint Venture</u> shall have the right to do the <u>ancillary business activities</u> related to the other kinds of products as selling such products and related products domestically and internationally[57].</p>	<p>98. <u>Спільне Підприємство</u> має право займатися допоміжною <u>підприємницькою діяльністю</u>, відносно продажу іншої продукції і супутніх продуктів як у своїй країні, так і за кордоном.</p>
<p>99. <u>The Joint Venture Contract</u> may be added and/or amended after a unanimous decision of the <u>Board of Management</u> of <u>the Joint Venture Company</u>[58].</p>	<p>99. <u>Контракт Спільного Підприємства</u> може бути доповнений і/або змінений після одностайного рішення <u>Керівної Ради Спільного підприємства</u>.</p>
<p>100. This <u>Contract</u> shall come into</p>	<p>100. <u>Справжній Контракт</u> набуває</p>

<p>effect on the date of issuance of <u>registration certificate</u> of the <u>Company</u>[58].</p>	<p>чинності в день видачі <u>регістраційного свідоцтва Компанії</u>.</p>
<p>101. "<u>Trademark</u>" means any trademark, logo, services mark or other commercial designation, whether or not registered, used to represent or describe the <u>Equipment of Supplier</u>, as set forth in <u>Appendix 2</u>[58].</p>	<p>101. Під "<u>Товарним знаком</u>" розуміється будь-який товарний знак, логотип, знак обслуговування або інше зареєстроване або не зареєстроване комерційне позначення, що використовується для подання або опису <u>Обладнання Постачальника</u> згідно з <u>додатком 2</u>.</p>
<p>102. Each <u>Order</u> for <u>Equipment</u> submitted by <u>Buyer</u> or <u>Supplier</u> shall be subject to the written[58].</p>	<p>102. Кожне <u>Замовлення на Устаткування</u>, представлене <u>Покупцем</u>, приймається <u>Постачальником</u> в письмовій формі.</p>
<p>103. After signing the <u>Agreement</u> <u>Supplier</u> shall submit a guiding sales <u>price list</u> for the <u>Equipment</u> and <u>Buyer</u> shall purchase the <u>Equipment</u> under the prices contained in this <u>price list</u>[58].</p>	<p>103. Після підписання цієї <u>Угоди</u> <u>Постачальник</u> надасть <u>прайс-лист</u> з поточними цінами на <u>Устаткування</u>, і <u>Покупець</u> буде купувати <u>Устаткування</u> за цінами, що містяться в цьому <u>прайс-листі</u>.</p>
<p>104. <u>Delivery and insurance of the Equipment</u> is made in conformity with the <u>shipping and insurance instructions of the Buyer</u>, contained in the <u>Order</u>[58].</p>	<p>104. <u>Доставка і страхування Обладнання</u> здійснюються у відповідності до <u>відвантажувальної і страхової інструкції Покупця</u>, що міститься в <u>замовленні</u>.</p>
<p>105. "<u>Territory</u>" means the place or final assembling of the <u>Equipment</u>[58].</p>	<p>105. Під "<u>Територією</u>" розуміється місце остаточного монтажу <u>Обладнання</u>.</p>
<p>106. <u>The Contracting Parties</u> hereby agree that entering into this <u>Contract</u> and performing duties under this <u>Contract</u> have been duly approved by the <u>relevant company bodies</u> of the <u>Contracting Parties</u> in a compliance with <u>legal regulations</u>, by <u>laws</u> and other <u>internal regulations</u> of the <u>Contracting Parties</u>; and no other approval or</p>	<p>106. <u>Договірні Сторони</u> погоджуються, що укладення цього <u>Договору</u> та виконання обов'язків за цим <u>Договором</u> були належним чином затверджені <u>відповідними органами компаній Договірних Сторін</u> з дотриманням <u>правових норм, підзаконних актів та інших внутрішніх правил Договірних</u></p>

consent shall be required[58].	<u>Сторін</u> ; і ніякого іншого схвалення чи згоди не потрібно.
107. <u>The Contracting Parties</u> agrees to respect <u>the legitimate interests</u> of the other <u>Party</u> , shall conduct in accordance with the purpose of this <u>Contract</u> and shall not counteract such purpose and they shall perform all <u>legal</u> and other actions that may prove necessary to reach the purpose of this <u>Contract</u> [58].	107. <u>Договірні Сторони</u> погоджуються поважати <u>законні інтереси</u> іншої <u>Сторони</u> , здійснюватимуть дії відповідно до цілей цього <u>Договору</u> і не будуть протидіяти такій меті, і вони будуть виконувати всі <u>юридичні</u> та інші дії, які можуть виявитися необхідними для досягнення мети цього <u>Договору</u> .
108. All <u>documents</u> in writing shall be mailed at the address of <u>the Contracting Parties</u> set forth in the heading of this <u>Contract</u> unless either of <u>the Contracting Parties</u> shall give a written notice to the other <u>Party</u> on changing its address[58].	108. Усі письмові <u>документи</u> надсилаються на адресу <u>Договірних Сторін</u> , зазначену в заголовку цього <u>Договору</u> , якщо жодна з <u>Договірних Сторін</u> не надішле письмове повідомлення іншої <u>Сторони</u> про зміну своєї адреси.
109. Whatever papers the <u>delivery</u> of which is required, assumed or is made available by this <u>Contract</u> and regardless of any other available way allowed by <u>the legal regulations</u> to prove such a <u>delivery</u> , shall be deemed to have been served if such had been <u>delivered</u> to the other <u>Contracting Party</u> at the address set forth in the heading of this <u>Contract</u> or at the address noticed in written form by either <u>Contracting Party</u> to the other <u>Party</u> [58].	109. Будь-які папери, <u>доставка</u> яких вимагається, передбачається або надається цим <u>Договором</u> , і незалежно від будь-якого іншого доступного способу, дозволеного <u>законодавчими нормами</u> для підтвердження такої <u>доставки</u> , вважатимуться врученими, якщо такі були доставлені іншій <u>Договірній Стороні</u> за адресою, зазначеною в заголовку цього <u>Договору</u> , або за адресою, зазначеною в письмовій формі будь-якою <u>Договірною Стороною</u> іншій <u>Стороні</u> .
110. If any provision of this <u>Contract</u> is determined to be invalid or unenforceable, the validity or enforceability of the other provisions either of this <u>Contract</u> as neither a whole nor other provisions will be affected unless such an invalid or unenforceable provision is severable[58].	110. Якщо будь-яке положення цього <u>Контракту</u> буде визнано недійсним або не підлягає виконанню, чинність або придатність до виконання інших положень будь-якого з цього <u>Договору</u> , як ні цілого, ні інших положень, не будуть зачеплені, якщо таке недійсне або непридатне до виконання положення не роз'єднане.
111. <u>Contracting Parties</u> hereby agrees to	111. <u>Договірні Сторони</u> , згодом,

<p>supersede such an invalid or <u>unenforceable provision</u> by a new <u>valid and forceable provision</u> that most closely matches the intent and the purpose of <u>the original provision</u>[58].</p>	<p>погоджуються замінити таке недійсне чи <u>непридатне</u> до виконання нове <u>діюче</u> та підлягаюче до виконання <u>положення</u>, яке найбільш відповідає наміру та меті <u>початкового положення</u>.</p>
<p>112. This <u>Contract</u> and the relations arising from shall be governed by <u>the Law of the Czech Republic</u>, particularly by the United Nations Convention on Contracts for <u>the International Sale of Goods</u>[58].</p>	<p>112. Цей <u>Договір</u> та відносини, що впливають з них, регулюються <u>законодавством Чеської Республіки</u>, зокрема Конвенцією ООН про контракти на <u>міжнародну купівлю-продаж товарів</u>.</p>
<p>113. Assuming the due authorization, execution and <u>delivery</u> by <u>Seller</u>, this <u>Agreement</u> constitutes <u>Purchaser's legal, valid and binding obligation</u>, enforceable in accordance with its <u>terms, subject</u>, however, to the effects of <u>bankruptcy, insolvency, reorganization, moratorium, fraudulent transfer</u> and other <u>Laws</u> for the protection of <u>creditors</u>, as well as to general principles of <u>equity</u>, regardless whether such <u>enforceability</u> is considered in a proceeding in <u>equity</u> or at <u>law</u>[58].</p>	<p>113. Припускаючи належне уповноваження, виконання та доставку <u>Продавцем</u>, ця <u>Угода</u> є <u>законним, дійсним та обов'язковим зобов'язанням Покупця</u>, що виконується згідно з його умовами, однак, з урахуванням наслідків <u>банкрутства, неплатоспроможності, реорганізації, мораторію, шахрайського переказу та інших законів</u> для захисту <u>кредиторів</u>, а також загальних принципів власного <u>капіталу</u>, незалежно від того, чи розглядається така <u>примусовість</u> у процесі провадження в <u>капіталі</u> чи <u>законі</u>.</p>
<p>114. Purchaser has not incurred any <u>liability</u>, contingent or otherwise, for <u>investment bankers', brokers' or finders' fees</u> relating to the <u>transactions</u> contemplated by this <u>Agreement</u> for which <u>Seller</u> shall have any responsibility whatsoever[58].</p>	<p>114. <u>Покупець</u> не несе жодної <u>відповідальності</u>, умовної чи іншої, за винагороду <u>інвестиційних банкірів, брокерів чи шукачів</u>, пов'язану з <u>операціями</u>, передбаченими цією <u>Угодою</u>, за які <u>Продавець</u> несе будь-яку відповідальність.</p>
<p>115. There are no actions, <u>suits</u> or <u>proceedings pending</u> or, to <u>Purchaser's Knowledge</u>, threatened against it which if decided unfavorably to <u>Purchaser</u> could impair the ability of <u>Purchaser</u> to execute, <u>deliver</u> or perform its <u>obligations</u> under this <u>Agreement</u>[58].</p>	<p>115. Жодних дій, <u>позовів</u> чи <u>проваджень</u>, які знаходяться в розгляді, або, на думку <u>Покупця</u>, загрожували їм, що, якщо рішення буде не вигідне <u>Покупцю</u>, може погіршити здатність <u>Покупця</u> робити, <u>доставляти</u> або виконувати свої <u>зобов'язання</u> за цією <u>Угодою</u>.</p>

<p>116. <u>Purchaser</u> has the <u>financial resources</u> available to consummate the <u>transactions</u> contemplated by this <u>Agreement</u> and to pay the <u>purchase price</u> and any <u>fees</u> and <u>expenses</u> incurred by <u>Purchaser</u> in connection with the <u>transactions</u> contemplated by this <u>Agreement</u>[58].</p>	<p>116. <u>Покупець</u> має доступні <u>фінансові ресурси</u> для здійснення <u>транзакцій</u>, передбачених цією <u>Угодою</u>, та оплати <u>купівельної ціни</u> та будь-яких <u>зборів</u> та <u>витрат</u>, понесених <u>Покупцем</u> у зв'язку з <u>операціями</u>, передбаченими цією <u>Угодою</u>.</p>
<p>117. <u>Purchaser</u> is acquiring the <u>Assets</u> for <u>its own account</u> for use in its <u>trade</u> or <u>business</u>, and not with a view toward or for sale associated with any <u>distribution</u> [58].</p>	<p>117. <u>Покупець</u> купує <u>активи</u> за <u>власний рахунок</u> для використання у своїй <u>торгівлі</u> чи <u>бізнесі</u>, а не з метою продажу, пов'язаної з будь-яким <u>розподілом</u>.</p>
<p>118. <u>Purchaser</u> is knowledgeable of the <u>oil and gas business</u> and of the usual and customary practices of <u>oil and gas producers</u>, including those in the areas where the <u>Assets</u> are located[58].</p>	<p>118. <u>Покупець</u> добре обізнаний з <u>нафтогазовим бізнесом</u> та звичайними і звичними практиками <u>виробників</u> нафти та газу, включаючи ті, що знаходяться в районах, де розташовані <u>активи</u>.</p>
<p>119. In making the decision to enter into this <u>Agreement</u> and consummate the <u>transactions</u> contemplated hereby, <u>Purchaser</u> has relied solely on the basis of its own independent due diligence investigation of the <u>Assets</u> and the <u>terms and conditions</u> of this <u>Agreement</u>[58]</p>	<p>119. Приймаючи рішення укласти цю <u>Угоду</u> та здійснити передбачені цим <u>транзакції</u>, <u>Покупець</u> покладався виключно на підставі власного незалежного розслідування <u>активів</u> та <u>умов</u> цієї <u>Угоди</u>.</p>
<p>120. <u>Executor</u> shall inform <u>Client</u> of all important facts recognizable for <u>Executor</u> as being essential for <u>Client</u>[59].</p>	<p>120. <u>Виконавець</u> повинен повідомити <u>Клієнта</u> про всі важливі факти, визнані <u>Виконавцем</u> істотними для <u>Клієнта</u>.</p>
<p>121. <u>Client</u> shall supply any information recognizable for him as being essential for the performance of <u>Executor's contractual obligations</u>, as far as this is possible and reasonable for <u>Client</u>[59].</p>	<p>121. <u>Клієнт</u> повинен надати будь-яку інформацію, визнану для нього, як важливу для виконання <u>договірних зобов'язань</u> <u>Виконавця</u>, наскільки це можливо та розумно для <u>Клієнта</u>.</p>
<p>122. <u>Client</u> in particular shall inform <u>Executor</u> in <u>good time</u> about any release or modification of new or existing statutory and other regulations, in particular with regard to safety regulations which come into force after signature of the <u>Contract</u> and are important for the performance of the <u>Contract</u>[59].</p>	<p>122. <u>Клієнт</u>, зокрема, повинен <u>своєчасно</u> інформувати <u>Виконавця</u> про будь-які випуски чи зміни нових чи існуючих статутних та інших нормативно-правових актів, зокрема стосовно правил безпеки, які набувають чинності після підписання <u>Договору</u> та важливі для виконання <u>Договору</u>.</p>

<p>123. <u>The Company</u> has the <u>right</u>, at any time and at its own discretion, send a request to <u>the Client</u> regarding provision of proof of validity with respect to any information specified in par. 1.5 of this <u>Agreement</u>[59].</p>	<p>123. <u>Компанія</u> має <u>право</u> в будь-який час і на власний розсуд надіслати <u>Клієнтові</u> запит щодо надання підтвердження дійсності щодо будь-якої інформації, зазначеної в параграфі. 1.5 цього <u>Договору</u>.</p>
<p>124. In case of the <u>Client's</u> refusal to comply with this request, the <u>Company</u> reserves the <u>right to terminate</u> this <u>Agreement unilaterally</u>[59].</p>	<p>124. У разі відмови <u>Клієнта</u> виконати цей запит, <u>Компанія</u> залишає за собою <u>право розірвати</u> цю <u>Угоду</u> в <u>односторонньому порядку</u>.</p>
<p>125. <u>The Client</u> agrees that in order to comply with <u>effective legislation</u> regarding <u>anti-money laundering</u> measures to combat <u>laundering of money</u> obtained through <u>criminal activities</u>, the <u>Company</u> has the <u>right</u> to disclose the <u>Client's</u> personal details to <u>law enforcement bodies</u> in case of a corresponding <u>official inquiry</u>[59].</p>	<p>125. <u>Клієнт</u> погоджується з тим, що для дотримання <u>чинного законодавства</u> щодо заходів протидії <u>відмиванню грошей</u> для боротьби з <u>відмиванням грошей</u>, отриманих <u>злочинною діяльністю</u>, <u>Компанія</u> має <u>право розкривати</u> персональні дані <u>Клієнта</u> правоохоронним органам у разі відповідного <u>офіційного запиту</u>.</p>
<p>126. <u>Buyer</u> estimate the <u>loss on invoice value</u> to be \$ 672 and as the <u>goods</u> were sent at " <u>carrier's risk</u> " <u>Buyer</u> is <u>claiming compensation</u> for that amount[59].</p>	<p>126. <u>Покупець</u> оцінює <u>збитки на рахунку-фактурі</u> у <u>розмірі 672 долари США</u>, а оскільки <u>товари</u> були відправлені на "<u>ризик перевізника</u>", <u>покупець</u> <u>вимагає компенсації</u> на цю <u>суму</u>.</p>
<p>127. <u>Accouter</u> will find a copy of the <u>consignment note</u> and <u>invoice</u> enclosed , and <u>Buyer</u> will hold the boxes for <u>inspection</u>[59].</p>	<p>127. <u>Бухгалтер</u> знайде додану копію <u>накладної</u> та <u>рахунок-фактура</u>, а <u>Покупець</u> буде зберігати ящики для <u>перевірки</u>.</p>
<p>128. We wish to draw you attention to the problems which arose over the <u>shipment</u> of <u>the above Contract</u>[59].</p>	<p>128. <u>Продавець</u> хоче звернути увагу на проблеми, що виникли під час <u>відвантаження</u> <u>вищезазначеного контракту</u>.</p>
<p>129. <u>Seller</u> accepted <u>Buyer's claim</u> , but averaged resulting in a <u>loss</u> of \$ 400[59].</p>	<p>129. <u>Продавець</u> прийняв вимогу <u>Покупця</u>, але в середньому призвів до <u>збитків</u> у розмірі 400 доларів.</p>
<p>130. It is only successful if an <u>exporter</u> trusts <u>the business integrity</u> and <u>ability</u> of an <u>overseas buyer</u>, something that has probably been established through a <u>sustained period of trading</u>[59].</p>	<p>130. Це успішно лише в тому випадку, якщо <u>експортер</u> довіряє <u>добročесності бізнесу</u> та <u>можливостям закордонного покупця</u>, що, мабуть, було встановлено протягом <u>тривалого періоду торгівлі</u>.</p>

<p>131. This Agreement constitutes the entire Agreement of the parties with respect to the subject matter <u>hereof</u> and may be altered only by writing signed by the <u>parties hereto</u>[59].</p>	<p>131. . Ця Угода становить неподільну Угоду сторін щодо свого предмета і може бути змінена тільки в письмовій формі, яку підписують обидві <u>сторони</u>.</p>
<p>132. <u>Buyer</u> hereby grants to the Supplier the right to inspect and <u>audit</u> Buyer's books, records, property and all storage tanks located on the Premises during normal business hours upon a 24 hours notice[59].</p>	<p>132. Справжнім <u>Покупець</u> надає Постачальнику право перевіряти і проводити ревізію <u>бухгалтерських книг</u> Покупця, звітної документації, майна і всіх сховищ, розташованих в Приміщенні, в нормальні години його роботи на підставі попереднього повідомлення за 24 години.</p>
<p>133. "<u>Applicable Law</u>" means any law, stature, regulation, code, ordinance, licence, decision, order, writ, injunction, directive, judgement, policy, decree and any judicial of administrative interpretation thereof[60].</p>	<p>133. "<u>Застосовне право</u> " означає будь-який закон, законодавчий акт, правило, кодекс, постанова, ліцензії, рішення, наказ, розпорядження, судову заборону, директиву, висновок суду, норму, указ і будь-які їх судові або адміністративні тлумачення.</p>
<p>134. "<u>Bankrupt</u>" means to Person that is dissolved, other than pursuant to a consolidation, amalgamation or merger, becomes insolvent or is unable to pay its debts or fails or admits in writing its inability generally to pay its debts as they become due [60].</p>	<p>134. Під "<u>Банкрутом</u>" мається на увазі Суб'єкт , який ліквідовано з метою , відмінною від консолідації, об'єднання або злиття компаній, що стає неплатоспроможними або не здатним розплатитися за своїми зобов'язаннями або визнає в письмовій формі про свою нездатність оплатити за своїми.</p>
<p>135. The damag here liguidate are confined to losses resulting from , <u>Buyers</u> reputdiation of this Agreement and shall not affect such other rights and remedies as <u>Supplier</u> may have under this Agreement and under applicable law[60].</p>	<p>135. Вищезазначені задалегідь оцінені збитки обмежуються втратами, що впливають з відмови <u>Покупця</u> від цієї Угоди, і не зачіпають інші права і засоби, які <u>Постачальник</u> може мати згідно з цим Договором і в рамках застосованих правових норм.</p>
<p>136. <u>Buyer</u> hereby releases and agrees</p>	<p>136. <u>Покупець</u> справжнім</p>

<p>to indemnify and hold Supplier, its <u>agents, employees, successors and assigns, harmless from and against any and all claims, suits, losses, liabilities, injuries and damages</u>[60].</p>	<p>зобов'язується відшкодувати і захистити Постачальника, його агентів, службовців, спадкоємців і <u> правонаступників від будь-яких претензій, позовів, втрат, зобов'язань, боргів, збитків.</u></p>
<p>137. This <u>Agreement</u> shall bind executots, administrators, personal, representatives, assigns and successors of the <u>respective parties</u>[60].</p>	<p>137. Ця <u>Угода</u> пов'язує зобов'язаннями виконавців, керівників, повноважних представників, правонаступників і спадкоємців <u>відповідних сторін.</u></p>
<p>138. The <u>Lender</u> grants to the <u>Borrower</u> upon the <u>terms and conditions</u> of this Agreement a loan facility in the sum of 1,420,000 (one million four hundred and twenty thousand) euro[60].</p>	<p>138. <u>Кредитор</u> надає <u>Позичальнику</u> Кредитну лінію в сумі 1 420 000 (мільйон чотириста двадцять тисяч) євро відповідно до <u>умов і положень</u> цього Договору.</p>
<p>139. Subject to the terms of this Agreement the <u>Loan</u> shall be paid to the <u>Borrower</u> upon the Borrower's request in one drawing and within 3 days of the date of the Borrower's request by the transfer of 1,420,000 euro to the Borrower's bank account[60].</p>	<p>139. Відповідно до умов цього Договору, <u>Кредит</u> буде виплачений <u>Позичальнику</u> єдиної суму 1 400 000 євро на його банківський рахунок протягом 3-х днів з дня отримання запиту Позичальника.</p>
<p>140. <u>Interest</u> will be payable in one final <u>sum</u> on the <u>Repayment Date</u> or on such other dates as may be agreed between the Borrower and the Lender[60].</p>	<p>140. <u>Відсотки</u> сплачуються єдиної <u>сумою</u> в <u>Дату погашення</u> або в такі інші дати, які можуть бути узгоджені між Позичальником і Кредитором.</p>
<p>141. The <u>Loan</u> will bear interest at the <u>Applicable Rate</u>[60].</p>	<p>141. На суму <u>Кредиту</u> нараховуються відсотки за <u>прийнятною ставкою.</u></p>
<p>142. The purpose of the Facility is for the <u>working capital financing</u> of the Borrower[60].</p>	<p>142. Метою цієї Кредитної лінії є <u>фінансування робочого капіталу</u> Позичальника.</p>
<p>143. Interest shall accrue from the date following the <u>Drawdown Date</u> until repayment of all sums due, from day to day upon the aggregate balance of the Loan and shall be calculated on the basis of a year of 365 days and shall be calculated on the basis of the actual number of days elapsed[60].</p>	<p>143. Відсотки нараховуються, починаючи з дня, наступного за <u>Датою використання</u>, і до сплати всіх належних до сплати сум, нарахованих за кожен день на сумарний залишок Кредиту, і розраховуються на підставі фактичної кількості минулих днів, при цьому рік приймається рівним</p>

	365 дням.
144. The Loan will be repayable (together with all <u>accrued interest, costs and expenses and other sums due and payable</u> under this Agreement) upon expiry of the Term of the Loan (the “Repayment Date”) or as otherwise agreed by the Parties[60].	144. Кредит повинен бути погашений (разом з усіма <u>нарахованими відсотками, витратами, витратами та іншими сумами, належними і сплачуються</u> відповідно до цього Договору) після закінчення Терміну Кредиту («Дата погашення»), або в іншу дату, узгоджену Сторонами.
145. The Lender will give to the Borrower <u>banking details</u> before the Repayment Date[60].	145. Кредитор представить Позичальнику <u>банківські реквізити</u> до Дати погашення.
146. A certificate from the Lender as to the amount at any time due from the Borrower to the Lender under this Agreement shall, in the absence of manifest error, be conclusive[60].	146. Підтвердження Кредитора щодо суми, належної до сплати Позичальником Кредитору за цим Договором, є остаточним, якщо не містить явних помилок.
147. The Borrower may, without penalty, repay the Loan together with all accrued interest, costs, expenses and other sums due and payable under this Agreement in whole at any time on giving to the Lender not less than three Business Day’s notice in writing of such prepayment[60].	147. Кредитор може, без накладення <u>штрафних санкцій</u> , погасити Кредит разом з усіма нарахованими відсотками, витратами, витратами та іншими сумами, належними до сплати відповідно до цього Договору, повністю в будь-який час, надіславши Кредитору письмове повідомлення про такий достроковому погашенні не менше ніж за три робочі дні.
148. All <u>payments</u> to be made by the Borrower under this Agreement shall be made in same day funds to such account as the Lender may from time to time instruct the Borrower[60].	148. Всі <u>платежі</u> , що перераховуються Позичальником відповідно до цього Договору, будуть виконуватися з умовою зарахування в цей же день на рахунок, який Кредитор може періодично вказувати Позичальнику.
149. The Borrower will make all <u>payments</u> under this Agreement without set off or counter claim and free and clear of any withholding or deduction (save as required by law) [60].	149. Позичальник виконує всі <u>платежі</u> за цим Договором без застосування взаємозаліків або зустрічних вимог, без будь-яких утримань і відрахувань (за винятком необхідних законодавством).
150. If the Borrower is obliged by law to make any such withholding or <u>deduction</u> , the Borrower will pay to the Lender in the same manner and at the	150. Якщо Позичальник, відповідно до законодавства, зобов'язаний проводити такі утримання або <u>відрахування</u> , то він сплатить

<p>same time additional amounts to ensure that the Lender receives a <u>net amount</u> equal to the full amount which the Lender would have received if no such deduction or with holding had been required[60].</p>	<p>Кредитору в тому ж порядку і в ті ж терміни додаткові суми, щоб забезпечити отримання Кредитором чистої суми, що дорівнює повній сумі, яку Кредитор отримав би, якби таких відрахувань або утримань не було потрібно.</p>
<p>151. The <u>Borrower</u> shall deliver to the Lender a certificate of deduction and on demand any evidence satisfactory to the Lender that any amount with held or deducted has been paid to the <u>proper authorities</u>[61].</p>	<p>151. <u>Позичальник</u> представить Кредитору довідку про вирахування, і, на вимогу, будь-яке підтвердження, яке задовольняє Кредитора, про те, що сума утримання або вирахування перерахована <u>відповідним органам</u>.</p>
<p>152. The <u>right</u> of either party to require strict performance by the other party hereunder shall not be affected by any previous waiver, forbearance or course of dealing[61].</p>	<p>152. <u>Право</u> будь-якої зі сторін вимагати від іншої сторони суворого виконання своїх зобов'язань в силу цієї угоди не може бути порушено ніякою передньою відмовою або практикою ведення ділових операцій.</p>
<p>153. All understandings and agreements related to the subject matter hereof , either verbal or written, except insofar as incorporated in this Agreement, are hereby <u>cancelled and withdrawn</u>[61].</p>	<p>153. Всі домовленості і угоди , що стосуються предмета цієї Угоди, будьто в усній або письмовій формі, окрім тих, що певною мірою об'єднані в цій Угоді, справжнім <u>скасовані і відкликани</u>.</p>
<p>154. The <u>Contractor</u> shall pay depreciation charge for use of bridges or roads with the transportation of <u>Equipment</u> and keep indemnified the <u>Employer</u> against all claims for damage to any such road or bridge cause by such movement[61].</p>	<p>154. <u>Підрядник</u> оплачує амортизаційні витрати за користування мостами і дорогами при перевезенні <u>Обладнання</u>, і зобов'язується захистити <u>Замовника</u> від позовів за шкоду дорогам і мостам, викликаних вищеназваними перевезеннями.</p>
<p>155. Upon the issue of any Taking-Over <u>Certificate</u> the Contractor shall clear away and remove from that part of the Site to which such Taking-Over Certificate relates all Equipment, surplus material, rubbish and <u>Temporary Works</u> of every kind, and leave such part of the Site clean and in a</p>	<p>155. Після видачі <u>Свідоцтва</u> про Приймання Підрядник вивозить з тієї частини Майданчика, яка визначена названим Свідоцтвом, усе Обладнання, зайві матеріали, сміття і різного роду <u>Тимчасові Об'єкти</u> і залишає таку частину Майданчика в придатному для використання стані.</p>

serviceable condition[61].	
156. All materials, Plant and <u>workmanship</u> shall be: of the respective kinds described in the <u>Contract</u> and in accordance with the Engineer's instructions[61].	156. Всі матеріали, Завод і <u>робоча сила</u> повинні відповідати вказівкам Інженера та вимогам, вказаним у <u>Контракті</u> .
157. If the <u>Contractor</u> fails to comply with the time for Completion for the whole of the Object then the Contractor shall pay to the <u>Employer</u> the relevant sum as liquidated damages for such default and not as a penalty for every day or part of the day of delay[61].	157. Якщо <u>Підрядник</u> не вкладається в термін Завершення, передбачений для вищеназваного Об'єкту, то він виплачує <u>Замовнику</u> відповідну суму в якості Відшкодування Збитків за таку нездатність, а не в якості штрафу за кожен день або частину дня затримки.
158. When the whole of the Works have been substantially completed , the Contractor may give a notice to that effect to the <u>Engineer</u> , with a copy to the <u>Employer</u> , accompanied by a written undertaking to finish with due expedition any outstanding work during the <u>Defects Liability Period</u> [61].	158. Коли весь Об'єкт в значній мірі завершений, Підрядник може відправити повідомлення <u>Інженеру</u> , направивши копію такого повідомлення <u>Замовнику</u> , супроводивши його письмовим зобов'язанням максимально швидко завершити залишок невиконаної роботи протягом <u>Періоду Гарантійного усунення дефектів</u> .
159. " <u>Provisional sum</u> " means a sum included in the Contract and so designated in the Bill of Quantities for the execution of any part of the Works or for the supply of goods, materials or services[61].	159. " <u>Тимчасова сума</u> " означає суму, включену в <u>Контракт</u> і так позначену в Накладній для виконання частини об'єкта або для постановки товарів, матеріалів або надання послуг.
160. The place of arbitration shall be Brussels, unless the arbitral tribunal decides otherwise with the agreement of all Parties[61].	160. Місцем арбітражу є Брюссель, за винятком випадків, якщо арбітражний суд не прийме іншого рішення за згодою всіх Сторін.
161. In the event an <u>ambiguity</u> arises, this <u>Agreement</u> shall be construed as if drafted jointly by the parties, and no presumption or burden of proof shall arise favouring or disfavoring any party by virtue of the authorship of any of the	161. У разі виникнення <u>двозначності</u> ця <u>Угода</u> буде тлумачитися так, якби її було спільно розроблено сторонами, і не має виникати ніякої презумпції або тягаря доведення на користь будь-якої сторони або її

provisions of this Agreements[61].	неприйняття в силу авторства будь-якого з положень цієї Угоди.
162. True, correct and complete copies of all organizing documents of any Seller that is not an individual have been provided to Purchaser[61].	162. Покупцю були надані повні і правильні копії всіх організаційних документів будь-якого Продавця, який не є фізичною особою.
163. " <u>Letter of Credit</u> " means an <u>irrevocable</u> stand by letter of credit issued in favor of <u>Supplier</u> in a format satisfactory to Supplier by a bank acceptable to Supplier[61].	163. " <u>Акредитив</u> " означає <u>безвідкличний</u> резервний акредитив, випущений на користь <u>Постачальника</u> в прийнятній для Постачальника формі і в прийнятному для нього банку.
164. "Material Adverse Effect" means a result or consequence that would materially impair a <u>Party's</u> ability to perform its obligations and covenants under this <u>Agreement</u> or to consummate any of the transactions contemplated by this <u>Agreement</u> or would materially impair the usual, regular and ordinary operations of the Refinery as a whole[62].	164. "Значний несприятливий вплив" означає результат або наслідок, який істотно ослабив би можливості тієї чи іншої <u>Сторони</u> виконати свої зобов'язання і домовленості згідно цієї <u>Угоди</u> або здійснити будь-яку з операцій, передбачених цією <u>Угодою</u> , або істотно порушить звичайну і регулярну діяльність Нафтопереробного заводу в цілому.
165. " <u>Monthly True-Up Payment</u> " means the monthly payment made by one Party to the other <u>Party</u> as provided in Article 7[62].	165. Під " <u>Щомісячним підсумковим платежем</u> " розуміється щомісячний платіж, здійснений однією <u>Стороною</u> іншій Стороні відповідно до Статті 7.
166. " <u>Potential Event of Default</u> " means any Event of Default with which notice or the passage of time would constitute an Event of Default[62].	166. " <u>Потенційний випадок невиконання зобов'язань</u> " означає будь-який Випадок невиконання зобов'язань, який при наявності відповідного повідомлення або з перебігом часу становить Випадок невиконання зобов'язань.
167. Subject to Clause 11.2, the <u>Lender</u> may assign any of its rights or transfer by novation any of its rights and obligations under this <u>Agreement</u> to any person, provided the Lender has given a written notice to the <u>Borrower</u> before or after this assignment but in any case not	167. Відповідно до пункту 11.2, <u>Кредитор</u> може переуступити будь-яке з своїх прав або перевести шляхом новації будь-які зі своїх прав і зобов'язань за цим <u>Договором</u> будь-якій особі, за умови письмового повідомлення <u>Позичальнику</u> до або

<p>later that in 2 months from the date of a such assignment[62].</p>	<p>після цієї переуступки, але, в будь-якому випадку, не пізніше 2 -х місяців з дня такої переуступки.</p>
<p>168. The <u>Lender</u> shall not be permitted to assign or <u>transfer</u> any of its rights under this Agreement in accordance with Clause 10.1 if, as a result of such assignment or transfer, the Borrower would be obliged to make a payment to the Lender or any new lender, in accordance with the provisions of Clause 8.2[62].</p>	<p>168. <u>Кредитору</u> забороняється передавати або переводити будь-які свої права за цим Договором відповідно до пункту 10.1, якщо в результаті такої переуступки або перекладу Позичальник буде зобов'язаний виконати платіж кредитору або будь-якому новому кредитору, відповідно до положень пункту 8.2.</p>
<p>169. The <u>Borrower</u> may not assign and/or transfer any one or more of its rights and/or obligations under this Agreement without the prior written consent of the Lender[62].</p>	<p>169. <u>Позичальник</u> не може переуступити і / або перевести одне або більше з будь-яких своїх прав і / або зобов'язань за цим Договором без попередньої письмової згоди Кредитора.</p>
<p>170. Any dispute arising out of or in connection with this Agreement including any question regarding its existence, validity or termination, shall be referred to and finally resolved by arbitration under the <u>LCIA Rules</u>, which Rules are deemed to be incorporated by reference into this clause[62].</p>	<p>170. Будь-який спір, що виник за цим Договором або в зв'язку з ним, включаючи будь-яке питання щодо його існування, дійсності або припинення, буде переданий і остаточно вирішено арбітражем, які проводяться відповідно до <u>Правил Лондонського міжнародного третейського суду</u>, які вважаються включеними в даний пункт цим посиланням.</p>
<p>171. The <u>Letter of Credit</u> to allow <u>transshipment</u> and <u>partial shipment</u> and to stipulate that all the expenses connected with the opening and the extension of the Letter of Credit and any other <u>bank charges</u> to be for the <u>Buyers'</u> account[63].</p>	<p>171. В <u>акредитиві</u> передбачається можливість <u>перевантажень</u> і часткових <u>відвантажень</u>, а також в нього включається умова про те, що всі витрати, пов'язані з відкриттям і продовженням акредитива, і всі інші <u>банківські витрати</u> оплачуються <u>Покупцем</u>.</p>
<p>172. The <u>terms and conditions</u> of the <u>Letter of Credit</u> should correspond to the terms and conditions of the <u>Contract</u>; the terms which are not included in the Contract to be not inserted in the Letter of Credit[63].</p>	<p>172. <u>Умови акредитива</u> будуть відповідати умовам <u>контракту</u>; умови, не включені в контракт, в акредитив не включаються.</p>

<p>173. Master's Receipt confirming the receiving for <u>delivery</u> of 4 non-negotiable copies of <u>Bill of Lading</u> and 4 copies of <u>specification</u> together with the goods[63].</p>	<p>173. Розписки капітана в отриманні для <u>здачі</u> з вантажем в порту призначення 4-х копій <u>коносаментів</u> і 4-х копій <u>специфікацій</u>.</p>
<p>174. Should the <u>Seller</u> fails to do this he is to bear the <u>expenses</u> for <u>prolongation</u> of the <u>Letter of Credit</u>[63].</p>	<p>174. У разі порушення цієї умови, <u>Продавець</u> несе витрати по <u>продлонгації акредитива</u>.</p>
<p>175. <u>Claims</u> in respect of the quantity in case of shortage inside the case may be submitted by the <u>Buyers</u> to the <u>Sellers</u> not later than <u>3</u> days and in respect of the <u>quality of the goods</u> in case of non-conformity of same to that stipulated by the <u>Contract</u> not later than <u>30</u> days after the <u>arrival of the goods</u> at the <u>port of destination</u>[63].</p>	<p>175. <u>Рекламації</u> щодо кількості, в разі внутрішньої недостачі, можуть бути заявлені <u>Покупцем Продавцеві</u> протягом <u>3</u> днів, а щодо <u>якості товару</u>, в разі його невідповідності якості, зумовленого в <u>Контракті</u>, протягом <u>30</u> днів з моменту <u>надходження товару в порт призначення</u>.</p>
<p>176. Contents and ground of the <u>claim</u> should be certified either by <u>Expert's Report</u> or by a Report made up with the participation of a representative of an uninterested competent organization[63].</p>	<p>176. Зміст та обґрунтування <u>рекламації</u> підтверджується або <u>актом експертизи</u>, або актом, складеним за участю незацікавленої організації.</p>
<p>177. The <u>Sellers</u> should consider the received <u>claim</u> within <u>5</u> days counting the date of its receipt[63].</p>	<p>177. <u>Продавець</u> розгляне отриману <u>рекламацію</u> протягом <u>5</u> днів від дати отримання.</p>
<p>178. In case of no reply from the <u>Sellers</u> after expiration of the said date the <u>claim</u> will be considered as admitted by the <u>Sellers</u>[63].</p>	<p>178. Якщо після закінчення зазначеного терміну, від <u>Продавця</u> не буде відповіді, <u>рекламація</u> вважається визнаною <u>Продавцем</u>.</p>
<p>179. All the <u>transport</u> and other <u>expenses</u> connected with <u>delivery and return of defective goods</u> are to be paid by the <u>Sellers</u>[63].</p>	<p>179. Всі <u>транспортні</u> та інші <u>витрати</u>, пов'язані з постачанням і <u>поверненням дефектного товару</u>, оплачуються <u>Продавцем</u>.</p>
<p>180. All <u>disputes</u> and differences which may arise out of the present Contract or in connection with the same are to be settled without application to <u>State courts</u> by <u>Arbitration Court at Chamber of Commerce, Kiew</u> in accordance with the Rules of procedure of the above Court the awards of which are final and</p>	<p>180. Всі <u>суперечки</u> і розбіжності, які можуть виникнути за цим контрактом або в зв'язку з ним, вирішуються, з виключенням звернення сторін до <u>загальних судів</u>, в <u>арбітражному суді при Торгово-промисловій палаті</u> в м.Київ, відповідно до Правил виробництва справ в цьому суді,</p>

binding upon both <u>Parties</u> [63].	рішення якого будуть остаточними і обов'язковими для обох <u>сторін</u> .
181. The <u>Party</u> for whom it becomes impossible to meet their obligations under the present <u>Contract</u> , shall immediately advise the other <u>Party</u> as regards the beginning and the cessation of the circumstances preventing the <u>fulfillment</u> of their obligations[64].	181. <u>Сторона</u> , для якої створилася неможливість виконання зобов'язань за <u>контрактом</u> , буде негайно сповіщати іншу <u>сторону</u> про настання і припинення обставин, що перешкоджають <u>виконанню</u> зобов'язань.
182. The certificates issued by the respective <u>Chamber of Commerce</u> of the <u>Sellers'</u> or of the <u>Buyers'</u> country shall be sufficient proof of such circumstances and their <u>durability</u> [64].	182. Належним доказом наявності зазначених вище обставин та їх <u>тривалості</u> будуть служити довідки, що видаються відповідно <u>Торговою Палатою</u> країни <u>Продавця</u> або <u>Покупця</u> .
183. <u>All dues (including port and dock ones), taxes and customs duties</u> levied in the territory of the <u>Sellers'</u> country connected with execution of the present <u>Contract</u> are to be paid by the <u>Sellers</u> and for their <u>account</u> [64].	183. <u>Всі збори</u> (включаючи <u>портові та докові</u>), <u>податки та митні витрати</u> на території країни <u>Продавця</u> , пов'язані з виконанням цього <u>контракту</u> , оплачуються <u>Продавцем</u> і за його <u>рахунок</u> .
184. The <u>Seller</u> is bound to obtain <u>Export Licenses</u> if such are required[64].	184. Отримання <u>експортних ліцензій</u> , якщо такі будуть потрібні, є обов'язком <u>Продавця</u> .
185. From the moment of signing the present <u>Contract</u> all the previous <u>negotiations</u> and correspondence connected with same are null and void[64].	185. З моменту підписання цього <u>контракту</u> всі попередні <u>переговори</u> і листування щодо нього втрачають силу.
186. None of the <u>Parties</u> has the right to assign their <u>right and obligations</u> under the present <u>Contract</u> without written consent of the other <u>Party</u> [64].	186. Жодна зі <u>сторін</u> не має права передати свої <u>права і зобов'язання</u> за <u>контрактом</u> без письмової на те згоди іншої <u>сторони</u> .
187. Any <u>amendments and supplements</u> to the present <u>Contract</u> are valid only if made in writing and signed by duly authorized representatives of <u>both Parties</u> [64].	187. Будь-які <u>зміни і доповнення</u> до цього <u>контракту</u> будуть дійсні лише за умови, якщо вони вчинені в письмовій формі та підписані належним чином уповноваженими на те особами <u>обох сторін</u> .
188. The present <u>Contract</u> is made up in two copies both having the <u>same</u>	188. Справжній <u>договір</u> складено в двох примірниках, причому обидва

value[64].	тексти мають <u>однакову силу</u> .
189. The <u>Goods</u> should be <u>shipped</u> no later than within 10 (ten) working days after the <u>Seller</u> receives the full <u>payment</u> (100%) for the <u>ordered</u> batch of the <u>Goods</u> from the <u>Buyer</u> [64].	189. Товари повинні бути відправлені не пізніше 10 (десяти) робочих днів після того, як <u>Продавець</u> отримає повну оплату (100%) за <u>замовлену</u> партію <u>Товару</u> від <u>Покупця</u> .
190. The <u>Buyer</u> have the <u>right to return</u> to the <u>Sellers</u> the <u>rejected goods</u> for their replacement by the <u>goods of proper quality</u> [64].	190. <u>Покупець</u> має <u>право повернути</u> <u>Продавцю</u> <u>забракований товар</u> для його <u>заміни товаром належної якості</u> .
191. The <u>Buyer</u> shall conclude a <u>contract of carriage</u> for the <u>Goods</u> (a <u>freight forwarding agreement</u>) with a <u>freight company</u> individually[65].	191. <u>Покупець</u> самостійно укладає <u>договір перевезення Товару</u> (<u>транспортно - експедиційного обслуговування</u>) з <u>компанією-перевізником</u> .
192. The <u>Goods</u> under this <u>Contract</u> shall be <u>supplied by lots</u> [65].	192. <u>Товар</u> за цим <u>контрактом</u> <u>поставляється партіями</u> .
193. After <u>paying</u> the part of amount of the <u>Goods</u> specified in a <u>relevant Specification</u> , the <u>Supplier</u> shall pass to the <u>Buyer</u> the original <u>Bill of Lading</u> for the <u>Goods</u> not later than 1 calendar day after receipt of payment, the original <u>Bill of Lading</u> can be passed to the <u>Carrier</u> specified by the <u>Buyer</u> [65].	193. Після <u>оплати</u> частини вартості <u>Товару</u> , що підлягає оплаті згідно з <u>відповідною специфікацією</u> , <u>Постачальник</u> , в строк не пізніше 1 календарного дня після надходження оплати, передає <u>Покупцеві</u> оригінал <u>Коносамент</u> на <u>Товар</u> або передає його <u>Перевізнику</u> , вказаною <u>Покупцем</u> .
194. <u>The Bill of Lading</u> shall be drawn up in 2 copies, and the number of copies shall be specified directly in the <u>Bill of lading</u> [65].	194. <u>Коносамент</u> складається в 2-х примірниках, при цьому кількість примірників вказується безпосередньо в <u>коносаменті</u> .
195. In case of loss of the <u>transferred copy</u> of the <u>Bill of Lading</u> by the <u>Carrier</u> , the <u>Supplier</u> shall provide a duplicate copy of the <u>Bill of Lading</u> to the <u>Carrier</u> not later than 1 calendar day from the date of notification by the <u>Buyer</u> [65].	195. У разі втрати <u>переданого екземпляра Коносамент</u> <u>Перевізником</u> , <u>Постачальник</u> зобов'язаний в термін, не пізніше 1 календарного дня з моменту повідомлення про це <u>Покупцем</u> , надати другий екземпляр <u>Коносамент</u> <u>Перевізнику</u> .
196. The <u>Goods</u> shall be accepted by <u>quality and quantity</u> , and the <u>package integrity</u> ensuring safety of the <u>Goods</u> shall be inspected at the warehouse the <u>Buyer</u> within thirty (30)calendar days	196. <u>Приймання Товару за якістю і кількістю</u> , включаючи огляд цілісності <u>упаковки</u> , що забезпечує збереження <u>Товару</u> , здійснюється на складі <u>Покупця</u> протягом 30

<p>from the <u>date of delivery</u> of the <u>Goods</u> to the warehouse of the Buyer after the <u>customs clearance</u> of the Goods[65].</p>	<p>(Тридцяти) календарних днів з <u>дати поставки Товару</u> на склад Покупця після проходження <u>митного кордону</u> Товару.</p>
<p>197. When accepting the <u>Goods</u> by <u>quality</u> the <u>Buyer</u> shall individually and at his <u>own expense</u> be entitled to conduct instrumentation control of the goods parameters, as well as other actions aimed at detection of <u>evident and hidden defects of the goods</u>[65].</p>	<p>197. При прийманні за <u>якістю</u> <u>Покупець</u> має право самостійно і за <u>свій рахунок</u> провести інструментальний контроль параметрів <u>Товару</u>, а також інші дії, спрямовані на виявлення <u>явних і прихованих дефектів товару</u>.</p>
<p>198. <u>Prices</u> for the <u>Goods</u> supplied under this contract, as well as the <u>terms of delivery</u> are set forth in the relevant <u>Specification</u>[65].</p>	<p>198. <u>Ціни</u> на що <u>поставляється</u> за цим Договором <u>Товар</u>, а також <u>умови поставки</u> вказуються у відповідній <u>специфікації</u>.</p>
<p>199. <u>Selling prices</u> set in specifications include <u>manufacturing, labeling, packaging of the goods, delivery to the container yard in the port of departure, cargo handling on board the vessel</u> nominated by the <u>Buyer</u>[65].</p>	<p>199. <u>Відпускні ціни</u>, зафіксовані в специфікаціях, включають в себе <u>виготовлення, маркування, упаковку Товару, доставку до контейнерного майданчика в порту відправлення, вантажно-розвантажувальні роботи в порту відправлення на борт судна, номінованого Покупцем</u>.</p>
<p>200. The date of <u>debiting the funds</u> from the <u>account of the Buyer</u> shall be the date of payment[65].</p>	<p>200. Датою платежу вважається дата <u>списання грошових коштів з рахунку Покупця</u>.</p>

ALFRED NOBEL UNIVERSITY
ENGLISH PHILOLOGY AND TRANSLATION DEPARTMENT

Karina Yurchenko

**FEATURES OF TRANSLATION OF TERMINOLOGICAL
VOCABULARY OF CONTRACTS IN ENGLISH ECONOMIC
DISCOURSE**

Abstract of Master's Thesis

Scientific supervisor Associate Profesor D.O. Holub

Dnipro

2021

The Master's thesis is devoted to the topic of the peculiarities of the translation of terminological vocabulary in English-language economic discourse into Ukrainian.

The purpose of this study is to substantiate the essence of the concept of "economic discourse" as a separate type of discourse and to determine the features of the translation of English terminological vocabulary of contracts in economic discourse by performing the tasks.

The main objectives of the work were:

- explore the concept of "terminology";
- consider the current groups of terms and their qualifications;
- consider the concept of economic discourse and its typology;
- describe the main ways of translating terminological vocabulary in contracts;
- analyze groups of terms that may create some difficulties during translation.

The theoretical part of the work is based on the works of such linguists as: V.N. Komissarov, VL Bilokaminskaya, NM Ababilova, VI Karaban, TP Levitska, OI Duda, VM Leychik, MV Kvitko, SP Florin and others.

We first analyzed the concept of discourse. Discourse is a text that is perceived in conjunction with extra linguistic - pragmatic, socio-cultural, psychological and other factors; language, considered as a purposeful social action, as a component involved in the interaction of people and the mechanisms of their consciousness (cognitive processes).

We have determined that the main features of textual materials belonging to the economic discourse are the following: brevity, compactness, presentation, economical use, standard layout of the material; extensive use of nomenclature names, the presence of a special stock of vocabulary and phraseology, special terminology, the inclusion in the text of complex words and abbreviations.

During the writing of the thesis, we analyzed the various concepts of official business speech and found the following more thorough interpretation of this style

of speech. Formal business broadcasting is a set of speech means that function to service official business relations that occur between government agencies, organizations and their units, individuals in the course of their industrial, economic, economic, diplomatic or legal activities.

The translation of official business style documents is characterized by some specific features, in particular, clarity and clarity of information, lack of ambiguity and emotional color, which, in turn, is due to the rules of business communication.

We came to the conclusion that the translation of business documents should be mainly based on the use of specific economic terminology, the skillful use of which is the key to avoiding disputes and misunderstandings between the parties who agree to conduct joint economic activities.

It should also be noted that when translating such documentation, the translator must be well versed in economics or consult with lawyers for the most accurate and adequate translation of a foreign economic document. The study found that there are three types of contracts, namely: classical, neoclassical and implicit.

During the writing of the thesis, we considered the features of the structure and translation of contracts and agreements. It should be noted that when translating contracts from English into Ukrainian, the translator must strictly follow the specified structure, in order to convey accurate information. When translating, it is not recommended to do a free interpretation of the text and apply a moderate measure of translation transformation. Contracts must be formal, complete, clear, specific, correct and short. Contracts are of great interest from a lexical point of view. The vocabulary of the contract has its own specific features. First of all, the vocabulary is quite stable. As a rule, words have the only exact meaning. There are no words with emotional coloring.

In terms of morphology, the terms are divided into simple (deal, lease, tax), derivatives (liquidity, hypothecation), complex (stockholder, creditworthiness, markdowns), terms-phrases (expiration date), terms-abbreviations (LLC -limited liability company).

Depending on the number of their constituent components, the terms-phrases can be two-membered, three-membered and multi-membered. Terminology is a large class of special vocabulary with a high content of international words. Many terms are borrowed from language to language or through another language.

We analyzed possible ways of translating terms in contracts. There are several methods of translating attributive phrases: literal translation (calque), transcription and transliteration, semantic equivalent or functional analogue, explication, combination of several translation techniques, complete copying of an English phrase.

In the practical analysis of the translation of economic business documents, we came to the conclusion that the equivalent method of translation is more commonly used. This method can convey a more accurate meaning of the term.

Thus, we can say that in the course of the study of this work we have fulfilled all the tasks set at the beginning of the study, and came to the conclusion that economic discourse is very common today.

It should be noted that economic and legal discourses are very interconnected in stylistic, functional and terminological units.

The translation of economic terminology is not an easy process, because in order to accurately convey the meaning of the term, it is necessary to have a good understanding of economics.